

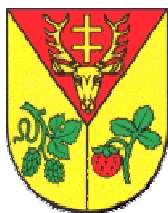
Załącznik nr 1
do uchwały Walnego Zebrania Członków
Nr 4/XVIII z dnia 26 czerwca 2014 r.

Lokalna Strategia Rozwoju

**Lokalnej Grupy Działania
Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy
na lata 2009 - 2015**

dla obszaru Gminy Leżajsk oraz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

Leżajsk – Nowa Sarzyna 2009

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA (LGD) JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU (LSR)	4
1. Nazwa i status prawny LGD oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze	4
2. Opis procesu budowania partnerstwa	4
2.1. Budowanie partnerstwa	4
2.2. Sposób pozyskiwania partnerów	6
3. Charakterystyka członków LGD albo jej partnerów i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD.....	6
3.1. Charakterystyka członków	6
3.2. Zasady i sposoby rozszerzania lub zmiany składu LGD.....	8
4. Struktura Rady lub innego organu LGD, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005.....	10
5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego	11
5.1. Zasady funkcjonowania LGD i organu decyzyjnego	11
5.2. Zasady funkcjonowania biura, warunki techniczne i lokalowe	14
5.3. Procedura naboru pracowników	15
6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego	23
7. Doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji.	24
II. OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LSR WRAZ Z UZASADNIENIEM JEGO WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI	26
1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD albo będących jej partnerami.....	26
2. Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe.	28
3. Ocena społeczno-gospodarcza obszaru	34
3.1. Potencjał demograficzny.....	34
3.2. Potencjał gospodarczy.....	38
4. Stan rozwoju infrastruktury wiejskiej.....	39
4.1. Infrastruktura społeczna	39
4.2. Infrastruktura techniczna.....	42
4.3. Ocena aktywności społecznej	44
5. Specyfika obszaru.....	44
III. ANALIZA SWOT	46
IV. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE	47
V. MISJA LGD	60
VI. SPÓJNOŚĆ SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR	60
VII. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	61
VIII. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PLANOWANYCH DZIAŁAŃ	61
IX. PROCEDURA WYBORU OPERACJI PRZEZ LGD	62
X. BUDŻET LSR DLA KAŻDEGO ROKU REALIZACJI	70
XI. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA LSR	72
XII. OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR	74
XIII. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA EWALUACJI WŁASNEJ	75
XIV. POWIĄZANIA LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJĘTYM LSR	76
XV. PANOWANE DZIAŁANIA W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW NA OBSZARZE LGD	77
XVI. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH	78
PODSUMOWANIE	80
ZAŁĄCZNIKI:	80
I. Listy obecności uczestników spotkań konsultacyjnych i tematycznych	80

WSTĘP

Lokalna Strategia Rozwoju (LSR) jest strategią rozwoju obszaru, na podstawie, której w ramach Programu LEADER funkcjonuje Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebošnicy”. Dokument wyznacza kierunki rozwoju w perspektywie czasowej 2009 – 2015 i jest indywidualnym pomysłem mieszkańców obszaru opartym o lokalne zasoby, bogactwa, tradycje, przekonania i możliwości. Strategia ta jest owocem pracy planistycznej społeczności Gminy Leżajsk oraz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. Wspólny pomysł na rozwój i chęć współpracy zdeterminowane zostały spójnością historyczną, kulturową oraz przyrodniczą obszaru. Dokument strategii powstał w oparciu o szerokie konsultacje społeczne wśród przedstawicieli sektora społecznego, publicznego oraz gospodarczego. W części, stanowi on oddolną analizę stanu obecnego obszaru LGD, a zarazem jest zbiorem usystematyzowanych, jasno określonych i zbadanych potrzeb oraz wynikających z nich obranych kierunków działania.

Strategia LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebošnicy”, której celem jest przyspieszenie rozwoju obszarów wiejskich dwóch gmin objętych zasięgiem działań LGD, w głównych obszarach kultura, turystyka i przedsiębiorczość zgodna jest z dokumentami strategicznymi dotyczącymi tego obszaru, takimi jak: Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020, Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, strategię rozwoju gmin oraz powiatu analizowanego obszaru. Obrane cele strategiczne i operacyjne wynikają z uwarunkowań obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju, przeprowadzonej analizy SWOT oraz stanowią odpowiedź na zidentyfikowane podczas konsultacji potrzeby miejscowej ludności.

Niniejszy dokument został opracowany zgodnie z „Zakresem Lokalnej Strategii Rozwoju” opracowanym przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Proces powstania dokumentu obejmował badanie uwarunkowań obszaru (diagnoza i weryfikacja wyników metodą warsztatową i ankietową) jak i konsultacje społeczne (analiza SWOT, wypracowanie wizji obszaru i misji Lokalnej Grupy Działania, wybór celów strategicznych i operacyjnych).

Opracowanie i wdrożenie Lokalnej Strategii Rozwoju pozytywnie wpłynie na sposób postrzegania obszaru głównie przez twórców strategii tzn. mieszkańców obszaru oraz potencjalnych inwestorów. Dokument stanie się także kierunkowskazem dla realizacji wszelkich komplementarnych przedsięwzięć na tym terenie. Dodatkowo działania wyznaczone przez strategię zdynamizują rozwój regionu i obszarów wiejskich. Strategia może być także wykorzystana jako źródło aktualnych i cennych informacji oraz analiz dotyczących regionu nią objętego, stając się postawą rzeczywistej przemiany gospodarczej regionu.

I. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA (LGD) JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU (LSR)

1. Nazwa i status prawny LGD oraz data wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego i numer w tym rejestrze

Nazwa LGD: Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”

Status prawny: Stowarzyszenie powstałe w oparciu o ustawę Prawo o stowarzyszeniach oraz w oparciu o art. 15 ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 oraz 2008 r. Nr 98, poz. 634).

Data wpisu do KRS: 07.01.2009

Numer KRS: 0000321141

2. Opis procesu budowania partnerstwa

2.1. Budowanie partnerstwa

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” powstała z inicjatywy władz samorządowych Gminy Leżajsk oraz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. W procesie tworzenia Lokalnej Grupy Działania udział brali przedstawiciele trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego w/w gmin.

W dniu 8 grudnia odbyły się pierwsze spotkania konsultacyjne z mieszkańcami Gminy Leżajsk oraz z mieszkańcami Miasta i Gminy Nowa Sarzyna na którym omawiano założenia programu Leader oraz procedurę zakładania lokalnej grupy działania. W spotkaniu ze strony Gminy Leżajsk wzięło udział 53 osoby, zaś ze strony Miasta i Gminy Nowa Sarzyna 40 osób. Owocem tych spotkań stały się następujące akty.

- Uchwała Rady Miejskiej nr XXXVIII/250/2008 z dnia 15 grudnia 2008 roku w sprawie utworzenia i przystąpienia Miasta i Gminy Nowa Sarzyna do Lokalnej Grupy Działania pn. Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”.
- Uchwała nr XXXI/200/2008 z dnia 19 grudnia 2008 roku w sprawie przystąpienia do Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”.

Zebranie Założycielskie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” odbyło się 19 grudnia 2008 roku w siedzibie Parku Przemysłowego „Stare Miasto- Park” Sp. z o.o. w Wierzawicach (Wierzawice 874, 37-300 Leżajsk) i uczestniczyło w nim 46 osób z terenu Gminy Leżajsk i Miasta i Gminy Nowa Sarzyna. Podstawowym zadaniem Zebrania Założycielskiego było założenie Stowarzyszenia, określenie jego siedziby, uchwalenie statutu oraz wybór Komitetu Założycielskiego. W skład LGD weszli reprezentanci trzech sektorów: społecznego (Koła Gospodyń Wiejskich, OSP, Kluby Sportowe, osoby fizyczne), publicznego (urzędy gmin, domy kultury, szkoły, biblioteki, sołtysi) i gospodarczego (drobni przedsiębiorcy, agroturystyka, gastronomia).

Założyciele Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” z siedzibą tymczasową w Wierzawicach 874, 37-300 Leżajsk, upoważnili Komitet Założycielski w składzie:

- Robert Skwara
- Bolesław Pawlus

do dokonywania wszelkich czynności związanych z rejestracją stowarzyszenia.

W trakcie zebrania założycielskiego podjęto następujące uchwały:

- Uchwała Nr 1 Zebrania Założycielskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie założenia Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”, oraz uchwalenia jej statutu;
- Uchwała Nr 2 Zebrania Założycielskiego z dnia 19 grudnia 2008 r. w sprawie wyboru Komitetu Założycielskiego.

Tego samego dnia tj. 19 grudnia 2008 roku po krótkiej przerwie odbyło się Walne Zebranie Członków stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” na którym wybrano władze Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”. W trakcie, Walnego Zebrania podjęto następujące uchwały:

- Uchwała Nr 1 Walnego Zebrania Członków Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie wyboru Zarządu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”;
- Uchwała Nr 2 Walnego Zebrania Członków Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie wyboru Rady Programowej Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”;
- Uchwała Nr 3 Walnego Zebrania Członków Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” z dnia 19 grudnia 2008r. w sprawie wyboru Komisji Rewizyjnej Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”.

Wynikiem prac I Walnego Zebrania Członków stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” było wybranie władz stowarzyszenia, tj. Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz Rady Programowej.

W skład Zarządu weszły następujące osoby:

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Zarządzie	Liczba głosów
1.	Anna Maciąga	Prezes Zarządu	30
2.	Grzegorz Sroka	Wiceprezes Zarządu	30
3.	Waldemar Cisło	Skarbnik	30
4.	Sylwia Rychlak	Członek Zarządu	30

W skład Komisji Rewizyjnej weszły następujące osoby:

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Komisji Rewizyjnej	Liczba głosów
1	Bolesław Pawlus	Przewodniczący	30
2	Andrzej Chojnacki	Wiceprzewodniczący	30
3	Władysław Czapla	Członek	30

W skład Rady Programowej Lokalnej Grupy Działania weszli:

L.p.	Imię i nazwisko	Funkcja pełniona w Radzie	Sektor
1	Bogusław Rup	Przewodniczący	społeczny
2	Marek Krauz	Wiceprzewodniczący	społeczny
3	Krzysztof Sobejko	członek	publiczny
4	Jerzy Paul	członek	publiczny
5	Teresa Dziedzic-Kabdani	członek	publiczny
6	Danuta Rupar	członek	publiczny
7	Michał Zawadzki	członek	społeczny
8	Stanisława Makowiecka	członek	gospodarczy
9	Edward Śliwa	członek	społeczny
10	Anna Turczyn-Larwa	członek	społeczny
11	Czesława Tupaj	członek	społeczny

12	Władysława Wojtaś	członek	społeczny
13	Stanisław Zygmunt	członek	społeczny
14	Halina Kurcaba	członek	społeczny
15	Hanna Przepląta	członek	społeczny
16	Józef Kludys	członek	społeczny

W dniu 22.12.2008 r. złożono w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego komplet dokumentów obowiązujących przy rejestracji stowarzyszenia. Wpisu do KRS dokonano 07.01.2009 r.

2.2. Sposób pozyskiwania partnerów

Proces pozyskiwania partnerów (z wszystkich sektorów) do udziału w partnerstwie Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” obejmował kolejno etapy:

- nagłośnienia budowy LGD w ramach Programu LEADER oraz chęci budowy partnerstwa wraz z osobami fizycznymi (zamieszkałymi na obszarze gminy Leżajsk oraz miasta i gminy Nowa Sarzyna instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz przedsiębiorstwami działającymi na wyżej wymienionym obszarze,
- informowania potencjalnych partnerów o zasadach działania i członkostwa w LGD oraz o potencjalnych korzyściach płynących z uczestnictwa w partnerstwie,
- przyjmowania jednostek do członkostwa w LGD „Region Sanu i Trzebońnicy” według zasad określonych przez Statut.

Członkowie założyciele LGD, którzy w drodze uchwały, wyrazili wolę założenia Stowarzyszenia – uzyskali członkostwo z chwilą uzyskania przez Stowarzyszenie osobowości prawnej. Do członkostwa w LGD przyjęte zostały jednostki, które zadeklarowały i zobowiązały się spełnić wymagania członkowskie stawiane przez Statut.

3. Charakterystyka członków LGD albo jej partnerów i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD

3.1. Charakterystyka członków

W skład Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” wchodzi 58 członków. Reprezentatywność poszczególnych sektorów w stosunku do liczby podmiotów na obszarze LGD przedstawia się następująco:

Tabela 1. Członkowie Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”.

L.p.	Imię i nazwisko lub nazwa członka	Sektor, który reprezentuje (publiczny/społeczny/gospodarczy)	Rodzaj prowadzonej działalności	Funkcja jaką pełni w strukturze LGD
1.	Anna Maciąga	społeczny	urzędnik	Prezes Zarządu
2.	Grzegorz Sroka	społeczny	nauczyciel	Wiceprezes Zarządu
3.	Waldemar Cisko	społeczny	urzędnik	Skarbnik
4.	Sylwia Rychlak	społeczny	Koło Gospodyń Wiejskich	Członek Zarządu
5.	Bolesław Pawlus	społeczny	urzędnik	Członek zwyczajny
6.	Robert Skwara	gospodarczy	Działalność gospodarcza	Członek zwyczajny
7.	Władysław Czapla	gospodarczy	działalność gospodarcza	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej

8.	Andrzej Chojnacki	społeczny	urzędnik	Wiceprzewodniczący Komisji Rewizyjnej
9.	Danuta Kuraś	społeczny	Koło Gospodyń Wiejskich	Członek Komisji Rewizyjnej
10.	Stanisław Baj	społeczny	Prezes Zarządu Gminnego OSP	Członek Rady Programowej
11.	Michał Zawadzki	społeczny	sołtys	Członek Rady Programowej
12.	Edward Śliwa	społeczny	rolnik	Członek Rady Programowej
13.	Czesława Tupaj	społeczny	rolnik	Członek Rady Programowej
14.	Anna Turczyn -Larwa	społeczny	nauczycielka	Członek Rady Programowej
15.	Stanisława Makowiecka	gospodarczy	Działalność Gospodarcza	Członek Rady Programowej
16.	Hanna Przeplata	społeczny	Organizacja pozarządowa	Członek Rady Programowej
17.	Zespół Szkół w Piskorowicach – reprezentant Teresa Dziedzic-Kabdani	publiczny	szkoła	Członek Rady Programowej
18.	Zespół Szkół w Brzózce Królewskiej- reprezentant Danuta Rupar	publiczny	szkoła	Członek Rady Programowej
19.	Helena Kurcaba	społeczny	Koło Gospodyń Wiejskich	Członek Rady Programowej
20.	Józef Kludys	społeczny	Ochotnicza Straż Pożarna	Członek Rady Programowej
21.	Zofia Niemczyk	społeczny	przewodnicząca KGW	Członek zwyczajny
22.	Cecylia Muskus	społeczny	przewodnicząca KGW	Członek zwyczajny
23.	Władysława Wojtaś	społeczny	przewodnicząca KGW	Członek Rady Programowej
24.	Danuta Kula	społeczny	Przewodnicząca KGW	Członek zwyczajny
25.	Anna Leško	społeczny	przewodnicząca KGW	Członek zwyczajny
26.	Klub Modelarski im. E. Kujana w Wierzawicach	społeczny	Stowarzyszenie	Członek zwyczajny
27.	Stanisław Paszek	społeczny	nauczyciel	Członek zwyczajny
28.	Tadeusz Tara	społeczny	rolnik	Członek zwyczajny
29.	Kolarski Ludowy Klub Sportowy „Azalia” w Brzózce Królewskiej	społeczny	Stowarzyszenie	Członek zwyczajny
30.	Kazimierz Niemczyk	gospodarczy	rolnik	Członek zwyczajny
31.	Andrzej Jędrzejec	gospodarczy	działalność gospodarcza	Członek zwyczajny
32.	„Stare Miasto- Park” Sp. Z o.o.	gospodarczy	Spółka z o.o.	Członek zwyczajny
33.	Paweł Guzy	gospodarczy	lekarz weterynarii	Członek zwyczajny
34.	Bogusław Baj	gospodarczy	Strażak	Członek zwyczajny
35.	Władysław Jędrzek	społeczny	Sołtys	Członek Zwyczajny
36.	Krystyna Niemczyk	społeczny	Dyr. Biblioteki gminnej	Członek zwyczajny
37.	Bogusław Rup	społeczny	Dyr. Domu	Przewodniczący

			Kultury	Rady Programowej
38.	Edward Kak	społeczny	Sołtys	Członek zwyczajny
39.	Elżbieta Żak	społeczny	Dyrektor szkoły	Członek zwyczajny
40.	Bogusława Ruchlewicz	społeczny	Dyrektor szkoły	Członek zwyczajny
41.	Stanisław Majcher	społeczny	urzędnik	Członek zwyczajny
42.	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	publiczny	Samorząd lokalny	Członek zwyczajny
43.	Gmina Leżajsk	publiczny	Samorząd lokalny	Członek zwyczajny
44.	Władysław Klimek	społeczny	Sołtys	Członek zwyczajny
45.	Paweł Keller	społeczny	sołtys	Członek zwyczajny
46.	Zbigniew Banaś	społeczny	Klub Sportowy	Członek zwyczajny
47.	Krzysztof Perlak	gospodarczy	działalność gospodarcza	Członek zwyczajny
48.	Zakład remontowo-budowlany Organika sp. z o.o.	gospodarczy	Spółka Z o.o.	Członek zwyczajny
49.	Edyta Janczewska	społeczny	nauczycielka	Członek zwyczajny
50.	Halina Dubiel	społeczny	Koło Gospodyń Wiejskich	Członek zwyczajny
51.	NTK LOKATEL sp z .o.o.	gospodarczy	Sp. z o.o.	Członek zwyczajny
52.	Józef Gramatyka	społeczny	urzędnik	Członek zwyczajny
53.	Krzysztof Stańko	społeczny	Klub Sportowy	Członek zwyczajny
54.	Marek Krauz	społeczny	Dyr. Gminnego Ośrodka Kultury	Wiceprzewodniczący Rady Programowej
55.	Andrzej Gramatyka	gospodarczy	działalność gospodarcza	Członek zwyczajny
56.	Edward Baj	społeczny	strażak	Członek zwyczajny
57.	Katarzyna Józefara	społeczny	kucharz	Członek zwyczajny
58.	Antoni Tudryn	społeczny	elektryk	Członek zwyczajny

Tabela 2. Struktura członków LGD „Region Sanu i Trzebońnicy”

L.p.	Sektor	Liczba jednostek z danego sektora wchodzących w skład LGD „Region Sanu i Trzebońnicy”	Skład procentowy partnerstwa	Skład procentowy partnerstwa
1.	Społeczny	42	72%	93%
2.	Gospodarczy	12	21%	
3.	Publiczny	4	7%	7%
Razem		58	100%	100%

3.2. Zasady i sposoby rozszerzania lub zmiany składu LGD

Rozszerzanie i zmiana składu LGD jest przewidziana w statucie LGD i leży w kompetencjach Zarządu. Nabycie lub stwierdzenie utraty członkostwa w Stowarzyszeniu następuje na podstawie uchwały Zarządu LGD. Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” jest otwarte na rozwój i pozyskiwanie nowych partnerów jednocześnie zachowując wymagane proporcje, stanowiące iż nie mniej niż 50 % składu partnerstwa stanowią jednostki z sektora społecznego i gospodarczego.

Członkowie LGD dzielą się na członków: zwyczajnych, wspierających i honorowych. Członkiem zwyczajnym LGD może zostać:

- a) osoba fizyczna która:
- spełnia warunki określone w ustawie Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.),
 - działa na rzecz rozwoju obszarów wiejskich lub wyrazi na piśmie deklarację takiego działania,
 - złożyły deklarację członkowską,
 - przestawi rekomendację 2 członków zwyczajnych Stowarzyszenia
- b) osoba prawna, w tym jednostka samorządu terytorialnego, zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 7 marca 2007 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z późn. zm.) o Wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 z późn. zm.), która przedstawi uchwałę organu stanowiącego, zawierającą:
- deklarację przystąpienia do LGD,
 - wskazanie osoby reprezentującej osobę prawną w LGD.

Członkiem wspierającym może zostać osoba fizyczna i prawna deklarująca pomoc finansową, rzeczową lub merytoryczną w realizacji celów Stowarzyszenia nie starając się o członkostwo zwyczajne. O przyjęciu w poczet członków wspierających decyduje Zarząd, podejmując stosowną uchwałę. Z kolei członkiem honorowym LGD może być osoba fizyczna, która wniosła wybitny wkład w działalności i rozwój LGD. Członkiem honorowym LGD staje się po przyjęciu uchwały przez Walne Zebranie Członków na wniosek Zarządu lub, co najmniej 2 członków LGD.

Obowiązkiem członków zwyczajnych jest branie udziału w działalności LGD i w realizacji jej celów, uczestniczenia w walnych zebraniach członków, przestrzegania Statutu i uchwał władz LGD oraz opłacanie składek członkowskich w wysokości uchwalonej przez Walne Zebranie Członków LGD. Członek zwyczajny LGD ma prawo do biernego i czynnego prawa wyborczego, zgłaszania wniosków dotyczących działalności LGD oraz odwołań od decyzji władz LGD, udziału w organizowanych przez LGD przedsięwzięciach o charakterze informacyjnym, szkoleniowym, kulturalnym oraz prawo do korzystania z dorobku i wszelkich form działalności LGD.

Członkowie wspierający i honorowi nie posiadają biernego oraz czynnego prawa wyborczego, mogą jednak brać udział z głosem doradczym w posiedzeniach władz LGD. Poza tym posiadają takie prawa jak członkowie zwyczajni. Członkowie wspierający mają obowiązek wywiązywania się z zadeklarowanych świadczeń oraz przestrzegania statutu i uchwał władz LGD.

W kierunku pozyskania nowych członków planuje się:

- organizację spotkań i szkoleń w każdej z gmin obszaru, skierowanych do lokalnej społeczności,
- wystosować do przedstawicieli organizacji społecznych, placówek oświaty, przedsiębiorców i innych podmiotów list intencyjny wraz z zaproszeniem do współpracy w zakresie działań mających na celu poprawę jakości życia na wsi i budowanie potencjału społecznego,
- przeprowadzenie szkoleń dla pracowników Urzędów Gmin oraz dla członków społeczności lokalnej z zakresu programowania kierunków rozwoju obszaru LGD,

Statut LGD przewiduje także możliwość utraty członkostwa. Utrata członkostwa przez członka zwyczajnego LGD następuje wskutek:

- a) złożenia Zarządowi pisemnej rezygnacji;
- b) wykluczenia przez Walne Zebranie Członków:
- za działalność niezgodną ze Statutem lub uchwałą władz Stowarzyszenia,
 - z powodu pozbawienia praw publicznych prawomocnym wyrokiem sądu,
- c) śmierci,
- d) likwidacji osoby prawnej.

Natomiast utrata członkostwa członka wspierającego lub honorowego następuje wskutek:

- a) złożenia Zarządowi pisemnej rezygnacji,
- b) wykluczenia przez Walne Zebranie Członków z powodu:
- działalności niezgodnej ze Statutem, regulaminem lub uchwałą władz LGD,
 - nierealizowania ustalonych zasad wspierania LGD,
 - działania na szkodę Stowarzyszenia,
- c) likwidacji osoby prawnej będącej członkiem wspierającym/honorowym LGD.

Uchwała Walnego Zebrania Członków w sprawie wykluczenia członka LGD podejmowana jest bezwzględną większością głosów przy obecności, co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.

4. Struktura Rady lub innego organu LGD, do którego wyłącznej właściwości należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia nr 1698/2005.

Organem decyzyjnym LGD zgodnie z zapisami statutu jest Rada Programowa. Według zawartych w nim zapisów Rada Programowa LGD powoływana jest przez Walne Zebranie Członków LGD spośród członków tego zebrania. W jej skład wchodzi przedstawiciele trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. Przedstawicielstwo sektora społecznego i gospodarczego stanowi co najmniej 50%, tj.: partnerzy gospodarczy, społeczni jak i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe w tym organizacje zajmujące się zagadnieniami z zakresu ochrony środowiska naturalnego oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie równości mężczyzn i kobiet.

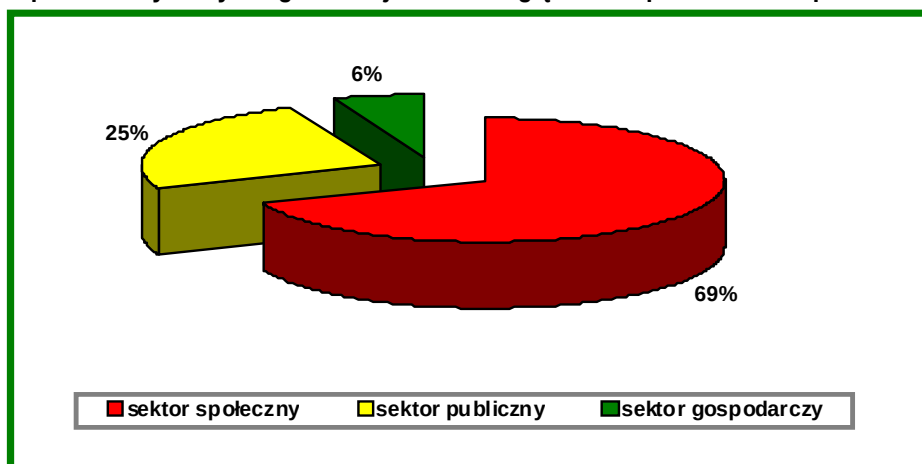
Rada Programowa składa się z Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz od 3 do 14 członków. W chwili obecnej w skład Rady wchodzi 16 osób, w tym 11 osób reprezentujących sektor społeczny, 4 osób reprezentujących sektor publiczny oraz 1 osoby reprezentujących sektor gospodarczy. Skład osobowy Rady LGD przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3. Skład osobowy ciała decyzyjnego:

Lp.	Imię i nazwisko członka/osoby reprezentującej członka organu decyzyjnego	Gmina, która członek/osoba reprezentującą członka organu decyzyjnego reprezentuje	Nazwa członka, którego przedstawicielem w organie decyzyjnym LGD jest dana osoba	Sektor Gospodarki	Funkcja w organie decyzyjnym LGD (Przewodniczący, Wiceprzewodniczący, sekretarz, członek)
1	Bogusław Rup	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Osoba fizyczna	społeczny	Przewodniczący
2	Marek Krauz	Gmina Leżajsk	Osoba fizyczna	społeczny	Wiceprzewodniczący
3	Krzysztof Sobejko	Gmina Leżajsk	Gmina Leżajsk	publiczny	członek
4	Jerzy Paul	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	publiczny	członek
5	Teresa Dziedzic Kabdani	Gmina Leżajsk	Zespół Szkół w Piskorowicach	publiczny	członek
6	Danuta Rupar	Gmina Leżajsk	Zespół Szkół w Brzozie Królewskiej	publiczny	członek
7	Michał Zawadzki	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Sołtys	społeczny	członek
8	Stanisława Makowiecka	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Gospodarstwo Agroturystyczne	gospodarczy	członek
9	Anna Turczyn-Larwa	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Osoba fizyczna	społeczny	członek
10	Edward Śliwa	Gmina Leżajsk	Osoba fizyczna	społeczny	członek
11	Czesława Tupaj	Gmina Leżajsk	Osoba fizyczna	społeczny	członek
12	Władysława Wojtaś	Gmina Leżajsk	Osoba fizyczna	społeczny	członek
13	Stanisław Zygmunt	Gmina Leżajsk	Kolarski Ludowy klub sportowy „Azalia” w Brzozie Królewskiej	społeczny	członek
14	Helena Kurcaba	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Koło Gospodyń Wiejskich	społeczny	członek
15	Hanna Przeplata	Miasto i Gmina	Stowarzyszenie	społeczny	członek

		Nowa Sarzyna	Nasza Mała Ojczyzna		
16	Józef Kludys	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Ochotnicza Straż Pożarna	społeczny	członek

Tabela 4. Skład procentowy Rady Programowej LGD ze względu na reprezentowane przez członków sektory

Źródło: Opracowanie własne

Struktura organizacyjna LGD zapewnia rozdzielność funkcji zarządczej od decyzyjnej, tzn. można być członkiem wyłącznie jednego z organów władz wybieralnych Stowarzyszenia, czyli istnieje zakaz łączenia funkcji w organie decyzyjnym (Radzie Programowej) z funkcją w Zarządzie czy organie kontroli (Komisji Rewizyjnej).

Do wyłącznej kompetencji Rady Programowej należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str.1) w sprawie wsparcia Rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, które mają być realizowane w ramach opracowanej przez LGD Lokalnej Strategii Rozwoju.

W razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości, co do bezstronności członka Rady w dokonywaniu wyboru operacji w szczególności w przypadku, gdy wniosek dotyczy podmiotu, który reprezentuje, a także w przypadku ubiegania się przez tego członka o wybór jego operacji w ramach działania 4.1 Wdrażanie LSR, zastosowana będzie procedura jego wyłączenia. Wykluczenie członka organu decyzyjnego LGD od udziału w dokonywaniu wyboru operacji polega na wykluczeniu z procedury oceny zgodności operacji, z LSR i wyboru operacji (głosowanie nad podjęciem uchwały) oraz procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego LGD w sprawie wyboru operacji i powinno uwzględniać zapewnienie niezbędnej ilości głosów podczas głosowania nad wyborem operacji. Ponadto żaden z członków organu decyzyjnego nie może być zatrudniony w biurze LGD. W/w kwestie reguluje Regulamin Rady LGD „Region Sanu i Trzebońnicy”, który zgodnie ze statutem określa tryb jej funkcjonowania.

5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego

5.1. Zasady funkcjonowania LGD i organu decyzyjnego

Zasady i procedury funkcjonowania LGD reguluje statut Stowarzyszenia. Na jego podstawie LGD jako organizacja non profit, może być członkiem krajowych i międzynarodowych organizacji o podobnym celu działania. Według statutu władzami LGD są:

- Walne Zebranie,
- Zarząd
- Rada Programowa LGD (organ decyzyjny),
- Komisja Rewizyjna (organ kontroli).

Członek LGD nie może być jednocześnie członkiem Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Programowej LGD. Kadencja Zarządu, Komisji Rewizyjnej oraz Rady trwa 4 lata. Na podstawie postanowień zawartych w Statucie, każdy z organów władzy posiada ustalone kompetencje.

Najwyższą władzą LGD jest **Walne Zebranie Członków** które zwołuje Zarząd według potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz w roku lub na pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej, Rady Programowej. W Walnym Zebraniu Członków powinna uczestniczyć, co najmniej połowa członków uprawnionych do głosowania. Każdemu członkowi zwyczajnemu LGD przysługuje na Walnym Zebraniu Członków jeden głos

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy:

- 1) określenie głównych kierunków działania i rozwoju LGD,
- 2) ustalenie liczby członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Programowej,
- 3) wybór i odwołanie Prezesa Zarządu, Wiceprezesa oraz Skarbnika oraz Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego członków Rady Programowej, Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego oraz członków Komisji Rewizyjnej,
- 4) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu, Rady Programowej i Komisji Rewizyjnej, w szczególności dotyczących projektów realizowanych w ramach lokalnej strategii rozwoju opracowanej przez LGD,
- 5) udzielanie absolutorium członkom Zarządowi,
- 6) uchwalanie zmian Statutu,
- 7) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia LGD do innych organizacji,
- 8) podejmowanie uchwały w sprawie rozwiązania LGD,
- 9) rozpatrywanie wniosków i postulatów oraz odwołań od uchwał Zarządu, Rady Programowej i Komisji Rewizyjnej, wniesionych przez członków LGD,
- 10) uchwalenie regulaminu obrad Walnego Zebrania Członków,
- 11) ustalenie wysokości składek członkowskich i terminu ich uiszczania,

Zarząd składa się z Prezesa, Wiceprezesa, Skarbnika i od 1 do 3 członków Zarządu wybieralnych i odwoływalnych przez Walne Zebranie Członków. Do kompetencji Zarządu należy:

- 12) przyjmowanie nowych członków LGD,
- 13) reprezentowanie LGD na zewnątrz i działanie w jego imieniu,
- 14) kierowanie bieżącą pracą LGD,
- 15) zwoływanie Walnego Zebrania Członków,
- 16) realizowanie uchwał Walnego Zebrania Członków,
- 17) wykonywanie budżetu,
- 18) powoływanie i odwołanie kierownika Biura LGD i innych pracowników tego Biura oraz określanie jego struktury organizacyjnej oraz regulaminu działalności,
- 19) ustalanie zasad zatrudniania i wynagradzania pracowników Biura LGD,
- 20) powoływanie jednostek organizacyjnych LGD,
- 21) podejmowanie decyzji w sprawach niezastrzeżonych dla innych władz LGD.

Do składania oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych i niemajątkowych LGD upoważniony jest Prezes Zarządu jednoosobowo lub dwóch innych członków Zarządu działających łącznie, w tym Wiceprezes Zarządu.

Posiedzenia Zarządu zwoływane są przez Prezesa Zarządu z własnej inicjatywy, na pisemny wniosek Komisji Rewizyjnej lub, co najmniej 3 członków Zarządu. Posiedzenia Zarządu odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał.

Rada Programowa jest wybierana przez Walne Zebranie Członków LGD spośród członków tego zebrania. Składa się z Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego oraz od 3 do 14 członków, wybranych spośród przedstawicieli trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. Minimalnie połowę członków Rady stanowią partnerzy gospodarczy, społeczni jak i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe w tym organizacje zajmujące się zagadnieniami z zakresu ochrony środowiska naturalnego oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie równości mężczyzn i kobiet. Wybór i odwołanie członków Rady należy do kompetencji Walnego Zebrania Członków i wymaga bezwzględnej większości głosów, przy obecności ponad połowy członków LGD.

Do wyłącznej kompetencji Rady Programowej należy wybór operacji zgodnie z art. 62 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia Rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str.1), które mają być realizowane w ramach opracowanej przez LGD Lokalnej Strategii Rozwoju.

Posiedzenia Rady Programowej zwoływane i prowadzone są przez Przewodniczącego lub Wiceprzewodniczącego Rady. Odbývają się nie rzadziej niż raz do roku. Posiedzenia Rady otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący lub Wiceprzewodniczący Rady zaś obsługę posiedzeń Rady zapewnia Biuro LGD.

Wybór operacji dokonywany jest w formie uchwały Rady Programowej, podjętej zwykłą większością głosów przy obecności, co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania (quorum). Głosowania odbywają się z poszanowaniem zasad demokracji, jawności i równości, mogą przebiegać w ramach procedur:

- przez podniesienie ręki na wezwanie Przewodniczącego Rady,
- przez wypełnienie i oddanie sekretarzom posiedzenia kart do oceny operacji, stanowiących załączniki do niniejszego regulaminu.

W stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem posiedzenia Rady podejmowana jest przez Radę decyzja w formie uchwały o wybraniu bądź nie wybraniu operacji kierowanej do finansowania, której treść musi uwzględniać:

- wyniki głosowania w sprawie uznania operacji za zgodne z LSR,
- wyniki głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD i sporządzoną na tej podstawie listę rankingową wniosków,
- dostępność środków LGD na poszczególne typy operacji.

Przewodniczący Rady odczytuje uchwały dotyczące poszczególnych projektów rozpatrywanych w trakcie posiedzenia, bez potrzeby ich przegłosowania. Każda uchwała powinna zawierać:

- informacje o wnioskodawcy operacji (imię i nazwisko lub nazwę, miejsce zamieszkania lub miejsce działalności, adres lub siedzibę, PESEL lub REGON, NIP)
- tytuł operacji zgodny z tytułem podanym we wniosku,
- kwotę pomocy o jaką ubiegał się wnioskodawca zgodną z kwotą podaną we wniosku,
- informację o decyzji Rady w sprawie zgodności lub braku zgodności operacji z LSR,
- informację o kierowaniu do finansowania lub nie kierowaniu do finansowania realizacji operacji.

W razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości, co do bezstronności członka Rady w dokonywaniu wyboru operacji szczególności w przypadku, gdy wniosek dotyczy podmiotu, który reprezentuje, a także w przypadku ubiegania się przez tego członka o wybór jego operacji w ramach działania 4.1 Wdrażanie LSR, zastosowana będzie procedura jego wyłączenia. Wykluczenie członka organu decyzyjnego LGD od udziału w dokonywaniu wyboru operacji polega na wykluczeniu z procedury oceny zgodności operacji, z LSR i wyboru operacji (głosowanie nad podjęciem uchwały) oraz procedury odwołania od rozstrzygnięć organu decyzyjnego LGD w sprawie wyboru operacji i powinno uwzględniać zapewnienie niezbędnej ilości głosów podczas głosowania nad wyborem operacji. Ponadto żaden z członków organu decyzyjnego nie może być zatrudniony w biurze LGD. W/w kwestie reguluje Regulamin Rady Decyzyjnej LGD „Region Sanu i Trzebošnicy”, który zgodnie ze statutem określa tryb jej funkcjonowania.

Procedury funkcjonowania Rady, zapewniają jasno określony, zrozumiały i jednoznaczny sposób podejmowania decyzji oraz zachowanie bezstronności w podejmowaniu decyzji. Ponadto regulamin Rady zapewnia jawność podejmowanych decyzji oraz jawność posiedzeń Rady (termin podawany jest do publicznej wiadomości, co najmniej 7 dni przed posiedzeniem), a protokoły i dokumentacja z posiedzeń Rady są gromadzone i przechowywane w Biurze LGD.

Komisja Rewizyjna jest organem kontroli i nadzoru wewnętrznego LGD. Komisja Rewizyjna składa się z Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i od 1 do 3 osób wybieranych i odwoływanych przez Walne Zebranie Członków. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrola bieżącej pracy LGD,
- 2) wnioskowanie do Walnego Zebrania Członków o udzielenie absolutorium członkom Zarządu,
- 3) składanie wniosków i postulatów dotyczących działalności LGD
- 4) występowanie z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania,
- 5) kontrola wykonania budżetu przez Zarząd
- 6) opiniowanie projektu budżetu i projektów przedsięwzięć finansowych o wartości ustalonej przez Walne Zebranie Członków
- 7) składanie sprawozdań z własnej działalności,
- 8) dokonanie wyboru podmiotu mającego zbadać sprawozdanie finansowe LGD zgodnie z przepisami o rachunkowości.

Posiedzenia Komisji Rewizyjnej odbywają się w razie potrzeby, jednak nie rzadziej niż raz na rok

5.2. Zasady funkcjonowania biura, warunki techniczne i lokalowe

Zasady funkcjonowania biura

Biuro Zarządu prowadzi sprawy Zarządu między innymi poprzez inspirowanie i podejmowanie działań na rzecz Stowarzyszenia oraz pełną obsługę Zarządu w zakresie spraw administracyjnych, finansowych i organizacyjnych. Służy ono do realizacji celów i zadań Zarządu.

Biuro prowadzi swoją działalność w oparciu o Statut Stowarzyszenia, uchwały Walnego Zebrania Członków oraz Regulamin Biura Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”

Do głównych zadań funkcjonowania Biura LGD należy:

- prowadzenie spraw Zarządu i Stowarzyszenia między innymi poprzez inspirowanie i podejmowanie działań na rzecz Stowarzyszenia,
- organizację i obsługę posiedzeń Walnego Zgromadzenia i Rady,
- przygotowywanie niezbędnych materiałów, opracowywanie i wysyłanie notatek z posiedzeń Walnego Zgromadzenia i Rady oraz przekazywanie podstawowych informacji o niej dla interesantów,
- pełną obsługę Zarządu w zakresie spraw administracyjnych, finansowych i organizacyjnych.

Biurem kieruje Kierownik Biura zatrudniony przez Zarząd Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”, który może z upoważnienia Zarządu reprezentować Stowarzyszenie na zewnątrz w granicach umocowania. Na wniosek Kierownika Biura, Zarząd zatrudnia pozostałych pracowników, określa ich kompetencje, obowiązki, odpowiedzialność oraz czas pracy i wynagrodzenie. Regulamin biura przewiduje, że w Biurze (oprócz Kierownika) zatrudnione będą osoby na stanowiskach :

- księgowy Biura – z zastrzeżeniem § 12,
- specjalista ds. funduszy unijnych (maksymalnie 2 etaty),
- specjalista ds. promocji i informacji oraz współpracy międzynarodowej.

Na stanowiskach tych mogą być zatrudnione osoby w niepełnym wymiarze czasu pracy.

W kwestiach kadrowych, administracyjnych, finansowych czy organizacyjnych nieuregulowanych regulaminem decyduje Zarząd kierując się obowiązującymi przepisami prawa, statutem i uchwałami Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.

Warunki techniczne i lokalowe biura LGD

Biuro LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” usytuowane jest w Gminie Leżajsk w miejscowości Wierzawice pod adresem Wierzawice nr 874, 37-300 Leżajsk. Dogodny dojazd do miejscowości zapewnia droga krajowa nr 77 biegnąca z północnego zachodu przez teren Miasta i Gminy Nowa Sarzyna na południowy wschód przez teren Gminy Leżajsk w kierunku Jarosławia. Przez tereny objęte Lokalną Strategią Rozwoju przebiega linia kolejowa o kierunku południe – północ tj. Lublin – Rozwadow – Przeworsk, odcinek linii Rzeczyca-Stalowa Wola Roz.-Przeworsk Przeworsk, ze stacją w mieście Nowa Sarzyna i mieście Leżajsk oraz przystankiem w Wierzawicach. Linia jest dwutorowa, zelektryfikowana. Dogodny dojazd do biura zapewnia również dobre połączenia autobusowe z okolicznymi miejscowościami jak również terenami Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, a także rozbudowany układ sieci dróg gminnych i powiatowych.

Siedziba Biura mieści się w budynku administracyjnym Parku Przemysłowego „Stare Miasto Park” Sp. z o.o. położonym przy drodze krajowej nr 77. Z drogi jest zjazd na plac parkingowy znajdujący się przed budynkiem. Zajmowane przez LGD pomieszczenie biurowe znajduje się na pierwszym piętrze budynku i ma powierzchnię ok. 13 m². Składa się z jednego pokoju na parterze, do dyspozycji są pomieszczenia sanitarne, socjalne oraz sala konferencyjna o powierzchni ok. 75m².znajdujące się również na pierwszym piętrze. Użytkowanie tych pomieszczeń reguluje umowa podpisana z Parkiem Przemysłowym „Stare Miasto Park” Sp. z o.o., który udostępnia je na potrzeby LGD. Punkt konsultacyjny biura LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” usytuowany jest w miejscowości Judaszówka pod adresem: Jelna 328 (Judaszówka) 37-300 Nowa Sarzyna

Warunki lokalowe, oraz planowane wyposażenie biura w sprzęt (pełne umeblowanie, komputer, laptop, drukarka, ksero, skaner, faks i inne) oraz stałe łącze telefoniczne i internetowe zapewnią właściwy komfort pracy, a także dadzą możliwość przyjmowania interesantów. Odpowiednie wyposażenie sali konferencyjnej, pozwoli na organizowanie spotkań i posiedzeń organów statutowych. LGD przewiduje również zakup szafy archiwizacyjnej do przechowywania i archiwizowania dokumentów zgodnie z obowiązującym prawodawstwem.

Biuro będzie czynne w godzinach 8.00 – 16.00 od poniedziałku do piątku. Stanowić będzie dla mieszkańców źródło rzetelnej wiedzy o możliwościach i zasadach finansowania działań w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju. Biuro będzie miejscem przyjaznym dla mieszkańców, otwartym, oferującym pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z planowaniem i wdrażaniem projektów. Biuro świadczyć będzie nieodpłatnie następujące usługi dla mieszkańców:

- informowanie o zasadach udziału we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju,
- usługi doradcze związane z planowaniem projektów kwalifikujących się do wsparcia,
- usługi szkoleniowe, w zależności od potrzeb potencjalnych projektodawców.

Biuro nie będzie opracowywać projektów planowanych do realizacji przez mieszkańców, ale pomagać im zrobić to samodzielnie. Biuro aktywnie będzie mobilizować mieszkańców do jak najszerszego zaangażowania w realizację LSR. Biuro podlegać będzie systematycznej ocenie jakości świadczonych usług przez mieszkańców z wykorzystaniem anonimowych kwestionariuszy ewaluacyjnych.

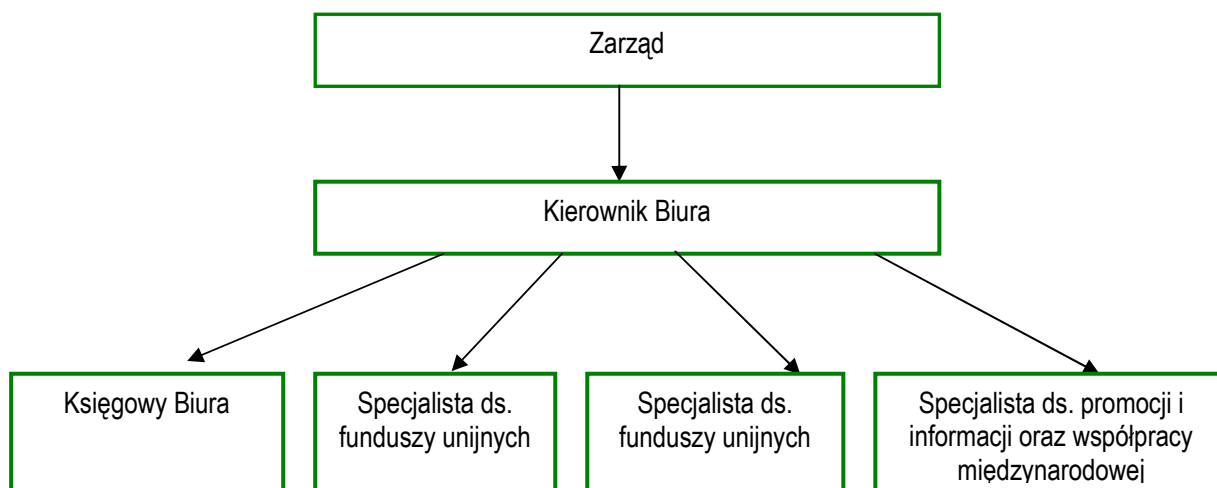
5.3. Procedura naboru pracowników

Na wszystkie wakujące stanowiska w biurze LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebošnicy” obowiązuje przeprowadzanie procedury rekrutacji. Procedura rekrutacji ma charakter otwarty i konkurencyjny. Otwartość rekrutacji jest realizowana poprzez upowszechnianie informacji o wolnych stanowiskach pracy na stronie internetowej oraz w prasie lokalnej lub o zasięgu regionalnym i w Powiatowym Urzędzie Pracy. Natomiast konkurencyjność rekrutacji jest realizowana poprzez zastosowanie procedury i narzędzi, które umożliwiają wybór osoby najlepiej przygotowanej do pracy na danym stanowisku, która w największym stopniu spośród zgłaszających się kandydatów spełnia wymogi ogłoszenia o naborze. Procedura rekrutacji jest przeprowadzana w sposób nie naruszający zasad prawa pracy.

Procedura rekrutacji na wolne stanowiska jest elementem skutecznego i racjonalnego zarządzania pracownikami, poprzez dobór pracowników, którzy zapewniają wysoki i efektywny poziom realizacji zadań LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebošnicy”. Celem procedury jest ustalenie zasad zatrudniania pracowników w oparciu o jednolite przejrzyste kryteria, które mają zagwarantować kandydatom równy dostęp do miejsc pracy oraz dostosowanie poziomu kompetencji zawodowych kandydatów do potrzeb kadrowych LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebošnicy”.

W chwili obecnej na umowę o pracę nie zatrudniono żadnej osoby. Docelowo w biurze może być utworzonych maksymalnie pięć stanowisk pracy.

Rysunek 1. Struktura organizacyjna Biura Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie Region Sanu i Trzebošnicy”.

ZAKRES PROCEDURY REKRUTACJI

Procedura rekrutacji dotyczy wszystkich wolnych stanowisk w biurze LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”, z wyłączeniem Kierownika Biura, który zatrudniony jest przez Zarząd zgodnie z zapisem Regulaminu Biura. Określa czynności formalno-proceduralne od momentu zgłoszenia potrzeb rekrutacyjnych do momentu wyłonienia kandydata na określone stanowisko i podania do publicznej wiadomości informacji o wyniku zakończonego postępowania rekrutacyjnego.

PRZEBIEG PROCEDURY REKRUTACYJNEJ

Zgłaszanie potrzeb rekrutacyjnych następuje na wniosek Kierownika Biura. Zgłoszenie następuje w formie pisemnej i zawiera uzasadnienie potrzeby zatrudnienia nowego pracownika, zgodnie z LSR.

Do wniosku, dołączona jest Karta Opisu Stanowiska Pracy, która zawiera:

- nazwę stanowiska,
- miejsce stanowiska w strukturze organizacyjnej biura LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”
- wymagania kwalifikacyjne dotyczące kandydata,
- planowane warunki pracy
- zakres obowiązków i odpowiedzialności na stanowisku pracy
- zakres uprawnień wynikających z zajmowanego stanowiska.

1. Ogłoszenie o naborze

- a) Ogłoszenie o naborze podaje się do publicznej wiadomości, co najmniej na dwa tygodnie przed rozpoczęciem naboru.
- b) Miejscem publikacji ogłoszenia o naborze na wszystkie wolne miejsca pracy są:
 - strona internetowa LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” ,
 - tablica ogłoszeń w siedzibie biura LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”
 - tablica ogłoszeń w Powiatowym Urzędzie Pracy w Leżajsku,
 - prasa lokalna lub o zasięgu regionalnym (w szczególnie uzasadnionych przypadkach).
- c) Ogłoszenie o naborze na wolne stanowiska powinno w szczególności zawierać następujące informacje:
 - nazwę i adres LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”
 - nazwę wakującego stanowiska,
 - wymagania związane ze stanowiskiem pracy zgodnie z Kartą Opisu Stanowiska Pracy, z podaniem wymagań niezbędnych i dodatkowych,
 - zakres zadań i odpowiedzialności na stanowisku ,
 - wskazanie wymaganych dokumentów, które należy złożyć,
 - termin i miejsce składania dokumentów
- d) Termin do składania dokumentów (ofert) jest stały i wynosi 14 dni od dnia podania ogłoszenia o naborze do publicznej wiadomości.
- e) Oferty składane są w zamkniętej i zaadresowanej kopercie z dopiskiem na kopercie: „ Konkurs na stanowisko.....w biurze LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”. Oferty mogą być dostarczane osobiście do biura LGD lub drogą pocztową.
- f) Oferty złożone po terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze nie będą rozpatrywane.
- g) Po upływie terminu składania ofert komisja konkursowa przeprowadza selekcję ofert, odrzucając oferty, które nie spełniają wymogów formalnych. Kandydaci, których oferty spełniły ustalone wymagania formalne, są dopuszczeni do dalszego postępowania konkursowego. Są oni informowani pisemnie lub ustnie o miejscu i terminie przeprowadzenia konkursu.

3. Upowszechnienie informacji o wyniku ogłoszonego naboru

- a) Po upływie terminu składania ofert, Przewodniczący Komisji Konkursowej upowszechnia niezwłocznie listę kandydatów, którzy zostali dopuszczeni do dalszego postępowania konkursowego. Informacja ta zostaje opublikowana poprzez zamieszczenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie LGD oraz na stronie internetowej LGD.
- b) Lista kandydatów, którzy spełnili wymagania formalne zawiera: imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.
- c) W przypadku braku ofert spełniających wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, powtarza się ponownie nabór, lecz tylko jeden raz.
- d) W przypadku wystąpienia trudności w zatrudnieniu pracowników o określonych koniecznych wymaganiach LGD może zatrudnić osobę spełniającą wymagania konieczne jedynie w części. W celu weryfikacji kompetencji pracowników możliwe jest zatrudnienie na okres próbny.

4. Postępowanie konkursowe i wybór kandydata

- a) Postępowanie konkursowe przeprowadza Komisja Konkursowa, powołana zarządzeniem Zarządu LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”, w co najmniej 3 osobowym składzie.
- b) Postępowanie konkursowe prowadzone jest w dwóch etapach. Pierwszy etap odbywa się bez udziału kandydata i ma na celu przygotowanie dokumentacji mającej na celu przeprowadzenia postępowania na wakujące stanowisko pracy. Na tym etapie podejmowane są następujące czynności formalno-proceduralne:
 - przewodniczący Komisji Konkursowej zapoznaje członków komisji z określoną procedurą przebiegu konkursu,
 - komisja konkursowa dokonuje otwarcia kopert z ofertami i ich selekcji pod kątem kompletności dokumentów i spełnienia warunków,
 - podejmowana jest decyzja o dopuszczeniu kandydata lub kandydatów do drugiego etapu postępowania konkursowego,
 - tworzona jest lista kandydatów według kolejności zgłoszonych ofert, po spełnieniu wymagań formalnych, która będzie upowszechniona poprzez środki przekazu, o których mowa w ust. 3A
 - Wyznaczone zostaje miejsce i termin rozmowy kwalifikacyjnej, będącej drugim etapem postępowania konkursowego.

5. Rozmowa kwalifikacyjna

- a) Rozmowa kwalifikacyjna przebiega w następujących etapach:
 - sprawdzenie danych osobowych kandydata i jego prezentacja,
 - sprawdzenie poziomu przygotowania merytorycznego i kompetencji zawodowych kandydata, na podstawie **Kwestionariusza Rozmowy kwalifikacyjnej**, stanowiącego załącznik do procedury,
 - ocena rozmowy kwalifikacyjnej sporządzana na podstawie **Karty Oceny Kandydata**,
 - wybór kandydata
- b) Tematem rozmowy kwalifikacyjnej jest:
 - wiedza fachowa z zakresu specyfiki funkcjonowania stanowiska pracy,
 - wiedza z zakresu tematyki Leader
 - ocena prezentacji kandydata i jego zachowań podczas rozmowy kwalifikacyjnej,
 - wiedza ogólna
- c) Każdy z członków komisji ma prawo zadawać pytania z zakresu określonego w ust. B
- d) Odpowiedzi kandydata podlegają ocenie w skali punktacji od 1 do 5.
- e) Wyłoniony przez komisję kandydat powinien uzyskać przynajmniej 50 % możliwych do zdobycia punktów. W takim przypadku jego kandydatura zostaje przedstawiona Zarządowi LGD do akceptacji.
- f) W przypadku dwóch kandydatów, którzy uzyskali największą i taką samą ilość punktów, wyboru z pośród nich dokonuje Zarząd LGD.
- g) Z przebiegu rozmowy kwalifikacyjnej sporządzany jest protokół, który zawiera w szczególności:

- określenie stanowiska pracy na które był prowadzony nabór,
 - przebieg pierwszego etapu postępowania konkursowego, w tym liczbę, imiona i nazwiska osób, które zostały zakwalifikowane do etapu drugiego - rozmowy kwalifikacyjnej,
 - skład komisji konkursowej,
 - informację o zastosowanych metodach i technikach naboru,
 - uzasadnienie dokonanego wyboru
- h) Przewodniczący Komisji konkursowej przekazuje niezwłocznie Prezesowi LGD protokół z posiedzenia komisji.
- i) Ostateczną decyzję o zatrudnieniu podejmuje Zarząd LGD.
- j) Kandydat do pracy w biurze LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” zatrudniany jest na trzy miesięczny okres próbny, po czym na umowę na czas określony.

6. Upowszechnienie informacji o wyniku konkursu

- a) Przewodniczący Komisji Konkursowej zawiadamia kandydatów pisemnie lub telefonicznie o wyniku konkursu, po zamknięciu postępowania konkursowego.
- b) Informację o wyniku konkursu, obsadzeniu bądź nie obsadzeniu stanowiska podaje się także do publicznej wiadomości w terminie 14 dni od dnia zakończenia postępowania konkursowego.
- c) Informacja, o której mowa powyżej, zawiera:
- nazwę i adres instytucji,
 - nazwę stanowiska pracy,
 - datę obsadzenia stanowiska pracy,
 - imię i nazwisko osoby, która została wyłoniona na dane stanowisko,
 - poziom wykształcenia kandydata,
 - powody obsadzenia lub nie obsadzenia stanowiska
- d) Informacja zamieszczana jest na:
- stronie internetowej LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”,
 - tablicy ogłoszeń LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”,

7. Postanowienia końcowe

- a) Komisja konkursowa zostaje rozwiązana z chwilą nawiązania stosunku pracy na stanowisko objęte konkursem.
- b) Kwestionariusze rozmowy kwalifikacyjnej i karty oceny są dokumentami kadrowymi i podlegają ochronie zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych (ustawa z dnia 29.08. 1997 r., Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926)
- c) Członkowie Komisji Konkursowej mający dostęp do informacji z postępowania rekrutacyjnego są zobowiązani do zachowania tajemnicy i nie ujawniania informacji.

5.4. Opis stanowisk

Zgodnie z wymogami w LSR, po określeniu budżetu, celów, LSR i planowanych przedsięwzięć opracowano opis stanowisk w biurze LGD. Tworząc opis uwzględniono: liczbę i rodzaj stanowisk, zakres zadań, które będzie wykonywać biuro oraz środki finansowe, jakimi będzie dysponować biuro na wynagrodzenia pracowników. Pracownicy Biura wykonują swoje zadania zgodnie z zakresem czynności, tj. w przedmiocie zadań, odpowiedzialności i uprawnień określonych przez Zarząd Stowarzyszenia. Do stanowisk pracy w Biurze LGD należą:

- Kierownik Biura
- Księgowy biura
- Specjalista ds. funduszy unijnych (maksymalnie 2 etaty),
- Specjalista ds. promocji i informacji oraz współpracy międzynarodowej

Kierownik Biura:

Zgodnie z Regulaminem Biura LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebośnicy” Kierownik Biura sprawuje pieczę nad majątkiem i sprawami Stowarzyszenia w ramach jego umocowania oraz spełnia swoje obowiązki ze starannością wymaganą w obrocie gospodarczo-finansowym przy ścisłym przestrzeganiu przepisów prawa oraz postanowień statutu, uchwał Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia i uchwał Zarządu.

Do obowiązków Kierownika Biura poza zadaniami określonymi w §7 należy wykonywanie zaleceń pokontrolnych organu przeprowadzającego kontrolę oraz udzielanie kontrolującemu i władzom Stowarzyszenia wyczerpujących wyjaśnień wraz z przedstawieniem wszelkich dokumentów i innych materiałów dotyczących przedmiotu kontroli.

Kierownik Biura jest odpowiedzialny za prawidłowe zarządzanie sprawami Stowarzyszenia - w ramach posiadanych uprawnień i niezastrzeżonych do kompetencji innych organów Stowarzyszenia - oraz Biurem i należyłą realizacją następujących zadań:

- wykonywanie uchwał Walnego Zebrania Członków, Zarządu Stowarzyszenia oraz Rady Programowej,
- realizacja zadań określonych przez Zarząd,
- prowadzenie bieżących spraw Stowarzyszenia,
- gromadzenie i udostępnianie informacji z zakresu działalności Stowarzyszenia,
- prowadzenie działalności wydawniczej,
- wydawanie wewnętrznych materiałów informacyjnych i problemowych,
- ogólne poradnictwo prawne, finansowe, organizacyjne i inne w oparciu o własny bank danych oraz zamawiane ekspertyzy i opinie specjalistyczne,
- przygotowywanie materiałów na Walne Zebranie Członków, zebrania Zarządu Stowarzyszenia oraz Rady,
- opracowywanie projektów zmian w statucie i regulaminach organizacyjnych,
- obsługa Walnego Zebrania Członków,
- sporządzanie protokołów z Walnego Zebrania Członków oraz zebrań Rady
- prowadzenie dokumentacji Walnego Zebrania Członków, Zarządu oraz Rady,
- sporządzanie odpisów uchwał Walnego Zebrania Członków i wydawanie ich uprawnionym organom,
- prowadzenie dokumentacji członkowskiej,
- obsługa Zarządu oraz Rady,
- sporządzanie syntetycznych protokołów z zebrań Zarządu,
- prowadzenie rejestru uchwał Walnego Zebrania Członków, Zarządu oraz Rady,
- opracowywanie planów pracy, budżetu oraz sprawozdań merytorycznych i finansowych,
- prowadzenie korespondencji,
- udział w różnego rodzaju naradach, sympozjach, szkoleniach, uroczystościach związanych z działalnością Stowarzyszenia,
- utrzymywanie stałego kontaktu z członkami wspierającymi i honorowymi Stowarzyszenia,
- prowadzenie spraw kadrowych i dokumentacji Stowarzyszenia,
- sprawowanie pieczy nad sprzętem biurowym oraz zlecanie przeprowadzenia jego konserwacji lub naprawy.

Kierownik Biura przy wykonywaniu swoich zadań działa w oparciu o udzielone pełnomocnictwo ogólne obejmujące umocowanie do zwykłego zarządu sprawami Biura w imieniu Stowarzyszenia.

Kierownik Biura jest upoważniony do:

- reprezentowania Stowarzyszenia w granicach umocowania,
- prowadzenia zwykłego zarządu sprawami Stowarzyszenia,
- podpisywania bieżącej korespondencji,
- dokonywania samodzielnych zakupów bieżących jednorazowo do wysokości 5 000,00 PLN, po akceptacji Zarządu,
- zawierania umów - zleceń i o dzieło, po akceptacji Zarządu,
- kierowania pracą i nadzoru nad pracownikami Biura i zleceniobiorcami,
- składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych, jak: podpisywanie dokumentów o charakterze finansowo - rozliczeniowym (łącznie z księgowym Biura),
- współdziałania z przedstawicielami środków masowego przekazu oraz informowania ich o działalności i zamierzeniach Stowarzyszenia,
- organizowania konferencji prasowej,
- koordynowania sprawami funkcjonowania zespołów problemowych,

- podejmowania decyzji dotyczących działalności Stowarzyszenia w zakresie nie zastrzeżonym dla innych organów.

Wymagania stanowiska:

Kompetencje	Wymogi niezbędne	Wymogi dodatkowe
Wykształcenie	Wykształcenie wyższe	Mile widziane kierunki: ekonomia, zarządzanie i marketing, zarządzanie zasobami ludzkimi lub pokrewne
Wymagane kwalifikacje	-zdolności interpersonalne -zdolności organizacyjne, umiejętność kierowanie zespołem, -bardzo dobra znajomość tematyki administracji publicznej, a w szczególności - znajomość przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego administracji samorządowej,	- znajomość instrukcji kancelaryjnej i zasad archiwizacji dokumentów, - umiejętność analitycznego myślenia, umiejętność formułowania wniosków, - komunikatywność, rzetelność, terminowość, odpowiedzialność, samodzielność, - dobra organizacja pracy
Przeszkolenie	Bardzo dobra znajomość obsługi komputera (pakiet MS Office)	
Szczególne wymagania	-wysoka kultura biznesowa -odpowiedzialność, konsekwencja w działaniu i osiąganiu celu	-prawo jazdy kat. B
Znajomość języków	j. obcy 1. Angielski Poziom Komunikatywny	j. obcy 1. Niemiecki poziom Komunikatywny
Doświadczenie zawodowe	Wymogi niezbędne	Wymogi dodatkowe
Długość w miesiącach lub latach		Doświadczenie na podobnym stanowisku doświadczenie w pisaniu projektów
Rodzaj doświadczenia	1 rok	
Doświadczenie zawodowe	Wymogi niezbędne	Wymogi dodatkowe
Długość w miesiącach lub latach	Min 1 rok doświadczenia na podobnym stanowisku	
Rodzaj doświadczenia	Doświadczenie w kierowaniu zespołem	Mile widziane doświadczenie w działach personalnych, mile widziane doświadczenie w sprzedaży usług

Księgowy Biura:

Księgowy jest zobowiązany do prowadzenia księgowości Stowarzyszenia według zasad określonych w stosownych przepisach o gospodarce finansowej i rachunkowości, przyjmując na siebie pełną odpowiedzialność w tym zakresie. Księgowy wykonuje przy tym zadania określone w § 11 oraz inne zlecone dodatkowo przez Kierownika Biura.

Księgowy Biura jest odpowiedzialny za prawidłowe i bieżące prowadzenie księgowości oraz sprawozdawczości finansowej, terminowe dokonywanie rozliczeń finansowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, i należyta realizacją następujących zadań:

- prowadzenie rachunkowości zgodnie z aktualnymi przepisami prawa,
- wykonywanie obowiązków sprawozdawczych ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny,
- tworzenie warunków dla przestrzegania ścisłej dyscypliny finansowej i budżetowej Stowarzyszenia,

- należyte przechowywanie i zabezpieczanie dokumentów księgowych, ksiąg rachunkowych, sprawozdań finansowych oraz środków pieniężnych,
- bieżące, prawidłowe prowadzenie księgowości z zastosowaniem racjonalnej organizacji pracy i techniki przetwarzania danych,
- rejestracja operacji gospodarczych - finansowych,
- analiza dokumentów finansowych,
- sporządzanie obowiązujących dowodów księgowych, kasowych i magazynowych,
- dokonywanie zamknięcia rocznego ksiąg oraz sporządzanie wymaganych zasadami rachunkowości sprawozdań finansowych w tym GUS,
- sporządzanie w obowiązującym terminie deklaracji i wykazów dla celów organów podatkowych i ZUS,
- udostępnianie ksiąg oraz dokumentów finansowych do kontroli sprawowanej przez uprawnione organa kontrolne,
- prowadzenie ewidencji środków trwałych i wyposażenia,
- prowadzenie kartotek wynagrodzeń,
- sporządzanie list płac,
- regulowanie zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych,
- prowadzenie tabel amortyzacyjnych i wyceny środków trwałych,
- wypłata udzielonych zaliczek i ich rozliczanie,
- regulowanie płatności wynikających ze zobowiązań,
- odprowadzanie składek ZUS, rozliczenia z ZUS i wypłat zasiłków chorobowych,
- wypłata wynagrodzeń osobowych i honorariów, sporządzanie sprawozdań dotyczących zatrudnienia i funduszu płac,
- wystawianie rachunków.
- prowadzenie dokumentacji składek członków zwyczajnych i wspierających,
- prowadzenie rachunku bankowego,
- opracowywanie projektu preliminarza budżetowego,
- czuwanie nad prawidłowym przebiegiem wykonania budżetu Stowarzyszenia,
- wnioskowanie wraz z uzasadnieniem o wprowadzenie zmian w preliminarzu budżetowym,
- realizowanie wydatków w zakresie ubezpieczeń społecznych i kosztów podróży,
- prowadzenie kasy gotówkowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa,
- prowadzenie systematycznej kontroli wewnętrznej dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- prawidłowe zabezpieczenie środków finansowych i pozostałych składników majątkowych,
- sporządzanie pism, wniosków i podań związanych z działalnością finansowo-księgową Stowarzyszenia.

Funkcja księgowego Biura Zarząd Stowarzyszenia może powierzyć jednostce zewnętrznej.

Wymagania stanowiska:

Kompetencje	Wymogi niezbędne		Wymogi dodatkowe	
Wykształcenie	Wyższe wykształcenie ekonomiczne (finanse / księgowość)		Mile widziane kursy z zakresy: księgowości, podatków	
Wymagane kwalifikacje	- Bardzo dobra znajomość zagadnień księgowych oraz kwestii podatkowych - Bardzo dobra znajomości Excela		Znajomość systemu SAP	
Przeszkolenie	Praktyczna znajomość zagadnień związanych ze standardami US GAAP			
Szczególne wymagania	Dokładność, terminowość, samodzielność			
Znajomość języków	j. obcy	Poziom	j. obcy	poziom
	1. Angielski	Komunikatywny	1. -	-
Doświadczenie zawodowe	Wymogi niezbędne		Wymogi dodatkowe	
Długość w miesiącach lub latach	Minimum 3 lat doświadczenia na podobnym stanowisku			

Rodzaj doświadczenia	Oświadczenie w prowadzeniu pełnej księgowości	
----------------------	---	--

Specjalista ds. funduszy unijnych:

Specjalista ds. funduszy unijnych jest odpowiedzialny za kompleksową obsługę potencjalnych beneficjentów w zakresie programów dotacyjnych, przygotowanie projektów w ramach funduszy UE oraz realizację i rozliczenie procesu dotacyjnego projektów, a także:

- doradztwo unijne dla mieszkańców terenu LSR,
- monitorowanie problematyki związanej z funduszami UE,
- poszukiwanie możliwości pozyskania dofinansowań unijnych dla projektów Stowarzyszenia z PROW na lata 2007-2013 oraz innych programów,
- przygotowanie kompletnej dokumentacji na potrzeby realizacji projektu w ramach funduszy UE (analizy finansowe, montaż finansowy, projekcje finansowe, biznes plany, studia wykonalności, analizy branżowe, wnioski dotacyjne),
- wykonawstwo projektów inwestycyjnych i szkoleniowo- doradczych (obsługa pozyskanych środków w ramach projektu, dokumentacja rozliczeniowa),
- realizacja projektów Stowarzyszenia.

Wymagania stanowiska:

Kompetencje	Wymogi niezbędne		Wymogi dodatkowe	
Wykształcenie	-Wykształcenie wyższe lub ostatnie lata studiów (4-5 rok)		Preferowane: ekonomia, europeistyka, lub pokrewne	
Wymagane kwalifikacje	-Znajomość dostępnych programów pomocowych na lata 2007-2013			
Przeszkolenie	- szkolenia z zakresu Funduszy - znajomość metodyki zarządzania projektami			
Szczególne wymagania	-Umiejętność analitycznego myślenia -Kreatywność, odpowiedzialność, komunikatywność, samodzielność, dokładność -Sprawna obsługa komputera - pakiet Ms Office		-wiedza na temat dostępnych źródeł finansowania działalności organizacji pozarządowych	
Znajomość języków	j. obcy	Poziom	j. obcy	poziom
	1. Angielski	Komunikatywny	1.	
Doświadczenie zawodowe	Wymogi niezbędne		Wymogi dodatkowe	
Długość w miesiącach lub latach			Doświadczenie na podobnym stanowisku doświadczenie w pisaniu projektów	
Rodzaj doświadczenia	1 rok			

Specjalista ds. promocji i informacji oraz współpracy międzynarodowej:

Specjalista ds. promocji i informacji oraz współpracy międzynarodowej jest odpowiedzialny za promocję i informacje na temat realizowanych projektów oraz Stowarzyszenia oraz za nawiązywanie współpracy międzynarodowej i międzyregionalnej, a także za:

- nadzór nad realizacją strategii promocyjnej projektów,
- przygotowywanie i prezentowanie informacji na temat projektów,

- współpraca z mediami,
- prowadzenie promocji Stowarzyszenia,
- organizowanie spotkań i konferencji,
- redagowanie notatek prasowych,
- zarządzanie treścią merytoryczną materiałów promocyjnych i informacyjnych,
- redagowanie strony internetowej Stowarzyszenia,
- rekrutacja beneficjentów do projektów,
- realizacja projektów Stowarzyszenia
- obsługa klientów (mieszkańców) udzielanie odpowiedzi i wyjaśnień, przyjmowanie wniosków i składanych postulatów przez mieszkańców dotyczące wdrażania LSR,

Wymagania stanowiska:

Kompetencje	Wymogi niezbędne		Wymogi dodatkowe	
Wykształcenie	Wykształcenie wyższe		Mile widziane kierunki: public relations, dziennikarstwo, marketing i zarządzanie lub pokrewne.	
Wymagane kwalifikacje	- sprawne posługiwanie się MS Office (szczególnie Excel) - znajomość narzędzi internetowych (obsługa stron www)		- obsługa urządzeń biurowych	
Szczególne wymagania	- komunikatywność - bardzo dobra organizacja pracy - wysoka kultura osobista			
Znajomość języków	j. obcy	Poziom	j. obcy	poziom
	1. Angielski	Zaawansowany	1.	
Doświadczenie zawodowe	Wymogi niezbędne		Wymogi dodatkowe	
Długość w miesiącach lub latach	Minimum 1 rok na podobnym stanowisku			
Rodzaj doświadczenia	doświadczenia w realizacji zadań informacyjnych i promocyjnych		doświadczenie w kontaktach międzynarodowych	

6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego

Rada LGD została wybrana spośród osób posiadających bogate doświadczenie w działalności na rzecz obszarów wiejskich. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład ciała decyzyjnego oraz ksera dokumentów je poświadczających zawiera załącznik nr 11. do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR:

- liczne szkolenia z zakresu pozyskiwania środków unijnych, finansowania działalności kulturalnej,
- szkolenie pt. "Integralne podejście do rozwoju lokalnego w rozumieniu programu LEADER"
- seminarium pt. "Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych poprzez dofinansowanie inwestycji modernizacyjnych" w ramach działania "Modernizacja gospodarstw rolnych" PROW 2007-2013
- seminarium pt. „Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich poprzez wsparcie finansowe inwestycji rozwijających działalności pozarolnicze" w ramach działania "Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej PROW 2007-2013
- szkolenie pt. Szkolenie dla rolników w zakresie dobrostanu zwierząt na terenie województwa podkarpackiego" w zakresie produkcji bydłej w ramach SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 w zakresie działania 1.3
- szkolenie pt. Szkolenie dla rolników w zakresie dobrostanu zwierząt na terenie województwa podkarpackiego" w zakresie produkcji trzody chlewnej w ramach SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 w zakresie działania 1.3

- szkolenie pt. „Dobra praktyka rolnicza podstawą zrównoważonej polityki rolnej regionu podkarpackiego” w ramach SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 w zakresie działania 1.3

- szkolenie pt. "Zasady prowadzenia gospodarstwa ekologicznego w aspekcie uwarunkowań środowiskowych i ekonomicznych województwa podkarpackiego" w ramach SPO Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006 w zakresie działania 1.3

- szkolenie i warsztaty pt. „Turystyka rekreacyjna i turystyka specjalistyczna” w ramach Programu SAPARD

Pośród członków Rady LGD dwie osoby posiadają udokumentowaną roboczą znajomość języka obcego UE, umożliwiającą swobodne porozumiewania się. Osoby te władają językiem angielskim:

- Teresa Dziedzic-Kabdani – język angielski „Certificate In Advanced English Nr: 95CPL0025200

- Anna Turczyn-Larwa – Dyplom Uniwersytecki języka angielskiego nr 57449

7. Doświadczenie LGD i członków LGD albo jej partnerów w realizacji operacji.

Członkowie Lokalnej Grupy Działania „Region Sanu i Trzebońnicy” posiadają doświadczenie w realizacji wielu projektów, współfinansowanych ze środków zewnętrznych, z wielu źródeł (rządowych, pozarządowych oraz środków unijnych). Zdobyte doświadczenie gwarantuje wiedzę z zakresu projektowania, zarządzania projektami oraz rozliczania projektów. Wśród realizowanych projektów można wymienić również projekty służące rozwojowi obszarów wiejskich realizowane przez:

Gminę Leżajsk

- projekty: pt. „Modernizacja drogi gminnej we wsi Giedlarowa - Wierzawice”, pt. „Modernizacja drogi gminnej we wsi Gwizdów”, pt. „Modernizacja drogi gminnej we wsi Wierzawice”, pt. „Budowa oczyszczalni ścieków wraz z siecią kanalizacyjną i przykanalikami w Wierzawicach”, pt „Budowa wielofunkcyjnego stadionu sportowego w Giedlarowej” - współfinansowane w ramach Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – SAPARD,
- projekt pt. „Remont budynku Zespołu Szkół w Wierzawicach” – współfinansowany w ramach Kontraktu Wojewódzkiego,
- projekt pt. „Rozbudowa Zespołu Szkół w Wierzawicach wraz z urządzeniami technicznymi” współfinansowany w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego

Miasto i Gminę Nowa Sarzyna

- projekt pt „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci wiejskich poprzez poszerzenie oferty edukacyjnej przedszkola w Łętowni”, Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci wiejskich poprzez poszerzenie oferty edukacyjnej przedszkola w Łętowni”, „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci wiejskich poprzez poszerzenie oferty edukacyjnej przedszkola w Woli Żarczyckiej”; „Wiedza przyrodniczo-matematyczna szansą na rozwój edukacyjny dzieci i młodzieży wsi Woli Żarczyckiej”, „Znajomość języków obcych szansą edukacyjną młodzieży Łętowni i Wólki Łętowskiej” współfinansowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki ;
- projekt pt Budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami do budynków i remont stacji uzdatniania wody w miejscowości Łętownia gmina Nowa Sarzyna”; „Przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Nowa Sarzyna” współfinansowane w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego3.
- projekt pt Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna współfinansowane w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego

Gminny Ośrodek Kultury Gminy Leżajsk

- projekt pt: „Giedlarowskie wesela- opracowanie i archiwizacja unikatowego widowiska obrzędowego z przełomu XIX i XX w” oraz projekt pt.: „Zakup przenośnej estrady plenerowej dla GOK gminy Leżajsk drogą do poprawy dostępu do dóbr kultury mieszkańców obszarów wiejskich” współfinansowane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

"Stare Miasto- Park" Sp. z o.o.

- projekt pt.: „Budowa Parku Przemysłowego Spółka Stare Miasto - Park" współfinansowany w ramach SPO "Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw"

Pozostałych członków:

- Robert Skwara - Program Aktywizacja Obszarów Wiejskich - program mikropożyczek dla mikro i małych firm (doradca pożyczkowy) , Fundacja Wspomagania Wsi Internet Dla Seniora - szkolenia komputerowe dla osób po 50 roku życia (główny wykonawca), Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości - Punkt Konsultacyjno-doradczy - usługi informacyjno-doradcze dla małych i średnich firm (członek Zarządu LSR, konsultant) , ZPORR działanie 3.4 Mikroprzedsiębiorstwa Dotacja inwestycyjna, pt. :Podniesienie konkurencyjności firmy poprzez wprowadzenie nowych usług (beneficjent), Fundacja Wspomagania Wsi - program Mikropożyczek dla mikro i małych firm oraz gospodarstw agroturystycznych (doradca pożyczkowy)
- Czesława Tupaj - projekt pt. "Modernizacja gospodarstwa agroturystycznego" współfinansowany w ramach Programu Akcesyjnego na Rzecz Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich – SAPARD,
- Cecylia Muskus - projekt pt. „Śladem ginących zawodów we wsi Przychojec" oraz projekt pt. „Miłośnicy regionalnego folkloru" współfinansowany przez Fundację Wspomagania Wsi Bank Inicjatyw Społeczno – Ekonomicznych,
- Andrzej Chojnicki - Projekt Listopadowe Spotkania przy Kominku kultury wielkiej i małej, w ramach Programu Działaj Lokalnie - Fundusz Lokalny w Leżajsku
- Paweł Guzy - projekt pt. "Budowa krytej ujeżdżalni dla koni" współfinansowany przez ARIMR

Ponadto gminy, objęte realizacją LSR, posiadają już doświadczenie związane z realizacją projektu Leader za sprawą udziału w Lokalnej Grupie Działania „Kraina Sanu” (w poprzednim etapie funkcjonowania Programu).

Doświadczenia zdobyte w realizacji wspomnianych projektów, gwarantują tym samym odpowiednie kompetencje i wiedzę, jaka wymagana będzie w realizacji operacji oraz samej Strategii Rozwoju Lokalnego.

II. OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LSR WRAZ Z UZASADNIENIEM JEGO WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI

1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD albo będących jej partnerami

Obszar działania LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” usytuowany jest w północnej części województwa podkarpackiego. Do gmin objętych Lokalną Strategią Rozwoju należą sąsiadujące ze sobą: Gmina Leżajsk oraz Miasto i Gmina Nowa Sarzyna. Gminy te przynależą do powiatu leżajskiego. Teren LGD sąsiaduje z następującymi gminami: Adamówka, Grodzisko Dolne, Krzeszów, Kuryłówka, Leżajsk - miasto, Rakszawa, Sieniawa, Tryńcza, Żołynia, Jeżowe, Kamień, Sokołów Małopolski.

Rysunek 2. Obszar LGD na tle województwa podkarpackiego

Łączny obszar objęty LSR (34 314 ha) zajmuje ok. 1,92 % terenu województwa podkarpackiego. Zamieszkuje go ok. 41 545 osób, co odpowiada ok. 1,9 % populacji Podkarpacia. Ludność miejska liczy sobie 14,5 % mieszkańców obszaru LGD (6 037 osób), natomiast ludność wiejska 85,5 %.

Obszar LGD obejmuje swym zasięgiem teren gminy wiejskiej (Leżajsk) i miejsko-wiejskiej (Nowa Sarzyna), charakteryzujące się bardzo wysokim stopniem spójności zarówno pod względem przyrodniczym, historycznym, kulturowym oraz ekonomicznym. Liczniejszą pod względem ludności jest Miasto i Gmina Nowa Sarzyna skupiająca 21 535 mieszkańców, z czego 6 037 stanowi ludność wiejska.

Tabela 5. Wykaz gmin wchodzących w skład obszaru LGD wraz z identyfikatorami jednostki podziału administracyjnego kraju (JPTK) oraz typem gminy

Powiat leżajski	Lp.	Nazwa gminy	Typ gminy	JPTK	Obszar wiejski w km ²	Obszar miejski w km ²	Obszar ogółem
	1.	Leżajsk	wiejska	182101 2	199,41	-	199,41
	2.	Nowa Sarzyna	miejsko - wiejska	182102 2	134,50	9,23	143,73
Razem obszar LGD					333,91	9,23	343,14

Zródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007

Gmina Leżajsk

Typ gminy: **gmina wiejska**

Identyfikator jednostki podziału terytorialnego kraju: **180804 2**

Powierzchnia gminy: **199,41 km²**

Liczba mieszkańców gminy: **20 010 osób**

Gminy sąsiadujące z gminą Leżajsk: Adamówka, Grodzisko Dolne, Krzeszów, Kuryłówka, Leżajsk - miasto, Nowa Sarzyna, Rakszawa, Sieniawa, Tryńcza, Żołynia.

Gmina Leżajsk położona jest w północno-wschodniej części województwa podkarpackiego. Swoim terenem obejmuje Dolinę Dolnego Sanu, Płaskowyż Kolbuszowski i Płaskowyż Tarnogrodzki. Teren gminy dzieli się na dwie części: północną i południową oddzielone od siebie przez inną jednostkę administracyjną – miasto Leżajsk. Sołectwa wchodzące w skład Gminy: Brzoza Królewska, Chałupki Dębniańskie, Dębno, Giedlarowa, Gwizdów-Biedaczów, Hucisko, Maleniska, Piskorowice, Przychojec, Rzuchów, Stare Miasto, Wierzawice.

Miasto i Gmina Nowa Sarzyna

Typ gminy: **gmina miejsko – wiejska**

Identyfikator jednostki podziału terytorialnego kraju: **180805 3**

Powierzchnia gminy: **143,73 km² (w tym obszar wiejski 134,5 km²)**

Liczba mieszkańców gminy: **21 535 osób**

Gminy sąsiadujące z gminą Leżajsk: Jeżowe, Kamień, Krzeszów, Leżajsk, Leżajsk - miasto, Sokołów Małopolski
Gmina Nowa Sarzyna jest gminą miejsko – wiejską położoną w województwie podkarpackim, w powiecie leżajskim. Jej nizinne, urozmaicone niewielkimi wzniesieniami tereny są częścią Płaskowyżu Kolbuszowskiego i Doliny Dolnego Sanu.

Sołectwa wchodzące w skład Gminy: Jelna, Jelna-Judaszkówka, Łętownia, Łętownia-Gościniec, Łukowa, Majdan Łętowski, Ruda Łańcucka, Sarzyna, Tarnogóra, Wola Żarczycka, Wólka Łętowska.

Ukształtowanie powierzchni

Obszar objęty LSR położony jest w północno-wschodniej części województwa podkarpackiego, w powiecie leżajskim. Rzeźba terenu jest odzwierciedleniem budowy geologicznej terenu. Obszar analizowanych gmin położony jest w Prowincji Zewnętrznych Karpat Zachodnich – Północne Podkarpacie, w Makroregionie Kotliny Sandomierskiej, w obrębie czterech mezoregionów: Płaskowyżu Tarnogrodzkiego (wschodnia część wsi Piskorowice), Doliny Dolnego Sanu, Płaskowyżu Kolbuszowskiego i Równiny Tarnobrzkiej. Obszar gminy jest nizinny - płaskorówninny lub lekko falisty z niewielkimi deniwelacjami względnymi (ok. 50 m).

Krajobraz gmin można zaliczyć do krajobrazów nizinnych z następującymi typami krajobrazu:

- den dolinnych (Przychojec, Stare Miasto);
- terenów z wydhami (wschodnia część Brzozy Królewskiej);
- równin peryglacyjnych (Giedlarowa).

Na obszarze objętym LSR występują ciekawe formy rzeźby terenu. Zaliczyć można do nich:

- terasy - w gminie Nowa Sarzyna jest wyniesiona około 3 - 4 m nad poziom wody w Sanie.
- wydmy - stare poziomy tarasowe Sanu (złodowacenia północnopolskie) są na dużych obszarach pokryte wydmami.
- meandry
- starorzecza.

Klimat

Na obszarze gmin występuje niewielkie zróżnicowanie klimatyczne wynikające z niezbyt dużych deniwelacji terenu. Klimat analizowanych gmin należy do klimatu o przewadze wpływów kontynentalnych, zaznaczają się one głównie większą roczną amplitudą temperatur, która wyróżnia się upalnymi latami i mroźnymi zimami. Wiosny są krótkie i niepostrzeżenie przechodzą w długie i upalne lato. Zimy są zazwyczaj długie i mroźne.

Średnia roczna temperatura wynosi 7,9° C, z minimum wynoszącym w styczniu -3,5° C, maksimum w lipcu +18,7° C. Średnia roczna suma opadów wynosi 582mm, d 30mm w styczniu do 86 mm w lipcu. Długość okresu wegetacyjnego wynosi 212 dni, z początkiem wegetacji 6 kwietnia i końcem okresu 11 października.

Bogactwa naturalne

Na terenie obszaru LGD występują następujące bogactwa naturalne:

- złoża gazu ziemnego (głównie w południowo-zachodniej części), złoża te są eksploatowane w obrębie dwóch obszarów górniczych: "Żołynia - Leżajsk" (największy powierzchniowo obszar złóż występuje w rejonie Giedlarowej), "Kuryłówka" - obejmującego w granicach gminy Leżajsk niewielki fragment terenu położonego na północny wschód od Starego Miasta
- żwiry rzeczne (koryto Sanu),
- złoża piasków (w Giedlarowej - eksploatowane głównie na potrzeby produkcji cegły silikatowej),
- pokłady gliny żwałowej,
- sól,
- torf,
- złoża ropy naftowej (zgodnie z informacją Państwowego Inspektoratu Ochrony Środowiska).

Lesistość

Lasy odgrywają istotną rolę w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów. Lasy na terenie obszaru LGD zajmują około 30,4% powierzchni i tworzą zwarte kompleksy. Lasy te dzielą się na dwie grupy:

- lasy o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych (bory sosnowe i mieszane sosnowo-dębowe), położone na zachód od Brzozy Królewskiej,
- lasy o przeciętnych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, na pozostałym obszarze gmin.

Głównym zbiorowiskiem leśnym jest tu zespół kontynentalnego boru mieszanego, mniejszy podział mają zespoły: subkontynentalnego boru świeżego i suboceanicznego boru świeżego. Na terenach nisko położonych, płaskich lub lekko zagłębionych z dość wysokim, zmiennym w ciągu roku poziomem wód gruntowych występuje zespół śródładowego boru wilgotnego. Jego drzewostan buduje sosna zwyczajna z udziałem świerka, dębu szypułkowego, brzozy omszonej. Warstwę krzewów tworzy zwykle kruszyna. W runie występuje trzęślica modra, borówka czarna, orlica pospolita, narecznica krotkoostna. Miejscami, na niewielkich powierzchniach suchych,

piaszczystych wzniesień wydmych, spotykane są płaty borów o charakterze boru suchego. Drzewostan tworzy sosna o niskiej bonitacji, a w runie dominują gatunki kserofilne – muchotrzew polny, wężymord niski, lepnica rozdęta, rozchodnik ostry, wydmuchrzyca piaszkowa, gorusz pagórkowy, macierzanka piaszkowa, kostrzewa owcza, jasioniec piaszkowy, jastrzębiec kosmaczek, chaber nadreński i chrobotki. Znaczący udział w szacie roślinnej rozpatrywanego terenu mają grądy. Do najładniej wykształconych należą płaty występujące na terenie miasta Nowa Sarzyna na północny zachód od Oblesnej Góry. Drzewostan buduje grab zwyczajny, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata, buk zwyczajny i sosna zwyczajna. W warstwie krzewów występuje jodła pospolita, leszczyna oraz pozostałe wymienione w warstwie drzew gatunki liściaste.

Tabela 6. Lesistość obszaru LSR

Lp.	Nazwa gminy	Powierzchnia gruntów leśnych ogółem w ha	Wielkość obszaru w ha	Lesistość %
1.	Leżajsk	5351,5	14 373	26,30
2.	Nowa Sarzyna	5038,8	19 941	34,50
Razem		10389,3	34 314	30,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007r.

Zasoby wodne

Największą rzeką LGD jest rzeka San, stanowiąca prawobrzeżny dopływ Wisły. Przepływa ona przez obszar LGD z południa na północ, po jego północno wschodniej stronie, dzieląc go na dwie części. Główne potoki odwadniające obszar to:

1. Błotnia w południowej części gminy Leżajsk
2. Tarlaka w zachodniej części gminy Leżajsk
3. Jagódka w północnej części gminy Leżajsk
4. Rzeka Trzebońnica (Gmina Nowa Sarzyna)
5. Potok Łowisko (Gmina Nowa Sarzyna).

Na terenie gmin znajdują się liczne jeziorka i strumyki, stawy leśne. Największe zbiorniki retencyjne zostały utworzone na terenie gminy Leżajsk na rzece Tarlace, Błotni i Jagodzie. Ogółem znajduje się 9 zbiorników retencyjnych, o łącznej pojemności 140 tys. m³ i powierzchni 12,79 ha.

Znaczne zróżnicowanie budowy geologiczno-strukturalnej obszaru powoduje dużą różnorodność i zmienność zasobów wód podziemnych. Są to wody w utworach kredowych, trzeciorzędowych i czwartorzędowych. Największe znaczenie posiadają te ostatnie, będące podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę ujęć gospodarczych, komunalnych, wodociągów wiejskich i ujęć indywidualnych.

Na terenie gminy Nowa Sarzyna występują dwa różne pod względem hydrogeologicznym obszary wodonośne. Pierwszy z nich obejmuje Dolinę Dolnego Sanu i Równinę Tarnobrzeską. Należy do największego i najbardziej zasobnego w wodę zbiornika czwartorzędowego w rejonie Zapadliska Podkarpackiego. Zasilany jest przez infiltrujące wody opadowe i rzeczne, a w jego obrębie występują bardzo korzystne warunki do lokalizacji ujęć wód podziemnych. Wody tego poziomu występują na głębokości od 1,5 do 10 m. ppt. Drugi obszar obejmuje swym zasięgiem tereny położone na Płaskowyżu Kolbuszowskim. Są to wody mało wydajne, zasilane przez infiltrujące wody poodpadowe.

Zanieczyszczenia środowiska

Główne emitory zanieczyszczeń wpływające na stan powietrza w obszarze objętym LSR to przede wszystkim zakłady przemysłowe:

- na terenie gminy Leżajsk (Browar w Leżajsku, Zakłady Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego "Hortino"),
- w Nowej Sarzynie (Zakłady Chemiczne "Organika"),
- w Leżajsku (Wytwórnia Wyrobów Tytoniowych, Fabryka Maszyn, Przedsiębiorstwo Ceramiki Budowlanej, Zakład Konstrukcji Stalowych "Instal" S.A. w Leżajsku).

Istotnym źródłem zanieczyszczeń są również lokalne kotłownie w obiektach komunalnych, blokach mieszkalnych oraz kotłownie przydomowe. Mimo posiadania sieci gazowej przez zespoły zabudowy wiejskiej, w większości gospodarstw nadal podstawowym paliwem jest węgiel i koks.

Gminy posiadają stosunkowo dobrze uregulowaną gospodarkę odpadami komunalnymi. Na terenie gminy Nowa Sarzyna działa gminne składowisko w Woli Zarzyckiej o horyzoncie czasowym eksploatacji sięgającym do czerwca 2008 r. Sąsiaduje z nim wysypisko odpadów poprodukcyjnych dla Zakładów Chemicznych w Nowej Sarzynie.

Za zagrożenie należy jednak uznać „dzikie” wysypiska śmieci powstające najczęściej w lasach, w pobliżu rzek oraz w innych niedozwolonych miejscach. Mając na uwadze dobro środowiska przyrodniczego gmina Leżajsk prowadzi działania w zakresie racjonalizacji gospodarki odpadami oraz uświadomienia mieszkańców potrzeby troszczenia się o dziedzictwo natury. Innym źródłem zanieczyszczenia środowiska są ścieki, które przyczyniają się do pogorszenia stanu lokalnych rzek i potoków.

Tabela 7. Oczyszczalnie komunalne i ludność przez nie obsługiwana

L.p.	Jednostka Samorządu Terytorialnego	Oczyszczalnie komunalne mechaniczne	Oczyszczalnie komunalne biologiczne	Oczyszczalnie komunalne z podwyższonym usuwaniem biogenów	Ludność obsługiwana przez oczyszczal.	Odpady zdep. na składow. w % zebranych
1	Leżajsk	0	2	1	1 668	100,00
2	Nowa Sarzyna	0	0	1	9 718	100,00
Razem obszar LSR		0	2	2	11 386	100,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007r.

Na obszarze LSR istnieje 2 komunalne oczyszczalnie biologicznych oraz 2 oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów. Na analizowanym terenie nie znajduje się żadna oczyszczalnia mechaniczna. Wymienione jednostki obsługują 11 386 mieszkańców gmin, co stanowi 27,3% mieszkańców obszaru.

Tabela 8. Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu na obszarze działania LGD

Lp	Nazwa gminy	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu w kg/rok				
		BZT5	ChZT	zawiesina	azot ogólny	fosfor ogólny
1.	Leżajsk	1 121	5 167	1 276	381	26
2.	Nowa Sarzyna	5 847	110 522	25 309	24 353	2 748
Razem obszar LSR		6 968	115 689	26 585	24 734	2 774

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007

Na terenie LGD, nie występują żadne parki narodowe, rezerваты przyrody kształtują się na bardzo niskim poziomie 0,02%, a parki krajobrazowe 26,6% powierzchni. Obszary prawnie chronione ogółem zajmują powierzchnię 9 151 ha, co stanowi 26,6% obszaru objętego LSR.

Tabela 9. Obszary prawnie chronione i pomniki przyrody na obszarze działania LGD

L.p.	Jednostki Samorządu Terytorialnego	Obszary prawnie chronione ogółem w ha	Parki narodowe w ha	Rezerваты przyrody w ha	Parki krajobr. w ha	Pomniki przyrody
1.	Leżajsk	8 695,2	0	10,00	8675,0	6
2.	Nowa Sarzyna	455,8	0	0,1	455,0	3
Razem obszar LSR		9 151	0	10,1	9 130	9
% obszaru LSR		26,6 %	-	0,02%	26,6%	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007r.

Na obszarze działania LGD można wyróżnić obszary prawnie chronione w postaci:

1. Obszary Chronionego Krajobrazu:

- Brzóznińskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (BOChK) utworzony na mocy rozporządzenia Wojewody Podkarpackiego z 1992r. Powierzchnia obszaru wynosi 11 800ha. Lasy stanowią 75% jego powierzchni. Dominującym tam typem siedliskowym lasu jest las świeży, spotykany głównie na zachód od Brzozy Królewskiej. Do najbardziej charakterystycznych należy zespół żywej buczyny karpackiej w formie podgórskiej.
- Kuryłowski Obszar Chronionego Krajobrazu, wyróżnia się swoistymi walorami krajobrazowymi, na które składa się mozaika pól uprawnych, wilgotnych łąk, zadrzewień śródpolowych i zwartych kompleksów leśnych.
- Zmysłowski Obszar Chronionego Krajobrazu (Gwizdów i Biedaczów w Gminie Leżajsk). Zajmuje on powierzchnię 175 ha. Są to tereny w połowie porośnięte lasem, pozostałą część stanowią pola uprawne. Lasy zajmują siedlisko lasu świeżego, a w części położonej nad ciekim - olsu. Wykształciły się tu takie zbiorowiska jak grąd kontynentalny i bór mieszany. Nad potokiem rozwinęły się płaty łągu.

2. Rezerваты przyrody:

- Rezerwat przyrody „Suchy Łuk” – torfowiskowy rezerwat ścisły i częściowy, znajduje się na terenie wsi Giedlarowa i Brzoza Królewska. Rezerwat został utworzony w celu ochrony ekosystemu torfowiska wysokiego z bogatą i różnorodną florą i fauną.

3. Pomniki przyrody:

- Pomnik przyrody (grupowy) – aleja modrzewiowa przy osadzie leśnej „Pod Lasem”
- Pomnik przyrody (grupowy) – 29 buków.

4. Użytki ekologiczne w Gminie Nowa Sarzyna - to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt, i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania. Istotnym powodem tworzenia użytków ekologicznych jest potrzeba objęcia ochroną niewielkich powierzchniowo obiektów, ale cennych pod względem przyrodniczym. Na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna występują 4 użytki ekologiczne.

2.3. Uwarunkowania historyczne

Tereny gmin objętych LSR od niepamiętnych czasów porastała prastara puszcza, nazwana później Sandomierską. Pierwsze ślady osadnictwa na piaszczystych brzegach Sanu pochodzą już z okresu neolitu (4500 p.n.e.). Była to koczownicza ludność myśliwska, posługująca się głównie łukiem. Później, w okresie brązu, teren zamieszkiwali Prasłowianie związani z tzw. grupą tarnobreską kultury łużyckiej. Znalezione w Leżajsku monety z okresu wpływów kultury rzymskiej, świadczą o przebiegającym tędy szlaku handlowym. W okresie tzw. wędrówki ludów, czyli przemieszczania się plemion Germanów, Hunów i Awarów (IV - VI w. n.e.), nastąpił zastój w osadnictwie, a nawet opuszczanie przez ludność doliny Sanu. Znaczne ożywienie osadnictwa na terenie objętym LSR nastąpiło dopiero w wieku XIV i XV, kiedy to wodny szlak handlowy, jakim był wówczas San, zaczął przyciągać osadników z Ziemi Sandomierskiej, Śląska, Mazowsza i Wołoszczyzny. Rdzennymi mieszkańcami tych terenów była wówczas ludność pochodzenia ruskiego. Najstarszą miejscowością na obszarze

analizowanych gmin jest Stare Miasto, w Gminie Leżajsk. Pierwsze wzmianki o pojawieniu się tej osady pochodzą z XIII wieku. Na drzwiach starej drewnianej cerkwi w tejże miejscowości wyryta była data 1228.

Z historycznego punktu widzenia największy wpływ na obszar analizowanych gmin (Leżajsk i Nowa Sarzyna) miały wydarzenia związane z obszarem puszczy, będącej naturalną granicą między Polską i Rosją o którą toczono liczne spory i utarczki. Postępujący rozwój obszaru był hamowany przez wyniszczające najazdy Tatarów i Wołochów poczynając od końca XV w. W związku z tym Jagiellonowie - Aleksander i Zygmunt I Stary - wspomagali gospodarczo analizowany obszar nadając mu kolejne przywileje i zwalniając okresowo od niektórych ciężarów. Najdotkliwszy w skutkach okazał się najazd Tatarów w 1524 r. Dokonano wówczas największych zniszczeń a ludność została zabrana w jasyr. Na wskutek tych tragicznych wydarzeń decyzją króla Zygmunta I Starego, Leżajsk, jako główne miasto analizowanego obszaru zostało przeniesione z nad Sanu na dzisiejsze, bardziej obronne miejsce, oddalone od poprzedniego o ok. 5 km w kierunku południowo-zachodnim. Kolejnym niepomyślnym okresem dla analizowanego obszaru były najazdy Szwedów w latach 1655 – 56. Liczne przemarsze i grabieże obcych wojsk zrujnowały gospodarkę omawianego regionu. Tendencje te utrzymywały się do czasów rozbiorów. Już po pierwszym rozbiorze z roku 1772 obszar Sarzyny, znalazł się w rękach Austriaków, którzy prowadzili systematyczną politykę kolonizacyjną, wykupując ziemię od uboższych Polaków. Powstały wówczas liczne kolonie niemieckie m. in. Königsberg w Woli Zarczyckiej, Niemcy w Łukowej, Hirsbach w Jelnej. I wojna światowa i związane z nią bitwy nad Sanem, przeprawy wojsk austriackich, rosyjskich i niemieckich - pociągnęła za sobą pożary, zniszczenia i śmierć wielu mieszkańców. Również i II wojna światowa przyniosła terenom LGD znaczne straty. Dokonywano brutalnych pacyfikacji miast i wsi, mieszkańców poddawano represjom oraz stosowano egzekucje.

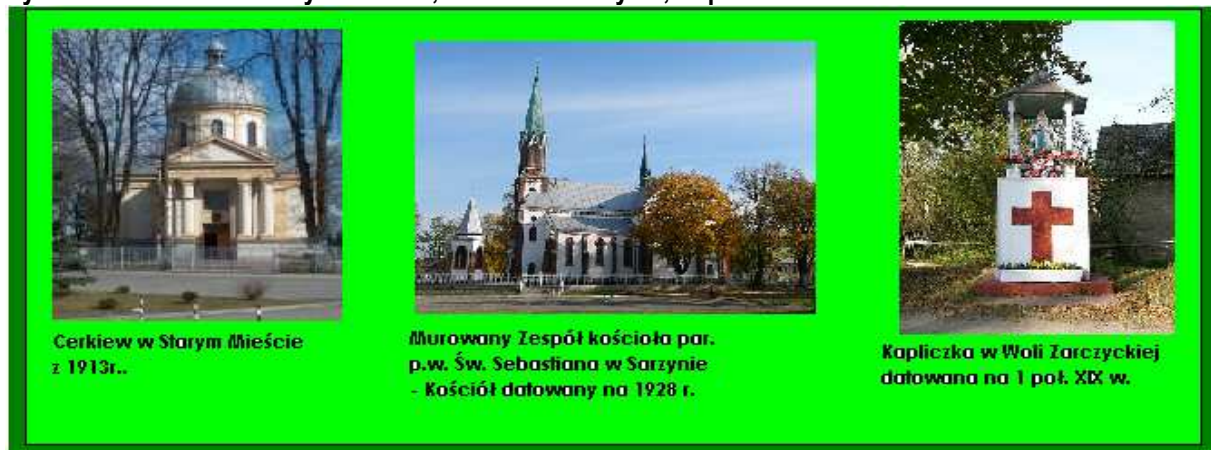
Burzliwa historia obszaru objętego LSR, sięgająca końca II Wojny Światowej przyniosła długo oczekiwaną niepodległość mieszkańcom regionu, lecz zostało to okupione ogromnymi stratami, zarówno społecznymi jak i ekonomicznymi. Po odzyskaniu niepodległości mieszkańcy analizowanego obszaru borykali się z wieloma trudnościami. Mało urodzajne ziemie nie wydawały dużych plonów, straciły znacznie gospodarcze. Teren analizowanego obszaru stał się prowincjonalnym regionem. Na wskutek tego na szeroką skalę rozwinęło się koszykarstwo, które stało się tradycją przekazywaną z pokolenia na pokolenie. Impulsem do rozwoju terenów objętych LSR było wybudowanie w latach 1896 – 1900 linii kolejowej. Na przełomie lat 40 i 50 XX wieku doszło do budowy nowych zakładów przemysłowych, elektryfikację miast dla rozwoju gospodarczego analizowanego obszaru LSR.

Szczególne znaczenie w historii całego obszaru ma odniesienie do Króla Władysława Jagiełły. Upamiętnieniem związków z Jagiełłą jest pomnik postawiony w centrum miasta Leżajsk. Miejscem o wyjątkowym znaczeniu historycznym, łączącym ludność całego obszaru jest również obecny klasztor i bazylika O. Bernardynów. Miejsce objawienia Matki Bożej ze św. Józefem od 1590 roku darzone jest szczególnym kultem. Przybywali tu mieszkańcy z okolicznych wiosek, a także z całego kraju i Rusi.

2.4. Uwarunkowania kulturowe

Na dziedzictwo kulturowe analizowanego obszaru składają się zarówno dobra kultury materialnej, zwyczaje, obrzędy oraz tradycje. Najbardziej charakterystyczną wizytówką obszaru LGD są zabytki architektury drewnianej, stare kościoły, cerkwie (cerkiew w Starym Mieście z 1913r., Kościół Parafialny w Sarzynie) oraz skupiska starego budownictwa ludowego. Na terenie objętym LSR odnaleźć można zabytki budownictwa ludowego: chałupy, budynki gospodarcze oraz pochodzące przeważnie z XIX wieku przydrożne kapliczki, które stanowią jeden z najbardziej specyficznych elementów obszaru. Zlokalizowane są one w taki sposób, że tworzą spójne ciągi powiązane dodatkowo z bazyliką OO. Bernardynów. Jako obiekty najbardziej atrakcyjne turystycznie należy wymienić przede wszystkim murowany dwór klasycystyczny z pierwszej połowy XIX wieku w Piskorowicach - Mołniasz, zespół folwarczny w Wierzawicach – oficyna podworska z 1880 roku i spichlerz z 1928 roku. Na terenie Gminy Leżajsk w XIV wieku istniały już Wierzawice, Dębno i Giedlarowa, w której w 1439 roku powstała parafia. W latach 1934 – 1955 i 1973 – 1976 miejscowość ta była siedzibą gminy.

Rysunek 4 Cerkiew w Starym Mieście, Kościół w Sarzynie, Kapliczka

Źródło: Zasoby Internet

Na obszarze działania LGD bogatą i piękną tradycję w kulturze ma wikliniarstwo. Obecnie jest ono głównym zajęciem mieszkańców wsi z terenu gminy Nowa Sarzyna. Trudnią się nim całe rodziny, a sztuka wyplatania oryginalnych wyrobów przekazywana jest z pokolenia na pokolenie. Wyroby z wikliny, ze względu na surowiec pochodzenia naturalnego oraz pracę ręczną, mają swój prosty i niepowtarzalny wdzięk. Bogaty asortyment i coraz nowsze wzory, sprawiają że każdy znajdzie coś interesującego dla siebie. Obecnie około 2 tys. rodzin zajmuje się wyplataniem koszy, mebli i galanterii wikliniarskiej produkowanych na eksport, głównie do Niemiec i Holandii.

Rysunek 5. Sztuka ludowa

Źródło: Zasoby Internet

3. Ocena społeczno-gospodarcza obszaru

3.1. Potencjał demograficzny

Obszar objęty LRS zamieszkuje 41 306 osób, z czego ludność miejska to ok. 15% mieszkańców obszaru LGD (tj. 6 361 osób). Rdzennymi mieszkańcami tego obszaru była ludność pochodzenia ruskiego. Duży wpływ na zaludnienie miały także dwie kolejne wojny światowe.

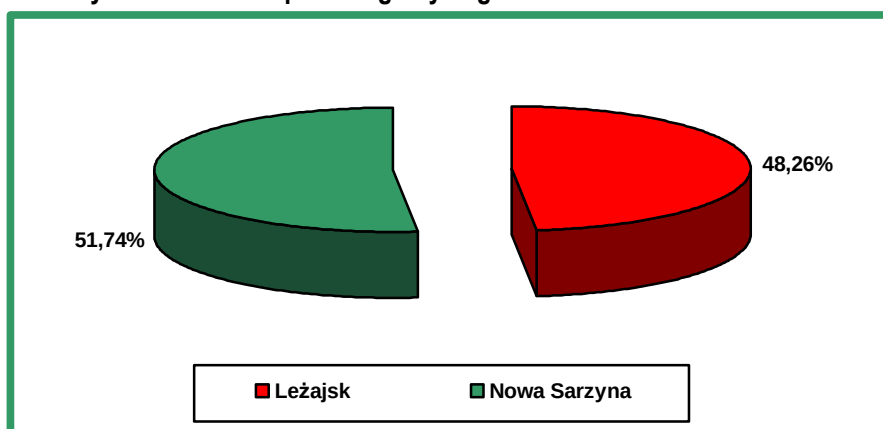
Tabela 10. Liczba ludności analizowanego obszaru LSR

L.p.	Jednostki Samorządu Terytorialnego	Liczba ludności ogółem	% udział ludności	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba mieszk. ob. wiejskich
1.	Leżajsk	20 063	48,26%	10 115	9 948	20 063
2.	Nowa Sarzyna	21 502	51,74%	10 854	10 648	15 195
	w tym l. miejska	6 361	15,18%	3 280	3 027	-
Razem obszar LSR		41 565	100%	20 959	20 596	35 258
W tym ludność miejska		6 307	15,17%	3 280	3 027	-
% obszaru LSR		100%	100%	50,4	49,6	84,82%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007r.

Charakterystyczny dla analizowanego obszaru jest stosunkowo wysoki poziom zasiedlenia na obszarach wiejskich, gdzie skupia się 84,82% mieszkańców. Bardziej zaludnioną jest Miasto i Gmina Nowa Sarzyna (21 502 mieszkańców), ale nie ustępuje jej ilościowo także druga z gmin, której ludność to 20 063 osoby. Na obszarze objętym LSR występuje także 15,18% ludności miejskiej, w całości pochodzącej z terenu Gminy Nowa Sarzyna. Gęstość zaludnienia na obszarze analizowanych gmin wynosi 124 os/km².

Wykres 1. Procentowy skład ludności poszczególnych gmin obszaru LGD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007 r.

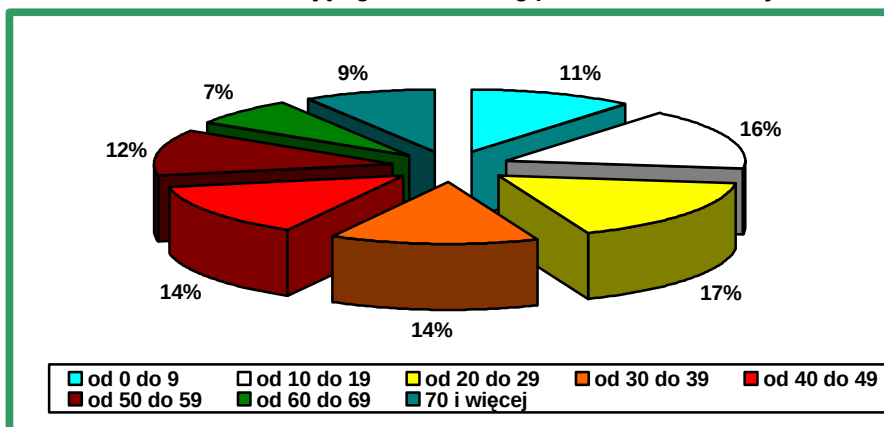
W ciągu 2007r. nastąpiła niewielka liczba zgonów tj. 8,4 na 1000 mieszkańców badanego obszaru. Przyrost naturalny w związku z tym był dodatni i wyniósł 1,95 na obszarze objętym LSR, gdzie wyższy odnotowała Gmina Nowa Sarzyna 2,6 os/1000 osób.

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. Od kilku lat w województwie notuje się ujemne saldo migracji. Na całym analizowanym obszarze saldo to jest porównywalne i wynosi ok. – 61 osób. Struktura ludności obszaru według płci od kilku lat nie uległa większym zmianom i rozkłada się stosunkowo równo (50,4% - kobiety, 49,6% - mężczyźni).

Struktura wieku ludności

Struktura wieku ludności obszaru objętego LGD charakteryzuje się proporcjonalnym rozkładem poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie ludności.

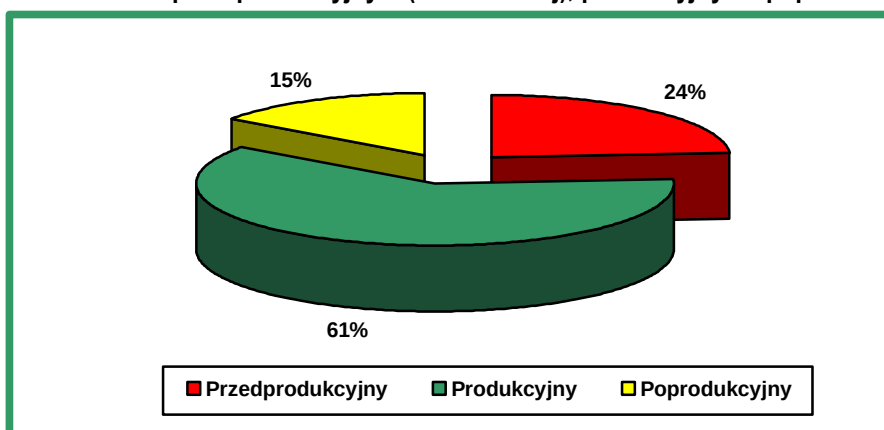
Wykres 2. Struktura ludności obszaru objętego LSR według przedziałów wiekowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007 r.

Największy odsetek w ogólnej liczbie mieszkańców stanowią ludzie młodzi w wieku 20 do 29 lat, następnie młodzież 10 -19 lat oraz osoby dojrzałe od 30 do 39 lat i od 40 do 49 (po 14%).

Wykres 3. Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007 r.

Analizując strukturę wiekową mieszkańców obszaru LGD, zauważyć można, iż ludność w wieku produkcyjnym utrzymuje się na względnie wysokim poziomie osiągając 61%. Zrównoważony poziom tego wskaźnika ma istotny wpływ na lokalny rynek pracy, a w szczególności na zwalczanie skutków bezrobocia. Wielkość wskaźnika tłumaczy fakt, iż obecnie na rynek pracy wchodzi pokolenie lat osiemdziesiątych, a więc z wyżu demograficznego. Ludność w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym wynosi kolejno 24% i 15% ogółu ludności obszaru.

Poniższa tablica prezentuje zbiorcze zestawienie struktury wiekowej ludności w badanych gminach. Udział ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym jest wyższy w Gminie Leżajsk i wynosi 65,7% . Wartości przyporządkowane poszczególnym gminom niewiele odbiegają od średniej wojewódzkiej, która w tym przypadku wynosi 58,5%.

Tabela 11. Ludność w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym

Gminy	Wiek przed- produkcyjnym	Wiek produkcyjnym	Wiek poprodukcyjnym	Ludność w wieku nieprod. na 100 osób w wieku prod.
Leżajsk	4 854	11 950	2 997	65,7
Nowa Sarzyna	5 015	13 274	2 994	60,3
Razem	9 869	25 224	5 991	63
Udział %	24%	61%	15%	X

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007

Jak wynika z powyższych danych jest to obszar młody pod względem struktury wieku mieszkańców. W szczególności większy niż średnio w kraju jest odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (24 %, w kraju 19,6%) i produkcyjnym (61 %, w kraju 64,4%), natomiast porównywalny jest udział ludności w wieku poprodukcyjnym na badanym obszarze wynoszący 15%, natomiast w kraju 16%.

Pewnego rodzaju przesłanką dla ekstrapolacji w przyszłość społeczno – gospodarczą jednostek terytorialnych jest poziom ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Poziom bezrobocia i poziom zatrudnienia

Według zasad statystycznych nie podaje się stopy bezrobocia (w %) dla jednostki samorządu terytorialnego jaką jest gmina. Najmniejszą obszarowo jednostką dla której sporządzane są takie obliczenia jest powiat jako zbiór gmin. Miernikiem stopy bezrobocia rejestrowanego dla analizowanego obszaru LGD będzie więc wielkość podana przez GUS, dla powiatu leżajskiego, w którego okręgu leżą obydwie analizowane gminy. Wartość ta przedstawia się w wysokości 16,3%, i jest stosunkowo wyższa niż stopa bezrobocia w skali Podkarpacia i kraju, gdzie wynosi kolejno 14,2% i 11,2%.

W gminach należących do obszaru LGD w XII 2007r. zarejestrowane były 2 928 osoby bezrobotne, co oznacza, że średnio co 14 osoba zamieszkująca obszar analizowanych gmin pozostawała bez pracy.

Istotną z punktu widzenia rozwoju gospodarczego jest także liczba pracujących z terenu objętego Lokalną Strategią Rozwoju. Statystyka GUS obejmuje powiaty i wskazuje, iż w powiecie leżajskim w 2007 roku zatrudnionych było łącznie 16 833 osoby.

Tabela 12. Wielkość bezrobocia na obszarze LGD

Gminy	Poziom bezrobocia ogółem w l.b.	Poziom bezrobocia mężczyzn w l.b.	Poziom bezrobocia kobiet w l.bezwzgl.
Leżajsk	1 350	621	729
Nowa Sarzyna	1 578	669	909
Razem	2 928	1 290	1 638

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów XII.2007r.

Struktura bezrobocia na terenie analizowanych gmin charakteryzuje się dużą ilością osób pracy dłużej niż 24 miesiące, a więc pozbawionych możliwości ubiegania się o zasiłki ze strony państwa. Takie osoby stanowią ok. 30% wszystkich osób bezrobotnych i stanowią porównywalną wartość w skali województwa i kraju.

Gospodarstwa rolne

Według powszechnego spisu rolnego z 2002r. na badanym obszarze znajdowało się 7 501 gospodarstw rolnych, z których zdecydowana większość to gospodarstwa indywidualne. Około 31% z nich to gospodarstwa rolne silnie rozdrobnione o powierzchni nie przekraczającej 1 ha. Spis ten wykazał także, iż na analizowanym obszarze istnieje 2 028 095 arów terenów rolniczych, z czego ok. 83% stanowią użytki rolne.

3.2. Potencjał gospodarczy

W grudniu 2007 roku na obszarze LGD, zarejestrowanych było 1 604 podmioty gospodarcze. Więcej zarejestrowano w Gminie Nowa Sarzyna, choć wartości te są porównywalne i wynoszą średnio 802 podmioty na każdą z analizowanych gmin.

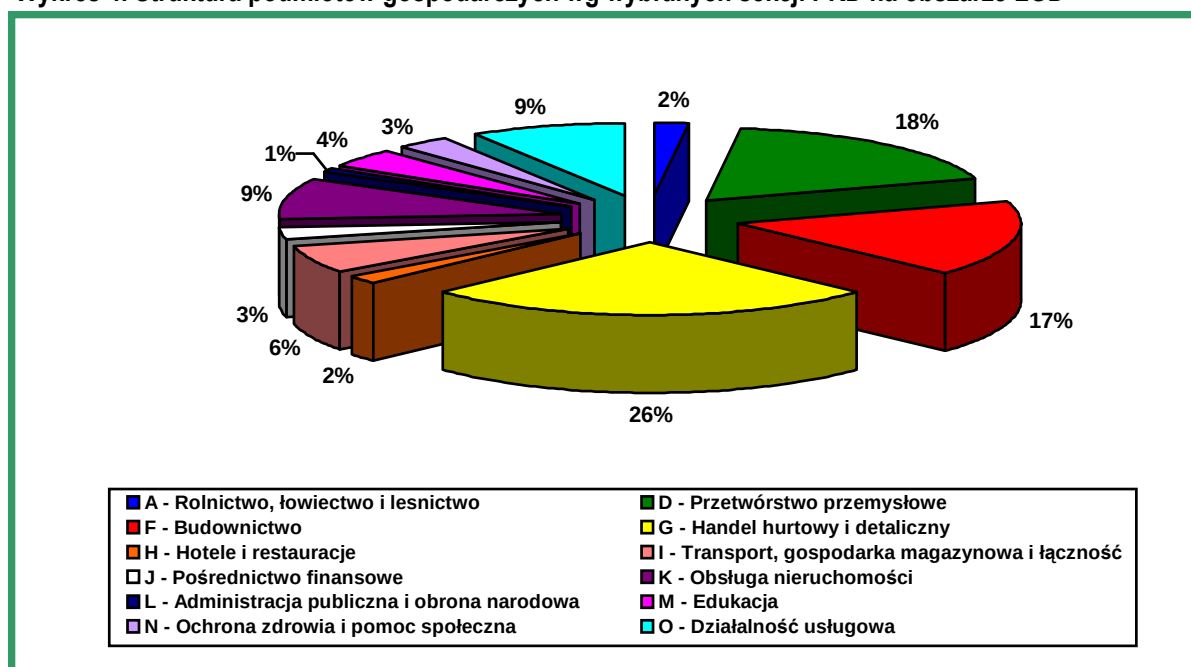
Na obszarze objętym LSR dominującym sektorem gospodarki jest sektor prywatny, który stanowi 95% wszystkich podmiotów zarejestrowanych na tym obszarze. Jedynie 5% podmiotów gospodarczych należy do sektora publicznego.

Tabela 13. Struktura podmiotów gospodarczych na obszarze LGD

L.p.	Gminy	Sektor gospodarki/liczba podmiotów gospodarczych			
		I. podmiotów ogółem	prywatne	publiczne	inne
1.	Leżajsk	758	728	30	-
2.	Nowa Sarzyna	846	808	38	-
Razem obszar LSR		1 604	1 536	68	-
% obszaru LSR		100%	95%	5%	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów XII.2007r.

Wykres 4. Struktura podmiotów gospodarczych wg wybranych sekcji PKD na obszarze LGD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów XII.2007r.

Na analizowanym obszarze podstawowymi formami działalności zarobkowej jest handel (26%), przetwórstwo przemysłowe (18%) i budownictwo (17%). Struktura podmiotów na obszarze gmin wykazuje duże zróżnicowanie. Praktycznie w każdym dziale gospodarki znajdują się przedstawiciele analizowanego terenu. Najmniejszym zainteresowaniem cieszy się natomiast sektor gospodarki związany z wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię elektryczną, gaz i wodę (stanowi ułamek procenta) oraz działalność związana z szeroko pojętą administracją publiczną i obroną narodową (1%).

W obrębie wsi Stare Miasto w Gminie Leżajsk mieszczą się dwa duże obiekty przemysłowe – Browar w Leżajsku i Zakład Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego „Hortino”. Na terenie gminy funkcjonują również mniejsze przedsiębiorstwa (np. wytwórnia mebli „Brzost” w Przychojcu). Gmina Leżajsk i Nowa Sarzyna należą do miejsc atrakcyjnych pod względem inwestowania. Są gminami o profilu gospodarczym rolniczo - przemysłowym. Pozarolniczy potencjał gospodarczy tworzą przede wszystkim małe i średnie podmioty gospodarcze; jedno lub kilku osobowe zakłady osób fizycznych, o różnorodnym profilu działalności.

Przejawem działalności gminy w zakresie tworzenia odpowiedniego klimatu do napływu inwestorów i przedsiębiorców, jest inicjatywa wykorzystania i zagospodarowania nieużytków oraz nieruchomości po restrukturyzowanych i likwidowanych przedsiębiorstwach w ramach projektu Park Przemysłowy "Stare Miasto - Park". W dniu 27 sierpnia 2004r. podjęto uchwałę w sprawie przystąpienia do prac związanych z utworzeniem na terenie gminy Parku Przemysłowego. Dnia 1 sierpnia 2005r. powstała spółka „Stare Miasto – Park”, której 6 sierpnia przekazano nieruchomości stanowiące własność Gminy Leżajsk i której powierzono zarządzanie Parkiem. Park Przemysłowy "Stare Miasto - Park" jest zlokalizowany w dwóch miejscowościach: Stare Miasto i Wierzawice.

Potencjał gospodarczy gminy Nowa Sarzyna tworzą przede wszystkim podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie miasta. Wizytówką miasta i gminy są Zakłady Chemiczne „Organika -Sarzyna” S.A., należące do Grupy Kapitałowej „Ciech”. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom inwestorów gmina przygotowuje specjalne tereny przeznaczone pod inwestycje. Powyższe działania mają na celu stymulowanie rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw oraz równoważenie miejscowego rynku.

4. Stan rozwoju infrastruktury wiejskiej

4.1 Infrastruktura społeczna

Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na stan zdrowia mieszkańców analizowanych gmin wpływają takie czynniki jak: baza służby zdrowia i jej jednostki organizacyjne, nasycenie personelem medycznym oraz występujące zagrożenia chorobowe.

Służba zdrowia zabezpiecza potrzeby mieszkańców w zakresie podstawowej opieki medycznej. Na terenie objętym LSR znajduje się 13 ośrodków zdrowia oraz 5 aptek.

W powiecie leżajskim średnio na 10000 mieszkańców przypada 55,7 łóżek. Dla porównania w województwie podkarpackim wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 43,0.

Tabela 14. Ochrona zdrowia w Gminach obszaru LGD „Region Sanu i Trzebońnicy”

Lp.	Jednostka Samorządu Terytorialnego	Szpitala	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Apteki
1.	Leżajsk	0	5	0
2.	Nowa Sarzyna	0	8	5
Razem obszar LSR		0	13	5
Powiat leżajski		1	29	14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów XII.2007r.

Opiekę społeczną na terenie gmin objętych LSR zabezpieczają:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS) w Leżajsku,
- Dom Pomocy Społecznej w Brzozie Królewskiej dla osób w podeszłym wieku i somatycznie chorych,
- Dom Pomocy Społecznej Piskorowie - Mołynie dla osób psychicznie chorych,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej - Zarząd Gminny zajmujący się organizowaniem usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku. Prowadzi również wydawanie żywności i odzieży dla osób potrzebujących z terenu gminy
- Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Sarzynie.

Edukacja

Oświata to jedna z kluczowych dziedzin zarówno w wymiarze ogólnokrajowym, jak i lokalnym. Im bardziej wykształcone społeczeństwo, tym szybciej i lepiej potrafi się przystosować do realiów dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości gospodarczej i społecznej.

Na terenie LGD w chwili obecnej funkcjonuje:

- 5 przedszkoli
- 19 szkół podstawowych
- 10 gimnazjów
- 1 szkoła ponadgimnazjalna (tj. Zespół Szkół, w skład którego wchodzi Liceum Ogólnokształcące, Liceum, Technikum Ekonomiczne, Zasadnicza szkoła Zawodowa)

Podstawową miarą powszechności nauczania są współczynniki solaryzacji jako relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Na badanym obszarze współczynnik solaryzacji jest na porównywalnym poziomie i wynosi w Gminie Leżajsk 94,8%- szkoły podstawowe i 84,44 – gimnazja, natomiast w Gminie Nowa Sarzyna odpowiednio 93,64% i 91,91%.

Tabela 15. Stan oświaty na obszarze LGD „Region Sanu i Trzebońnicy”

L.p	Jednostka Samorządu Terytorialnego	Przedszkola	Szkoły podst.	Gimnazja	Szkoły ponadgim.	Szkoły policealne	Szkoły wyższe
1.	Leżajsk	1	11	6	0	0	0
2.	Nowa Sarzyna	4	8	4	1	0	0
Razem obszar LSR		5	19	10	4	0	0

Źródło: Dane uzyskane z Urzędów Gmin wchodzących w skład LGD, 2007 r.

Sport, rekreacja i turystyka

Pod względem walorów turystycznych i przyrodniczych najatrakcyjniejszą miejscowością analizowanego obszaru jest Brzoza Królewska na terenie Gminy Leżajsk. Jej część została włączona do utworzonego w 1992 r. Brzozniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z rezerwatem torfowiskowym "Suchy Ług". W miejscu połączenia potoku Tartaczno i rzeki Tarlaka znajduje się zbiornik wodny zwany potocznie "zalewem". Dodatkową atrakcją gminy stanowią pozostałości leśnego parku Potockich, które tworzą stawy wraz z wiekowymi modrzewiami, sosnami, dębami i brzożami, układającymi się w widoczne aleje, kapliczka wzniesiona w 1923 r., poświęcona pamięci Dziuli Zamoyskiej ze Steckich Potockiej oraz leżący nieopodal pamiątkowy głaz poświęcony pamięci Adama Zamoyskiego.

W Piskorowicach – Mołyniach położony jest neoklasycystyczny pałacyk myśliwski Zamoyskich z 1897 roku. Na terenie Wierzawic usytuowany jest zespół folwarczny - oficyna podworska z 1880 roku wraz ze spichlerzem z 1928 roku - stanowiący niegdyś własność Potockich.

Kolejną atrakcję turystyczną stanowi położona w Starym Mieście murowana cerkiew z roku 1913 - obecnie kościół rzymsko-katolicki pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli. Charakterystyczne dla krajobrazu gminy są liczne przydrożne kapliczki, zabytki budownictwa ludowego: chałupy, budynki gospodarcze.

Położenie obszaru w obrębie doliny Sanu oraz istnienie kompleksów leśnych, a także obiektów i zespołów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych stwarza szansę rozwoju turystyki i wypoczynku. Dotychczas jednak turystyka ujawniała się głównie w weekendowym ruchu turystyczno-krajoznawczym, o małym natężeniu. Do atrakcji turystycznych gminy należy przede wszystkim sztuczny zbiornik wodny w Brzozie Królewskiej.

Omawiane tereny stwarzają warunki zwłaszcza do turystyki krótkopobytowej – pieszej, rowerowej oraz konnej. Przez teren obszaru LGD prowadzą dwa szlaki turystyczne - niebieski i zielony.

1. Zielony - Nowa Sarzyna - Wola Żarczycka - Wydrze (ośrodek wypoczynkowy w Julinie) - Brzoza Stadnicka - Rakszawa - Czarna - Łańcut.
2. Niebieski - Leżajsk - Brzoza Królewska (ośrodek wypoczynkowy w Brzozie Królewskiej) - Wydrze - (ośrodek wypoczynkowy w Julinie) - Sokół Małopolski - Żołynia - Łańcut.

Rodziny, które chcą spędzić wakacje bliżej natury mogą skorzystać z oferty Ośrodka Turystyczno - Rekreacyjnego Azalia oraz coraz liczniejszych gospodarstw agroturystycznych, natomiast zorganizowane grupy i wycieczki z całorocznej bazy Szkoły Podstawowej w Wierzawicach, która dysponuje 30 miejscami noclegowymi, stołówką szkolną, siłownią, boiskami sportowymi oraz kortami tenisowymi. Baza ta oferuje przygotowywanie i prowadzenie: obozów młodzieżowych, biwaków, zimowisk, szkoleń i weseł.

Rozwija się coraz prężniej agroturystyka. Ponadto bazę turystyczną urozmaicają Ośrodek Jeździectwa i Hipoterapii EQUISTRO w Wierzawicach oraz tor modelarski Modelarskiego Klubu Lotniczego im. Eugeniusza Kujana w Wierzawicach. Wskazaną bazę rekreacyjno - noclegową uzupełniają na analizowanym terenie obiekty noclegowe.

Infrastrukturę sportową na terenie objętym LSR tworzą sale gimnastyczne i boiska zlokalizowane przy szkołach, ogólnodostępne stadion, tor modelarski i stadnina koni w Gminie Leżajsk. Na terenie analizowanych gmin działają Kluby Sportowe, m.in.

1. Ludowe Kluby Sportowe:

- LKS „Azalia” - Brzoza Królewska
- LKS „Jodła” - Przychojec 97, 37-300 Leżajsk,
- LKS – Chałupki Dębniańskie, 37-300 Leżajsk,
- LKS „Jutrzenka” - 37-305 Dębno 250,
- LKS „San” Wierzawice - Giedlarowa 3 a, 37-300 Leżajsk,
- MKL w Wierzawicach
- KS „Sokół” Hucisko 158, 37-311 Wola Żarczycka,
- LKS „Orzeł” - Giedlarowa

2. Klub Jeździecki:

- KJ „Equistro” - Wierzawice

3. Uczniowskie Kluby Sportowe:

- „Tempo” SP Stare Miasto
- „Junior” SP + G B. Królewska
- „Wiktoria” SP Przychojec
- „Piskorz” SP Piskorowice - Piskorowice 89,
- „Lotnik” SP Wierzawice - Jelna 553, Nowa Sarzyna,
- „Maraton” G. Giedlarowa - Giedlarowa 320/2, Leżajsk

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie jest inicjatorem i współorganizatorem życia sportowego miasta i gminy. W jego obiektach znajdują się: kryta pływalnia, hala sportowa, siłownia, sala konferencyjna, sala do aerobiku, sala do tenisa stołowego, lodowisko zimowe i skate park. MOSiR jest inicjatorem życia sportowego mieszkańców gminy poprzez organizację wielu imprez sportowych o różnej randze: Mistrzostw Województwa, Powiatu i Gminy a także Międzynarodowe Igrzyska Młodzieży Szkolnej miast partnerskich powiatu Leżajskiego.

W skład bazy sportowo – rekreacyjnej wchodzi również:

- stadion Unii Nowa Sarzyna (kort ziemny, stadion piłkarski, boisko treningowe, basen odkryty),
- boiska piłkarskie wraz budynkami szatni w Woli Żarczyckiej, Łętowni i Tarnogórze,
- boiska piłkarskie w Jelnej i będące w trakcie budowy boisko w Sarzynie

Kultura

Ważnymi instytucjami przyczyniającymi się do kształtowania życia kulturalnego na obszarze objętym LSR są:

- Miejsko – Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Sarzynie
- Ośrodek Kultury w Nowej Sarzynie.
- Gminny Ośrodek Kultury z siedzibą w Giedlarowej wraz z filiami w Wierzawicach, w Biedaczowie, w Chałupkach Dębniańskich oraz w Piskorowicach.
- Gminna Biblioteka Publiczna w Giedlarowej (z oddziałem dla dzieci) posiadająca Filie w Wierzawicach, w Starym Mieście, w Debnie, w Chałupkach Dębniańskich, w Brzozie Królewskiej, w Piskorowicach oraz w Biedaczowie.

Zadaniem instytucji kultury jest przede wszystkim propagowanie kultury w szerokim tego słowa znaczeniu poprzez bogatą ofertę kulturalną skierowaną do wszystkich mieszkańców gminy. Do realizacji swoich zadań z zakresu kultury instytucje współpracują ze stowarzyszeniami i organizacjami pozarządowymi oraz prywatnymi osobami. Instytucje kultury powinny zaspokoić potrzeby kulturowe całej społeczności lokalnej, wobec tego ich oferta skierowana jest zarówno do osób starszych, dojrzałych, młodych oraz dzieci i młodzieży

Wśród organizowanych wydarzeń kulturalno sportowych wyróżnić należy przede wszystkim:

- Jarmark Kulturalny „Na Michała” w Giedlarowej.
- „Włościańskie Jadło” - ogólnopolska prezentacja tradycyjnych wiejskich potraw w Giedlarowej.
- Kapuściany Jarmark w Wierzawicach,
- Jarmark Ekologiczny w Biedaczowie,
- "Karnawałowe Rytm", Wojewódzki Przegląd Zespołów Muzycznych w Giedlarowej,
- Puchar Świata Modeli Latających na Uwięzi w Wierzawicach,
- Międzynarodowe Zawody Jeździeckie w Wierzawicach.

Na terenie gmin działają w poszczególnych miejscowościach zespoły artystyczne i koła zainteresowań.

4.2. Infrastruktura techniczna

Transport i łączność

Siec drogową na obszarze LGD stanowią

- drogi krajowe (nr 77),
- wojewódzkie (droga nr 877 relacji Naklik - Leżajsk – Szklary oraz droga nr 875 relacji Mielec –Kolbuszowa – Leżajsk),
- powiatowe,
- gminne.

Elementami bazy infrastrukturalnej mającymi ogromne znaczenie dla rozwoju gospodarczego są drogi publiczne i ich otoczenie, dlatego nadanie priorytetu modernizacji dróg wśród innych przedsięwzięć infrastruktury technicznej poprzez podniesienie parametrów techniczno-eksploatacyjnych dróg nie wymaga szerokiego uzasadnienia. Uzyskanie efektywniejszego, bezpiecznego i przyjaznego dla środowiska systemu dróg publicznych – uzyskanie spójnego z krajami Unii Europejskiej systemu komunikacyjnego stanowi też zasadnicze wyzwanie w Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020.

Ocenia się, że środki wydatkowane na ich odnowę i utrzymanie, umożliwiają finansowanie tylko najpilniejszych potrzeb w tym zakresie. Drogi gminne i lokalne miejskie mają w większości nawierzchnię gruntową.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa o kierunku południe – północ tj. Lublin – Rozwadow – Przeworsk. Linia jest dwutorowa, zelektryfikowana, a jej stan techniczny określany jest jako dobry. Na obszarze objętym LSR znajdują się 6 stacji kolejowych w Jelnej, Nowej Sarzynie, Sarzynie Koloni i Łętowni, w Leżajsku i Wierzawicach.

Zaopatrzenie w energię

Energia elektryczna dostarczana jest do odbiorców poprzez sieć rozdzielczą niskiego napięcia, poprowadzoną od transformatorów 15/0,4 kVA oraz 11 stacji trafo zasilających wyodrębnionych odbiorców (zakłady przemysłowe, usługowe) o łącznej mocy znamionowej 2750 kVA.

Przez obszar gminy Leżajsk przebiegają linie wysokich napięć:

- jednotorowa 750 kV relacji Elektrownia „Chmielnickiej” – Widelki
- jednotorowa linia 110 kV relacji Sarzyna – GPZ Leżajsk 2,
- jednotorowa linia 110 kV relacji GPZ Leżajsk 2 – Sokołów Małopolski z odgałęzieniem do GPZ Leżajsk 1,
- jednotorowa linia 110 kV relacji GPZ Leżajsk 2 – Sieniawa.

Odbiorcy energii elektrycznej z terenu gmin obsługiwani są przez Rzeszowski Zakład Energetyczny S.A. Rejon Energetyczny Leżajsk, posterunek Energetyczny w Nowej Sarzynie. Istniejący stan systemu energetycznego pokrywa aktualne potrzeby gminy, a istniejące sieci energetyczne są po modernizacji.

Gospodarka wodno-ściekowa

Obszar objęty LSR jest w całości zwodociągowany – sieć wodociągowa jest doprowadzona do wszystkich miejscowości.

W gminie Nowa Sarzyna funkcjonują stacje uzdatniania wody, położone w Nowej Sarzynie, Sarzynie, Woli Zarczyckiej i Łętowni. W Gminie Leżajsk woda dostarczana jest z ujęć podziemnych funkcjonujących w Brzozie Królewskiej, Giedlarowej, Przychojcu, Starym Mieście i Chałupkach Dębniańskich.

Na terenie LGD znajdują się następujące oczyszczalnie ścieków :

- Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych w miejscowości Dębno – przepustowość 205 m³/dobę; stopień wykorzystania 35%;
- Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków komunalnych w miejscowości Wierzawice – obecna przepustowość 400 m³/dobę, a docelowa 2000 m³/dobę; stopień wykorzystania 10%;
- Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków dla Szkoły Podstawowej i Ośrodka Zdrowia w miejscowości Piskorowice – przepustowość 10,00 m³/dobę; stopień wykorzystania 27%;
- Mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków dla Spółdzielni Mieszkaniowej w miejscowości Piskorowice – przepustowość 34m³/dobę; stopień wykorzystania 65%;
- Biologiczna oczyszczalnia ścieków w Sarzynie.

Gospodarka ściekowa w gminach jest nieuporządkowana, a ścieki z gospodarstw indywidualnych i instalacji kanalizacyjnych gromadzone są zazwyczaj w zbiornikach lub osadnikach gnilnych, tylko teoretycznie szczelnych. Trafiają one do pobliskich rowów i potoków, bądź na grunty użytkowane rolniczo lub dzięki wysypiska nieczystości. Powoduje to degradację środowiska gruntowo-wodnego i zagrożenie dla wód podziemnych, stanowiących główne źródło zaopatrzenia w wodę. Podejmowane działania w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej przyczynią się do poprawy stanu środowiska poprzez ograniczenie poziomu zanieczyszczenia środowiska.

Tabela 16. Wodociągi, kanalizacja i sieć gazowa w gminach LGD Region Sanu i Trzebońnicy

L.p	Jednostka Samorządu Terytorialnego	Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej w km	Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km	Długość czynnej sieci gazowej w m	Zużycie gazu z sieci na mieszkańca w m ³
1.	Leżajsk	187,5	20,5	248,2	65,6
2.	Nowa Sarzyna	150	131,2	231,2	68,4
Razem obszar LSR		337,5	151,7	479,4	134

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów 2007r.

Telekomunikacja

Jednym z istotnych warunków rozwoju gospodarczego kraju, a przede wszystkim obszarów wiejskich dostęp do usług teleinformatycznych. Zarówno zapewnienie mieszkańcom prawidłowego, jak i w pełni funkcjonalnego dostępu do usług telekomunikacyjnych, jak i dostępu do Internetu warunkuje prawidłowy i dynamiczny ich rozwój. W minionych latach rozwój sieci teleinformatycznej ciągle ulegał rozwojowi. Przede wszystkim spopularyzowanie prywatnych operatorów sieci komórkowej spowodowało, iż lokalne społeczności na obszarach wiejskich uzyskały szansę równego dostępu do telekomunikacji. Od 1998 roku nie prowadzi się statystyk dotyczących liczby abonentów na danym terenie. Spowodowane to było pojawieniem się operatorów sieci komórkowych i ciągły ich wzrost.

Oprócz ogólnopolskich dostawców Internetu od 1998 na terenie gmin działa Stowarzyszenie NSNet, które od 2006 roku oferuje również usługi telefoniczne. Od 2008 roku dostarczycielem Internetu jest również Nowosarzyńska Telewizja Kablowa Lokaltel Sp. z o.o. Oprócz utrzymania sieci telewizji kablowej Spółka zajmuje się także emisją i produkcją programu lokalnego składającego się z przekazu tekstowego oraz audycji wizyjnych stanowiących relację z najważniejszych wydarzeń w życiu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna.

4.3. Ocena aktywności społecznej

Aktywność społeczna mieszkańców jest jednym ze wskaźników, mówiących o potencjale rozwojowym społeczeństw. Ważniejsze organizacje społeczne działające na terenie objętym LSR to: Stowarzyszenie Miłośników Folkloru Wsi Leżajskiej, Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Dębno, Miejsko – Gminny Klub Honorowych Dawców Krwi PCK, Klub Modelarski im. E. Kujana w Wierzawicach, Zespół Obrzędowo-Śpiewaczy „Brzozoki” z Brzóz Królewskiej, Zespół Folklorystyczny „Folusz” z Giedlarowej, Kapela Ludowa z Giedlarowej, Grupa Taneczna „Giedlarowskie Nicponie” z Giedlarowej, Zespoły śpiewacze (5): Kapela Ludowa „Brzozanie” z Brzóz Królewskiej, Orkiestra Dęta z Brzóz Królewskiej, Ochotnicze Straże Pożarne (17), Ludowe Kluby Sportowe (13), Koła Gospodyń Wiejskich (17), Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Francesco” Jelna, Stowarzyszenie „Integracja Bez Granic”, Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna”, Stowarzyszenie „Dobry Dom”, Stowarzyszenie Folklorystyczne „Majdaniarze”.

Tabela 17. Organizacje pozarządowe na obszarze LGD

L.p	Jednostka Samorządu Terytorialnego	Stowarzyszenia	Fundacje
1.	Leżajsk	36	0
2.	Nowa Sarzyna	29	0
Razem obszar LSR		65	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: Bank Danych Regionalnych. GUS, Rzeszów, 2007r.

5. Specyfika obszaru

Obszar objęty przedmiotową Strategią wykazuje wspólnotę dziejów, powiązań kulturalnych oraz zaszłości historycznych, charakterystycznych wyłącznie dla niego. Owa wyjątkowość stała się podstawą do wytyczenia granic LGD, które to oparte są na zasięgu oddziaływania tradycji rozprzestrzenionego w rodzinach chłopskich wikliniarstwa i budowy samolotów na uwięzi. Do tego należy dodać specyfikę przyrodniczą i gospodarczą dającą podstawę do rozwoju na całym terytorium LGD turystyki krótkopobytowej, związanej ściśle z zasobami wodnymi, leśnymi oraz tradycją jeździectwa i kolarstwa.

Analizowany obszar gmin tworzących LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” jest spójny pod względem historycznym, geograficznym, kulturalnym oraz społeczno – gospodarczym. W szczególności owe wspólne walory staną się podstawą do wykreowania oferty turystycznej i kulturalnej wpływającej na wzrost konkurencyjności regionu jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców, turystów i inwestorów. LGD zakłada, iż oferta uwzględni następujące wspólne, właściwe dla regionu czynniki

1. Turystyka:

Położenie obszaru w obrębie doliny Sanu oraz istnienie kompleksów leśnych, a także obiektów i zespołów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych stwarza szansę rozwoju turystyki i wypoczynku. Dotychczas

jednak turystyka ujawniała się głównie w weekendowym ruchu turystyczno-krajoznawczym, o małym natężeniu. Do atrakcji turystycznych gminy należy przede wszystkim sztuczny zbiornik wodny w Brzósie Królewskiej.

Omawiane tereny stwarzają warunki zwłaszcza do turystyki krótkopobytowej – pieszej, rowerowej oraz konnej. Przez teren obszaru LGD prowadzą dwa szlaki turystyczne - niebieski i zielony.

3. Zielony - Nowa Sarzyna - Wola Żarczycka - Wydrze (ośrodek wypoczynkowy w Julinie) - Brzoza Stadnicka - Rakszawa - Czarna - Łańcut.

4. Niebieski - Leżajsk - Brzoza Królewska (ośrodek wypoczynkowy w Brzósie Królewskiej) - Wydrze - (ośrodek wypoczynkowy w Julinie) - Sokół Małopolski - Żółńca - Łańcut.

Rodziny, które chcą spędzić wakacje bliżej natury mogą skorzystać z oferty Ośrodka Turystyczno - Rekreacyjnego Azalia oraz coraz liczniejszych gospodarstw agroturystycznych, natomiast zorganizowane grupy i wycieczki z całorocznej bazy Szkoły Podstawowej w Wierzawicach, która dysponuje 30 miejscami noclegowymi, stołówką szkolną, siłownią, boiskami sportowymi oraz kortami tenisowymi. Baza ta oferuje przygotowywanie i prowadzenie: obozów młodzieżowych, biwaków, zimowisk, szkoleń i wesel.

Rozwija się coraz prężniej agroturystyka. Ponadto bazę turystyczną urozmaicają Ośrodek Jeździectwa i Hipoterapii EQUISTRO w Wierzawicach oraz tor modelarski Modelarskiego Klubu Lotniczego im. Eugeniusza Kujana w Wierzawicach. Wskazaną bazę rekreacyjno - noclegową uzupełniają na analizowanym terenie obiekty noclegowe.

Wśród organizowanych wydarzeń kulturalno sportowych wyróżnić należy przede wszystkim:

- Jarmark Kulturalny „Na Michała” w Giedlarowej.
- „Włościańskie Jadło” - ogólnopolska prezentacja tradycyjnych wiejskich potraw w Giedlarowej.
- Kapuściany Jarmark w Wierzawicach,
- Jarmark Ekologiczny w Biedaczowie,
- "Karnawałowe Rytmu", Wojewódzki Przegląd Zespołów Muzycznych w Giedlarowej,
- Puchar Świata Modeli Latających na Uwięzi w Wierzawicach,
- Międzynarodowe Zawody Jeździeckie w Wierzawicach.

Na terenie gmin działają w poszczególnych miejscowościach zespoły artystyczne i koła zainteresowań.

2. Kultura:

Pod względem kulturalnym spójność analizowanego terenu wyraża się przede wszystkim z praktykowanej z pokolenia na pokolenie tradycji wikliniarskiej oraz budowy samolotów na uwięzi. Wspólnota kulturowa to jednak również wielość zabytków architektury drewnianej i murowanej. Najbardziej charakterystyczną wizytówką obszaru LGD są zabytki architektury drewnianej, stare kościoły, cerkwie (cerkiew w Starym Mieście z 1913r., Kościół Parafialny w Sarzynie) oraz skupiska starego budownictwa ludowego. Na terenie objętym LSR odnaleźć można zabytki budownictwa ludowego: chałupy, budynki gospodarcze oraz pochodzące przeważnie z XIX wieku przydrożne kapliczki, które stanowią jeden z najbardziej specyficznych elementów obszaru. Zlokalizowane są one w taki sposób, że tworzą spójne ciągi powiązane dodatkowo z bazyliką OO. Bernardynów. Jako obiekty najbardziej atrakcyjne turystycznie należy wymienić przede wszystkim murowany dwór klasycystyczny z pierwszej połowy XIX wieku w Piskorowicach - Mołyniach, zespół folwarczny w Wierzawicach – oficyna podworska z 1880 roku i spichlerz z 1928 roku. Na terenie Gminy Leżajsk w XIV wieku istniały już Wierzawice, Dębno i Giedlarowa, w której w 1439 roku powstała parafia. W latach 1934 – 1955 i 1973 – 1976 miejscowość ta była siedzibą gminy.

Pod względem walorów turystyczno-kulturalnych i przyrodniczych najatrakcyjniejszą miejscowością analizowanego obszaru jest Brzoza Królewska na terenie Gminy Leżajsk. Jej część została włączona do utworzonego w 1992 r. Brzózniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z rezerwatem torfowiskowym "Suchy Ług". W miejscu połączenia potoku Tartaczno i rzeki Tarlaka znajduje się zbiornik wodny zwany potocznie "zalewem". Dodatkową atrakcją gminy stanowią pozostałości leśnego parku Potockich, które tworzą stawy wraz z wiekowymi modrzewiami, sosnami, dębami i brzoźkami, układającymi się w widoczne aleje, kapliczka wzniesiona w 1923 r., poświęcona pamięci Dziuli Zamoyskiej ze Steckich Potockiej oraz leżący nieopodal pamiątkowy głaz poświęcony pamięci Adama Zamoyskiego.

W Piskorowicach – Mołyniach położony jest neoklasycystyczny pałacyk myśliwski Zamoyskich z 1897 roku. Na terenie Wierzawic usytuowany jest zespół folwarczny - oficyna podworska z 1880 roku wraz ze spichlerzem z 1928 roku - stanowiący niegdyś własność Potockich.

Kolejną atrakcją stanowi położona w Starym Mieście murowana cerkiew z roku 1913 - obecnie kościół rzymskokatolicki pod wezwaniem św. Andrzeja Boboli. Charakterystyczne dla krajobrazu gminy są liczne przydrożne kapliczki, zabytki budownictwa ludowego: chałupy, budynki gospodarcze.

III. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji kategorii słabych i silnych stron (czynników wewnętrznych) oraz wyszczególnienie szans i zagrożeń wynikających z otoczenia, sprzyjających i utrudniających rozwój analizowanego regionu. Opracowanie poszczególnych elementów wchodzących w skład analizy pozwoliło na stworzenie kompleksowego obrazu terenu działania LGD, który obejmuje 2 gminy.

Analiza SWOT została przeprowadzona metodą warsztatową za pomocą techniki „burzy mózgów” przy udziale wszystkich uczestników warsztatów z uwzględnieniem wyników badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców obszaru LGD. Analiza ta pozwoliła na wyszczególnienie czynników, stanowiących o sile i słabości regionu oraz określeniu czynników sprzyjających i ograniczających przyszły rozwój obszaru LSR

Tabela 18: Mocne i słabe strony obszaru działania LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”

Silne strony	Słabe strony
1. Obszar atrakcyjny pod względem turystycznym (uwarunkowania naturalne, zabytki, akweny wodne) 2. Duża ilość terenów czystych ekologicznie (czyste środowisko naturalne, gleby czyste ekologicznie) 3. Tradycje i doświadczenie w produkcji rolnej (możliwość rozwoju rolnictwa ekologicznego) 4. Patent na produkt regionalny (pierogi jaglane) 5. Występowanie obszarów chronionych 6. Duża lesistość terenu 7. Lokalizacja parku przemysłowego 8. Istnienie strefy ekonomicznej 9. Wolne tereny z przeznaczeniem pod inwestycje 10. Przedsiębiorczość mieszkańców 11. Międzynarodowe zawody modeli latających na uwięzi 12. Kulturowanie tradycji i obyczajów lokalnych (np. rękodzieło) 13. Prężnie działające Koła Gospodyń wiejskich 14. Aktywność społeczna mieszkańców 15. Korzystna struktura demograficzna ludności 16. Dobra dostępność komunikacyjna oraz rozwinięta sieć dróg 17. Dobrze rozwinięta sieć placówek szkolnych i medycznych	1. Niedostateczna promocja regionu 2. Słabo rozwinięta i zaniedbana infrastruktura oraz oferta turystyczna 3. Niewystarczająca jakość i ilość szlaków turystycznych i ścieżek zdrowia 4. Słaby rozwój agroturystyki 5. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych 6. Brak organizacji wspierających przedsiębiorców i rolników. 7. Mało miejsc pracy poza rolnictwem 8. Niski poziom świadomości ekologicznej mieszkańców 9. Wysoki poziom bezrobocia 10. Niski poziom wykształcenia 11. Migracje młodych i wykształconych ludzi w poszukiwaniu pracy i lepszych warunków pracy 12. Niewystarczająca oferta kulturalna 13. Słabo rozwinięta oferta spędzania czasu wolnego i zajęć pozalekcyjnych i sportowych 14. Niski poziom integracji społecznej 15. Brak pełnej infrastruktury sanitarnej 16. Azbestowe pokrycia dachowe oraz sieć wodociągowa 17. Niska jakość dróg 18. Duże braki w infrastrukturze około drogowej 19. Brak sieci światłowodowej 20. Brak placów zabaw z odpowiednim wyposażeniem 21. Niewystarczające wysokość środków budżetowych na wydatki inwestycyjne

Tabela 19: Szanse i zagrożenia obszaru działania LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy”

Szanse	Zagrożenia
1. Rozwój bazy turystycznej, tworzenie terenów rekreacyjnych w tym tworzenie szlaków turystycznych i zdrowotnych 2. Rosnący popyt na turystykę i agroturystykę 3. Możliwość rozwoju rolnictwa ekologicznego 4. Moda na ekologię – rosnący popyt na zdrową żywność 5. Rosnąca popularność lokalnych produktów 6. Bogacenie się społeczeństwa w tym turystów. 7. Bliskość portu lotniczego Rzeszów – Jasionka 8. Rozpowszechnianie edukacji ustawicznej 9. Fundusze UE 10. Tworzenie nowych terenów inwestycyjnych 11. Zainteresowanie inwestorów krajowych i zagranicznych analizowanym obszarem 12. Nowe technologie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii 13. EURO 2012	1. Konkurencyjność innych obszarów turystycznych 2. Sezonowość w turystyce 3. Wzrost poziomu zanieczyszczenia środowiska z sąsiednich regionów; 4. Duża konkurencja w aplikowaniu o zewnętrzne środki pomocowe 5. Trudność w pozyskiwaniu przez firmy kapitału na inwestycje 6. Wysokoprocentowe kredyty bankowe ograniczające powstawanie oraz rozwój istniejących firm 7. Niestabilność gospodarcza 8. Zanikanie tradycji folklorystycznych i kulturalnych 9. Wysokie koszty inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej.

Wnioski wynikające z analizy:

Jak wskazuje analiza SWOT obszaru objętego LSR, jego mocne strony związane są przede wszystkim z potencjałem turystycznym wynikającym z położenia geograficznego, bogatego dziedzictwa przyrodniczego, kulturowego i historycznego regionu. Wśród czynników o prorozwojowym charakterze odnaleźć można bowiem systematyczne rozwijanie produktów regionalnych oraz organizację międzynarodowych zawodów modeli latających na uwięzi. Powyższe elementy świadczą jednoznacznie o konieczności promowania turystyki jako najcenniejszego waloru terytorium.

Słabe strony obszaru, uniemożliwiające wykorzystywanie dostępnego potencjału to nade wszystko niedorozwój w zakresie infrastruktury i oferty turystycznej, zapóźnienie inwestycyjne, niski poziom wykształcenia zwłaszcza w rodzinach rolniczych, a także ograniczona świadomość społeczna i zamożność mieszkańców oraz przedsiębiorstw, które ostatecznie przekładają się na równie niewysoki poziom dochodów samorządu lokalnego.

Tym samym proponowane kierunki rozwoju obszaru objętego LSR wynikające z oceny mocnych i słabych stron oraz analizy szans i zagrożeń, oscylujących przede wszystkim w obszarze rozwoju turystyki, gospodarki i kultury odzwierciedlone zostają w celach ogólnych i szczegółowych oraz misji i wizji LGD.

IV. CELE OGÓLNE I SZCZEGÓŁOWE

Identyfikacja barier, na których rozwiązanie ukierunkowana jest LSR została oparta na metodologii analizy mocnych i słabych stron obszaru, jak również szans i istniejących zagrożeń, a także w formie angażowania społeczeństwa w proces konsultacji publicznych. W ich efekcie dookreślono podstawowe problemy które łączą różne środowiska oraz które wskazane zostały w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 jako możliwe do realizacji podejściem Leader.

Przedmiotowa Lokalna Strategia Rozwoju, wypracowana przez członków Lokalnej Grupy Działania „Region Sanu i Trzebońnicy” koncentruje się wokół rozwiązywania sklasyfikowanych analizą SWOT problemów, wpływających na trudności w wykorzystywaniu potencjału płynącego z mocnych stron oraz szans jak również na eskalację słabych stron i zagrożeń. Tym samym LGD, poprzez swoje przedsięwzięcia ukierunkowuje się na realizację niżej zaprezentowanych priorytetów szczegółowych, których wdrożenie pozwoli na osiągnięcie celów ogólnych, a w efekcie na realizację wizji LGD, którą jest:

„REGION SANU I TRZEBOŃNICY to obszar konkurencyjny turystycznie, ekonomicznie i kulturalnie, przyjazny dla mieszkańców, turystów i inwestorów, zamieszkały przez wykształcone i zintegrowane społeczeństwo dbające o zasoby naturalne, tradycję i dynamizację rozwoju”.

Cel ogólny I:

Wykorzystanie potencjału turystycznego oraz wzmocnienie sektora pozarolniczego na obszarze LSR

Cel szczegółowy I Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej

Cel szczegółowy II Rozwój usług turystycznych i przedsiębiorczości pozarolniczej

Cel szczegółowy III Promocja walorów turystycznych obszaru i wsparcie szkoleniowe

Cel ogólny II:

Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru LSR

Cel szczegółowy I Ochrona krajobrazu i zabudowy miejscowości oraz rewitalizacja obiektów społeczno-kulturalnych

Cel szczegółowy II Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych

Cel szczegółowy III Ochrona przyrody oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców

Wskazane cele szczegółowe oraz cele ogólne zostaną osiągnięte poprzez realizację operacji w ramach w ramach następujących przedsięwzięć:

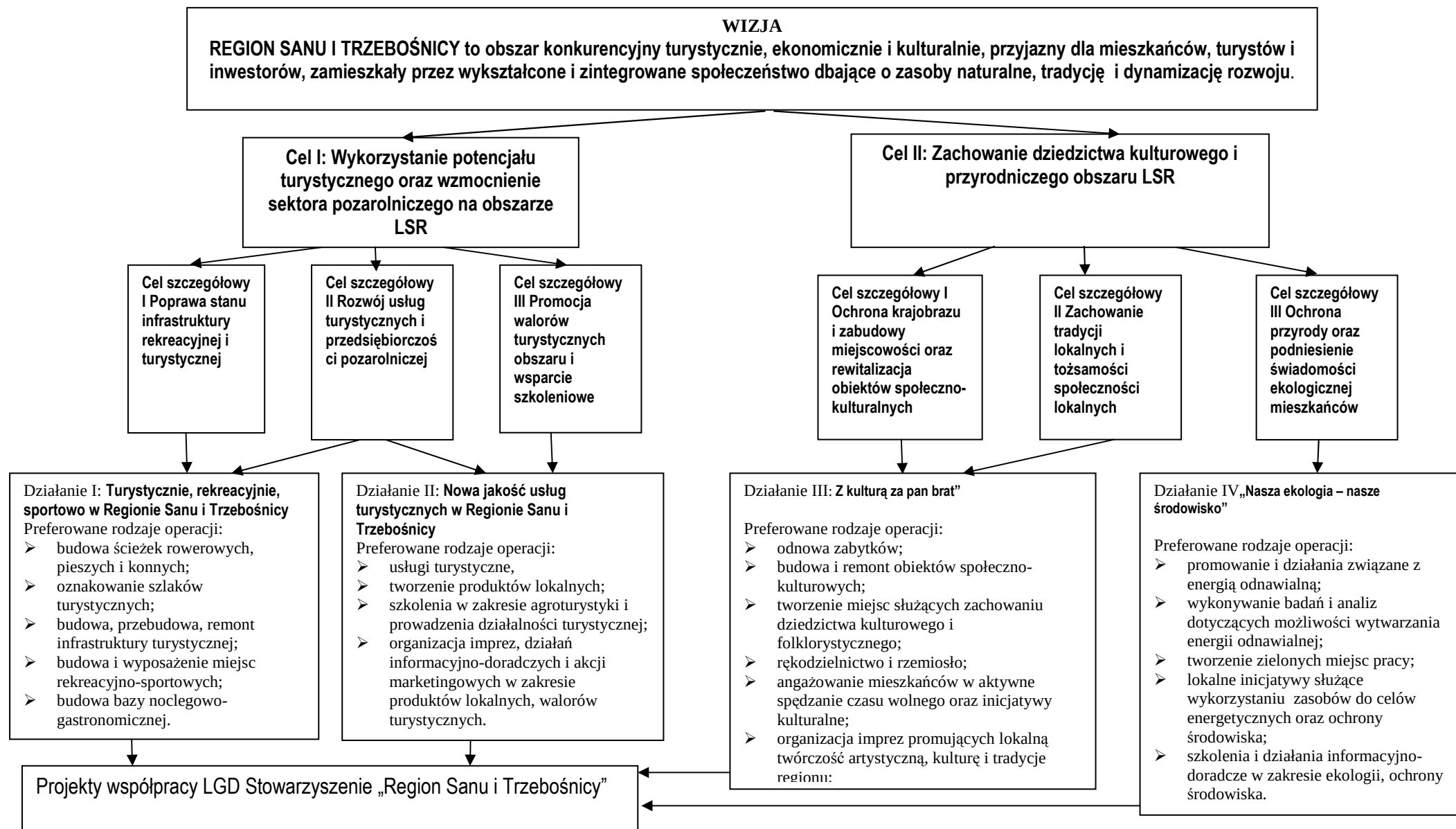
Działanie I: „Turystycznie, rekreacyjnie, sportowo w Regionie Sanu i Trzebońnicy”

Działanie II :„Nowa jakość usług turystycznych w Regionie Sanu i Trzebońnicy”

Działanie III: „Z kulturą za pan brat”

Działanie IV: „Nasza ekologia – nasze środowisko”

Tym samym proponowane kierunki rozwoju, odzwierciedlone w celach ogólnych i szczegółowych oraz misji i wizji LGD, oscylują przede wszystkim w obszarze turystyki, gospodarki i kultury.

Cel I: Wykorzystanie potencjału turystycznego oraz wzmocnienie sektora pozarolniczego na obszarze LSR	Przedsięwzięcia	
Cel szczegółowy I Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	Działanie I: Turystyka, rekreacja i inna działalność pozarolnicza w Regionie Sanu i Trzebońnicy	Działanie II: Nowa jakość usług turystycznych w Regionie Sanu i Trzebońnicy
Cel szczegółowy II Rozwój usług turystycznych i przedsiębiorczości pozarolniczej		
Cel szczegółowy III Promocja walorów turystycznych obszaru i wsparcie szkoleniowe		

Cel II: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru LSR	Przedsięwzięcia	
Cel szczegółowy I Ochrona krajobrazu i zabudowy miejscowości oraz rewitalizacja obiektów społeczno-kulturalnych	Działanie III: „Z kulturą za pan brat”	Działanie IV: „Nasza ekologia – nasze środowisko”
Cel szczegółowy II Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych		
Cel szczegółowy III Ochrona przyrody oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców		

Działanie I: Turystyka, rekreacja i inna działalność pozarolnicza w Regionie Sanu i Trzebońnicy Cel ogólny
I: Wykorzystanie potencjału turystycznego oraz wzmocnienie sektora pozarolniczego na obszarze LSR

Cel szczegółowy I: Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej

Cel szczegółowy II: Rozwój usług turystycznych i przedsiębiorczości pozarolniczej

Uzasadnienie interwencji:

Ze względu na niski standard bazy turystycznej oraz niewystarczającą ilość obiektów infrastruktury związanej z rozwojem funkcji rekreacyjno-sportowych oraz turystycznych w stosunku do posiadanego przez region potencjału przyrodniczego, krajobrazowego i historycznego, pełne wykorzystanie jego zasobności nie jest możliwe. W związku z powyższym dla wzrostu poziomu ruchu turystycznego konieczny jest jej rozwój. Zakłada się bowiem, iż inwestycje w infrastrukturę wpłyną na zwiększenie poziomu zatrudnienia, w szczególności w perspektywie długookresowej poprzez podniesienie konkurencyjności regionu.

W ramach Działania II przewidywana jest realizacja, min. następujących działań:

Wsparcie w tym zakresie dotyczyć będzie budowy, przebudowy, remontu infrastruktury turystycznej, budowy i wyposażenia miejsc rekreacyjno-sportowych, budowy bazy noclegowo-gastronomicznej, rekultywacji zasobów wodnych, oznakowania szlaków turystycznych, budowy ścieżek rowerowych, pieszych i konnych, kajakowych, tras turystycznych, przystani wodnych, kąpielisk i innych form infrastruktury służącej rozwojowi turystyki, rekreacji i sportu w Regionie Sanu i Trzebońnicy.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, przedsiębiorcy zainteresowani inwestowaniem w obiekty pełniące funkcje turystyczne i sportowe, w podstawowe usługi dla ludności, samorządy i jednostki im podległe, organizacje pozarządowe z obszaru LSR oraz mieszkańcy.

Lista rekomendowanych operacji:

- Odnowa i rozwój wsi - liczba operacji min - 4
- Różnicowanie w kierunku nierolniczym – liczba operacji min. 6
- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – liczba operacji min. 2
- Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 7

■ Działanie II: Nowa jakość usług turystycznych w Regionie Sanu i Trzebońnicy

Cel ogólny I: Wykorzystanie potencjału turystycznego oraz wzmocnienie sektora pozarolniczego na obszarze

Cel szczegółowy II: Rozwój usług turystycznych i przedsiębiorczości pozarolniczej

Cel szczegółowy III: Promocja walorów turystycznych obszaru i wsparcie szkoleniowe

Uzasadnienie interwencji:

Analiza potencjału społeczno-ekonomicznego Regionu Sanu i Trzebońnicy, wskazuje jednoznacznie, że gospodarka turystyczna powinna stanowić jeden ze strategicznych punktów w rozwoju tego terytorium. Walory przyrodnicze, krajobrazowe, spore areale leśne, zbiorniki wodne, stosunkowo czyste środowisko naturalne, a także spuścizna kulturalna i historyczna to największe atuty obszaru. By zatem region konkurował turystyką, konieczne jest stworzenie kompleksowej oferty eksponującej walory, rozwijającej usługi, prezentującej nowatorskie produkty regionalne, odpowiadającej gościom i lokalnym potrzebom. W szczególności istotne wydaje się wykorzystanie popularności turystyki krótkopobytovej, opartej na sportach wodnych, jeździectwie, kolarstwie i turystyce pieszej. Tak sklasyfikowane potrzeby mogą w efekcie stanowić interesującą alternatywę zarobkową dla ubożących rolników, a rozwijająca się mała przedsiębiorczość stanie się istotną wartością dodaną dla jego mieszkańców. W dobie gospodarki wolnorynkowej niezwykle istotne jest zatem wykreowanie produktu i oferty, jak również jej umiejętne sprzedanie. Właściwe korzystanie z dostępnych na Rynku instrumentów marketingowych, obejmujących działania promocyjne i dystrybucyjne oraz oferowanie cen produktów w miejscach publicznych to klucz do sukcesu również w regionie Sanu i Trzebońnicy.

W ramach Działania II przewidywana jest realizacja, min. następujących działań:

organizacja imprez turystycznych i sportowych, budowa kompleksowej oferty turystycznej, tworzenie nowych produktów turystycznych, prowadzenie badań, poszerzenie ilości i jakości usług turystycznych, wspólna promocja i informacja, promocja nowych i istniejących produktów turystycznych, organizowanie szkoleń dla branży turystycznej, wydawanie folderów i publikacji.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, przedsiębiorcy zainteresowani inwestowaniem w turystykę (budowa oferty turystycznej, tworzenie nowych produktów turystycznych, prowadzenie badań, poszerzenie ilości i jakości usług turystycznych, wspólna promocja), samorządy i jednostki im podległe, organizacje pozarządowe z obszaru LSR oraz mieszkańcy obszaru LSR.

Lista rekomendowanych operacji:

- Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 10

Działanie III: „Z kulturą za pan brat”

Cel ogólny II: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru LSR

Cel szczegółowy I Ochrona krajobrazu i zabudowy miejscowości oraz rewitalizacja obiektów społeczno-kulturalnych

Cel szczegółowy II Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych

Uzasadnienie interwencji:

Region Sanu i Trzebońnicy wpisuje się nad wyraz bezpośrednio w komponent wizerunku województwa „Pięknie i prawdziwie” nawiązujący do harmonijnego wykorzystania tajemnicy ukrytej w dziewiczej przyrodzie oraz bogatego wielokulturowego dziedzictwa. Pojawia się zatem konieczność podjęcia działań służących odnowie obiektów dziedzictwa kulturowego znajdujących się w złym stanie. Dodatkowo jak wskazują dokumenty strategiczne obszary wiejskie powinny być ukierunkowana na zachowanie walorów krajobrazu geograficznego i kulturalnego, przejawiającego się ich wykorzystaniem na potrzeby plenerów artystycznych, prowadzenia konkursów na innowacyjne formy zagospodarowania określonych terenów, tworzenie punktów kultywowania tradycji wiejskich w postaci skansenów, izb tradycji, centrów rękodziela i rzemiosła, itp. Wspierane przedsięwzięcia powinny skupiać się również na upowszechnianiu regionalnego dziedzictwa kulturowego wsi poprzez kultywowanie tradycji wartości, muzyki charakterystycznej dla danego regionu, strojów, zawodów i potraw, eksponowania charakterystycznej architektury, miejsc historycznych i kulturalnych. Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi powinno być odpowiedzią na ich zaangażowanie w rozwój miejscowości.

W ramach Działania II przewidywana jest realizacja, min. następujących działań:

W ramach tego kierunku wspierane będą przedsięwzięcia służące rozwojowi gospodarowania naturalnym i kulturalnym dziedzictwem wsi. Odnowa zabytków, budowa i remont obiektów społeczno-kulturowych, tworzenie miejsc służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego i folklorystycznego, rękodzielnictwo i rzemiosło, angażowanie mieszkańców w aktywne spędzanie czasu wolnego oraz inicjatywy kulturalne, organizacja imprez promujących lokalną twórczość artystyczną, kulturę i tradycje regionu.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, przedsiębiorcy zainteresowani inwestowaniem w tradycję i kulturę, samorządy i jednostki im podległe, organizacje pozarządowe z obszaru LSR oraz mieszkańcy obszaru LSR.

Lista rekomendowanych operacji:

- Odnowa i rozwój wsi - liczba operacji min - 4
- Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 30

Działanie IV: „Nasza ekologia – nasze środowisko”

Cel II: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru LSR

Cel szczegółowy III Ochrona przyrody oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców

Uzasadnienie interwencji:

Wzrost wykorzystania przestrzeni życiowej, a także intensywniejsze czerpanie z zasobów turystycznych pociągają za sobą wzmożoną inwazyjność na środowisko. Fakt ten dotyczy w szczególności regionu zajmującego szczególne miejsce w systemie ochrony przyrody, gdzie warunki naturalne sprzyjają rozwijaniu funkcji leśnictwa, turystyki i agroturystyki. Tak sklasyfikowane przymioty mogą stać się motorem rozwoju ale nie na zasadzie eksploatacji, a ich zrównoważonego wykorzystania na rzecz przyszłych pokoleń. Niezwykle istotnym dla takiego stanu rzeczy elementem jest zmiana świadomości społecznej, co może być efektem działań edukacyjnych zachęcających do angażowania się w zarządzanie środowiskiem już na najniższym szczeblu, do oszczędzania energii, dóbr nieodnawialnych oraz zmiany konsumpcyjnego modelu życia. Kolejnym niezwykle istotnym aspektem dla podtrzymania zasobności naturalnej środowiska w regionie Sanu i Trzebošnicy jest promocja wykorzystania energii źródeł odnawialnych. Szczególnie istotne jest opracowanie kompleksów analiz i planów rozwoju w zakresie możliwości rozwoju tej gałęzi gospodarki regionie. Zielona ekonomia może stać się bowiem interesująca alternatywą dla zatrudnienia rolników.

W ramach Działania II przewidywana jest realizacja, min. następujących działań:

Wsparcie w tym zakresie dotyczyć będzie budowy promowania i podejmowania działań związanych z energią odnawialną, wykonywaniem badań i analiz dotyczących możliwości wytwarzania energii odnawialnej, tworzeniem zielonych miejsc pracy, kreowaniem lokalnych inicjatyw służących wykorzystaniu zasobów do celów energetycznych oraz ochrony środowiska, szkoleniami i działaniami informacyjno-doradczymi w zakresie ekologii oraz ochrony środowiska.

Grupy docelowe beneficjentów:

Rolnicy, przedsiębiorcy zainteresowani inwestowaniem w ekologię (budowa zielonej ekonomii), samorządy i jednostki im podległe, organizacje pozarządowe z obszaru LSR oraz mieszkańcy obszaru LSR.

Lista rekomendowanych operacji:

- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – liczba operacji min. 1
- Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 3

Wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania

Lp.	Logika interwencji: - cele ogólne - cele szczegółowe - produkty	Wskaźniki produktu, rezultatu	Wskaźniki oddziaływania	Źródła informacji
	Cel I: Wykorzystanie potencjału turystycznego oraz wzmocnienie sektora pozarolniczego na obszarze LSR		Wzrost dochodów gminy z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie gminy o 0,5 % do roku 2015 w stosunku do roku 2009 Wzrost odsetek mieszkańców deklarujących poprawę estetyki własnej miejscowości w porównaniu z rokiem 2009 o 5% Wzrost liczby nowych /zmodernizowanych miejsc noclegowych w obiektach turystycznych na terenie działania LGD o 1% Wzrost liczby stron internetowych poświęconych miejscowościom w gminach wchodzących w skład LGD funkcjonujących w 2009 r. o 0,5%	Dane statystyczne GUS Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji Dane z UG
	Cel szczegółowy I Poprawa stanu infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej	Ilość osób korzystających z wybudowanej /odnowionej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i sportowej min 1300 osób do roku 2015 Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni publicznej minimum 4000 osób do roku 2015		Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji Badanie sondażowe
	Cel szczegółowy II Rozwój usług turystycznych i przedsiębiorczości pozarolniczej	Liczba osób, które rozpoczęły/rozwinęły działalność gospodarczą – 1 osoba do roku 2015 Ilość podmiotów gospodarczych		Ankiety ewaluacyjne LGD Dane z UG Sprawozdania od beneficjentów operacji

		działających w zakresie turystyki min 1 do roku 2015 Całkowita liczba utworzonych miejsc pracy min 1 do roku 2015.		Analiza danych stat.
	Cel szczegółowy III Promocja walorów turystycznych obszaru i wsparcie szkoleniowe/warsztaty	Liczba osób, która weźmie udział w imprezach promocyjnych- min 100 osób do roku 2015 Liczba beneficjentów którzy ukończą szkolenie - min 12 osób do roku 2015		Ankiety ewaluacyjne LGD Dane z UG Sprawozdania od beneficjentów operacji Badania własne
	Działanie I: Turystyka, rekreacja i inna działalność pozarolnicza w Regionie Sanu i Trzebońnicy			
	W ramach Działania I przewidywana jest realizacja, min. następujących działań: Wsparcie w tym zakresie dotyczyć będzie • budowy, przebudowy, remontu infrastruktury turystycznej, • budowy i wyposażenia miejsc rekreacyjno-sportowych, • budowy bazy noclegowo-gastronomicznej, rekultywacji zasobów wodnych, • oznakowania szlaków turystycznych, • budowy/modernizacji ścieżek rowerowych, pieszych i konnych, kajakowych, tras turystycznych, przystani wodnych, kąpielisk i innych form infrastruktury służącej rozwojowi turystyki, rekreacji i sportu w Regionie Sanu i Trzebońnicy. Lista rekomendowanych operacji: ■ Odnowa i rozwój wsi - liczba operacji min – 4 ■ Tworzenie i rozwój	Liczba odnowionych/wybudowanych obiektów rekreacyjno-sportowych min 4 do roku 2015 Liczba wspartych instytucji na obszarach wiejskich min 3 do roku 2015 Liczba oznakowanych szlaków turystycznych min 3 do roku 2015 Liczba wybudowanych/zmodernizowanych ścieżek rowerowych, pieszych i konnych, kajakowych, tras turystycznych, przystani wodnych, kąpielisk i innych form infrastruktury służącej rozwojowi turystyki, rekreacji i sportu min 7 do roku 2015 Liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie turystyki i innych rodzajów działalności gospodarczej - min.6		Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji

	mikroprzedsiębiorstw – liczba operacji min. 2 ■ Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 7			
	Działanie II: Nowa jakość usług turystycznych w Regionie Sanu i Trzebońnicy			
	W ramach Działania II przewidywana jest realizacja, min. następujących działań: • organizacja imprez turystycznych i sportowych, • budowa kompleksowej oferty turystycznej, promocja, informacja, wydawanie folderów i publikacji, • poszerzenie ilości i jakości usług/produktów turyst., • promocja nowych i istniejących produktów/usług turyst., • organizowanie szkoleń/ warsztatów dla branży turystycznej, Lista rekomendowanych operacji: ■ Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 10	Liczba zorganizowanych imprez turystycznych i sportowych – min 6 do roku 2015 Liczba opracowań dotyczących stworzenia spójnej, kompleksowej oferty turyst. – min 1 do roku 2015 Liczba wydanych materiałów promocyjnych (Liczba przedsięwzięć promocyjnych) - min 2 do roku 2015 Liczba szkoleń dla branży turyst. -min 1 do roku 2015		Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji
	Cel II: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru LSR		Wzrost odsetek osób deklarujących poczucie więzi z miejscem zamieszkania do roku 2015 o 5 %.	Badania sondażowe LGD
	Cel szczegółowy I Ochrona krajobrazu i zabudowy miejscowości oraz rewitalizacja obiektów społeczno-kulturalnych	Liczba osób, które rozpoczęły/rozwinęły działalność nierolniczą – 1 osoba do roku 2015 Ilość podmiotów gospodarczych działających w zakresie rzemiosła min 1 do roku 2015 Całkowita liczba utworzonych miejsc pracy min 1 do roku 2015.		Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji Badania własne

		Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanych obiektów społeczno-kulturalnych min 1000 osób do roku 2015 Wzrost liczby obiektów wpisanych do rejestru zabytków, poddanych pracom konserwatorskim i restauratorskim o 1 do 2015 r.		
	Cel szczegółowy II Zachowanie tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych	Liczba osób uczestniczących w imprezach promujących kulturę i tradycję regionu min 16000 osób do roku 2015 Ilość powstałych wyrobów regionalnych nawiązujących do lokalnych tradycji min 1 do roku 2015 Wzrost liczby osób bezpośrednio zaangażowanych w kultywowanie lokalnych tradycji do 2015 r. o 5%		Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji Badania własne
	Cel szczegółowy III Ochrona przyrody oraz podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców o 3 % do roku 2015 w stosunku do roku 2009 Liczba osób, która weźmie udział w szkoleniach/ przedsięwzięciach min.35 osób do roku 2015		Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji
	Działanie III: „Z kulturą za pan brat			
	W ramach Działania III przewidywana jest realizacja, min. następujących działań: W ramach tego kierunku wspierane będą przedsięwzięcia służące • Odnowa zabytków, • budowa i remont obiektów społeczno-kulturowych, • tworzenie miejsc służących zachowaniu dziedzictwa kulturowego i folklorystycznego, rękodzielnictwa i rzemiosła, • angażowanie mieszkańców w aktywne	Liczba odnowionych zabytków min 1 do roku 2015 Liczba odnowionych, wybudowanych obiektów społeczno-kulturowych - min 7 do roku 2015 Liczba odnowionych, wybudowanych obiektów związanych z rękodzielnictwem – min.1 do roku 2015. Liczba zachowanych miejsc związanych z dziedzictwem regionu –min 2 do roku 2015		Ankiety ewaluacyjne LGD Sprawozdania od beneficjentów operacji

	spędzanie czasu wolnego oraz • inicjatywy kulturalne, imprezy promujące lokalną twórczość artystyczną, kulturę i tradycje regionu. Lista rekomendowanych operacji: ■ Odnowa i rozwój wsi - liczba operacji min -4 ■ Różnicowanie w kierunku nierolniczym – l. operacji min. 1 ■ Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 30	Liczba inicjatyw kulturalnych i imprez - min 50 do roku 2015		
	Działanie IV: „Nasza ekologia – nasze środowisko”			
	W ramach Działania IV przewidywana jest realizacja, min. następujących działań: Wsparcie w tym zakresie dotyczyć będzie • Budowy, promowania i podejmowania działań związanych z energią odnawialną, • wykonywaniem badań i analiz dotyczących możliwości wytwarzania energii odnawialnej, • kreowaniem lokalnych inicjatyw służących wykorzystaniu zasobów do celów energetycznych oraz ochrony środowiska, poprzez szkolenia i działania informacyjno-doradcze w zakresie ekologii oraz ochrony środowiska. Lista rekomendowanych operacji: ■ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw – liczba operacji min. 1 ■ Wdrażanie LSR- Małe projekty – liczba operacji min. 3	Ilość nowych/ zmodernizowanych podmiotów gospodarczych działających w zakresie energii odnawialnej-min 1 do roku 2015 Liczba wykonanych badań, analiz, inicjatyw w zakresie energii odnawialnej min 1 do roku 2015 Liczba szkoleń/ przedsięwzięć promocyjnych w zakresie energii odnawialnej - min 1 do roku 2015		

V. MISJA LGD

Misja i wizja należą do kluczowych elementów strategii. W określeniu misji najważniejsze jest zrozumienie sensu jej wyznaczenia i roli jaką pełni. Rozumiana jest ona jako „credo organizacji” lub „deklaracja zasad działalności”. To misja prezentuje do czego organizacja zmierza dojść oraz komu chce służyć. Misja definiuje system wartości organizacji.

Wizja jest określeniem docelowego, pożądanego stanu, który powinien zostać osiągnięty. Wizja jest swego rodzaju koncepcją funkcjonowania organizacji, w przypadku zaś regionu koncepcją funkcjonowania całego regionu. Jest to o więc pożądaný stan wszelkiego rodzaju relacji i zależności pomiędzy podmiotami działającymi w regionie przy szczególnym uwzględnieniu stanu zasobów.

Misja:

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” działa na rzecz poprawy konkurencyjności i jakości życia mieszkańców regionu jak i klientów zewnętrznych poprzez zapewnianie rozwoju kluczowych sektorów na obszarach wiejskich.

Wizja:

REGION SANU I TRZEBOSNICY to obszar konkurencyjny turystycznie, ekonomicznie i kulturalnie, przyjazny dla mieszkańców, turystów i inwestorów, zamieszkały przez wykształcone i zintegrowane społeczeństwo dbające o zasoby naturalne, tradycję i dynamizację rozwoju.

VI. SPÓJNOŚĆ SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR

Cele LSR skoncentrowane są na rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych obszarów wiejskich i określone zostały na podstawie analizy SWOT oraz specyfiki obszaru:

Cel I ogólny: Wykorzystanie potencjału turystycznego oraz wzmocnienie sektora pozarolniczego na obszarze LSR

Cel II ogólny: Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego obszaru LSR

Powyższe cele wpisują się w priorytety ustalone dla obszarów wiejskich w dokumentach strategicznych okresu programowania 2007-2013, a ich osiągnięcie zakłada się w perspektywie do 2015 roku.

Obszar objęty Lokalną Strategią Rozwoju posiada znaczny potencjał dla rozwoju rekreacji, turystyki i agroturystyki o którym świadczy położenie geograficzne, bogate dziedzictwo przyrodnicze, kulturowe i historyczne regionu. Turyści znajdą tu urzekające krajobrazy, czyste powietrze, lasy oraz bogactwo roślin i zwierząt, liczne zabytki kultury, a także ciekawe imprezy i tajemnicze legendy. Stosunkowo wysoka lesistość terenu to dobra baza do wytyczenia szlaków pieszych, rowerowych i konnych. Dodatkowo jak wskazują dokumenty strategiczne obszary wiejskie powinny być ukierunkowana na zachowanie walorów krajobrazu geograficznego i kulturalnego, przejawiającego się ich wykorzystaniem na potrzeby plenerów artystycznych, prowadzenia konkursów na innowacyjne formy zagospodarowania określonych terenów, tworzenie punktów kultywowania tradycji wiejskich w postaci skansenów, izb tradycji, centrów rękodzieła i rzemiosła, itp. Poprzez działania z zakresu ochrony krajobrazu i zabudowy miejscowości oraz rewitalizacji obiektów zabytkowych, tradycji lokalnych i tożsamości społeczności lokalnych oraz ochronę przyrody i podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców obszar LGD „Region Sanu i Trzebońnicy” ma szansę stać się chętnie odwiedzanym regionem turystycznym, co znacznie wpłynie na rozwój społeczno-ekonomiczny miejscowości i dzięki temu zabezpieczy wiele obiektów cennych przyrodniczo.

VII. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Działania przewidziane niniejszą strategią wykazują wysoki stopień zintegrowania w zakresie celów do których się odnoszą. W szczególności korelację tą dostrzega się pomiędzy działaniami przewidzianymi w ramach poszczególnych celów ogólnych, ponieważ jednak w LSR występuje spójność celów, można uznać, że podejście zintegrowane jest właściwe dla wszystkich działań dokumentu. W szczególności przejawia się to łączeniu ze sobą działań, zasobów i możliwości rozwojowych przedstawicieli różnych sektorów. Zaproponowane w Strategii działania dotąd rozproszone zaczynają się uzupełniać i wzajemnie stymulować. Biorąc pod uwagę ukierunkowanie na rozwój funkcji turystycznych oraz małej przedsiębiorczości gospodarstw rolnych wykazują ścisłe powiązanie z sferą kultury oraz ochrony środowiska. Podstawowym filarem LSR jest turystyka, która stanowi istotny czynnik w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu. Podstawą zagospodarowania czasu wolnego mieszkańców jak i turystów jest bowiem, obok korzystania z obiektów turystycznych sieć instytucji kultury. Pomioty te prowadzą działalność kulturalno-rozrywkową, a także oświatową związaną z upowszechnianiem dóbr kultury kreują imprezy i wydarzenia, które również przyciągają turystów. Dodatkowo instytucje kultury czerpiąc z lokalnego i regionalnego dziedzictwa wzmacniają regionalizm stanowiący istotne źródło atrakcji turystycznych. Instytucje te ponadto kształtują przyjazne dla ludzi środowisko oraz odgrywają znaczącą rolę w procesie edukacji, humanizacji społeczeństwa oraz jego kulturowej identyfikacji wpływając w istotny sposób na sferę gospodarki. Podjęcie wskazanych wyżej działań służących rozwojowi kultury spowoduje silne utożsamienie się społeczności z zamieszkiwanym przez nią regionem, a tym samym dążenie do realizacji przedsięwzięć zmierzających do jego rozwoju. Podstawowym warunkiem skutecznej realizacji rozwoju gospodarczego i społecznego regionu jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju. Oznacza to, iż aspekty ekologiczne wymagają obligatoryjnego włączenia do strategii rozwoju Regionu Sanu i Trzebošnicy, a cele gospodarcze i społeczne są harmonizowane z celami ekologicznymi. Tym samym uwzględnia się szczególną potrzebę powiązania ze sobą zasobów przyrodniczych, turystycznych oraz kulturalnych. W ten sposób zintegrowane atuty regionu pozwolą na pełne korzystanie z potencjału regionu Sanu i Trzebošnicy. Dla pełnego sukcesu w wyżej opisanym zakresie niezbędne jest zagwarantowanie współpracy wszystkich interesariuszy obszarów wiejskich, a więc społeczności rolniczej, sektora gospodarczego oraz publicznego, co też osiągnięte zostanie po wdrożeniu przedmiotowej Strategii.

VIII. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Podejście innowacyjne zawarte w planowanych przedsięwzięciach posiada głównie wymiar lokalny. Samo podejście LEADER wprowadza po raz pierwszy na teren, objęty działaniem LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebošnicy” tak kompleksowy, sektorowy i innowacyjny charakter rozwiązywania problemów społeczności lokalnej, który równocześnie zapewnia pełne zaangażowanie mieszkańców.

Przejawem podejścia innowacyjnego jest:

- **rozwój nowych rodzajów usług**

Dotychczas walory kulturowe (obrzędy, tradycje, wielokulturowość, wydarzenia folklorystyczne) nie były łączone z nowoczesnym podejściem do rozwoju turystyki (np. przygotowanie kalendarza wizerunkowego imprez obszaru LGD); dzięki przyjętym rozwiązaniom potencjalni turyści będą mieli możliwość zaplanowania pobytu np. pod kątem wydarzeń kulturowych, jakie mają miejsce w regionie.

- **nowy sposób zaangażowania lokalnej społeczności** (po raz pierwszy udział tak dużej grupy różnych osób i instytucji zaangażowanych w działania na rzecz rozwoju wspólnego regionu, szerokie konsultacje społeczne).

Już wcześniej, na terenie działania LGD, podejmowane były działania na rzecz szeroko pojętego regionu, w oparciu o wykorzystanie zasobów przyrodniczych i kulturowych, jednak nigdy nie na taką skalę. Zwiększenie zakresu oddziaływania i komplementarność podejmowanych działań możliwa będzie jedynie dzięki wsparciu w ramach operacji LSR oraz współpracy trzech sektorów.

- **dobrze praktyki**

Przyjęte w LSR rozwiązania mogą stanowić pomysły, które są możliwe do zastosowania na innym terenie, np. na terenach o podobnych uwarunkowaniach, czyli na terenach, gdzie widoczny jest brak warunków do rozwoju przemysłu oraz niekorzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, ale jednocześnie występuje znaczny potencjał przyrodniczy lub kulturowy.

IX. PROCEDURA WYBORU OPERACJI PRZEZ LGD

Proces przyjmowania i oceny wniosków, w ramach operacji realizowanych na obszarze LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” przebiegał będzie na podstawie schematu przedstawionego poniżej.

Rysunek 6. Procedury przyjmowania i oceny wniosków o przyznanie pomocy

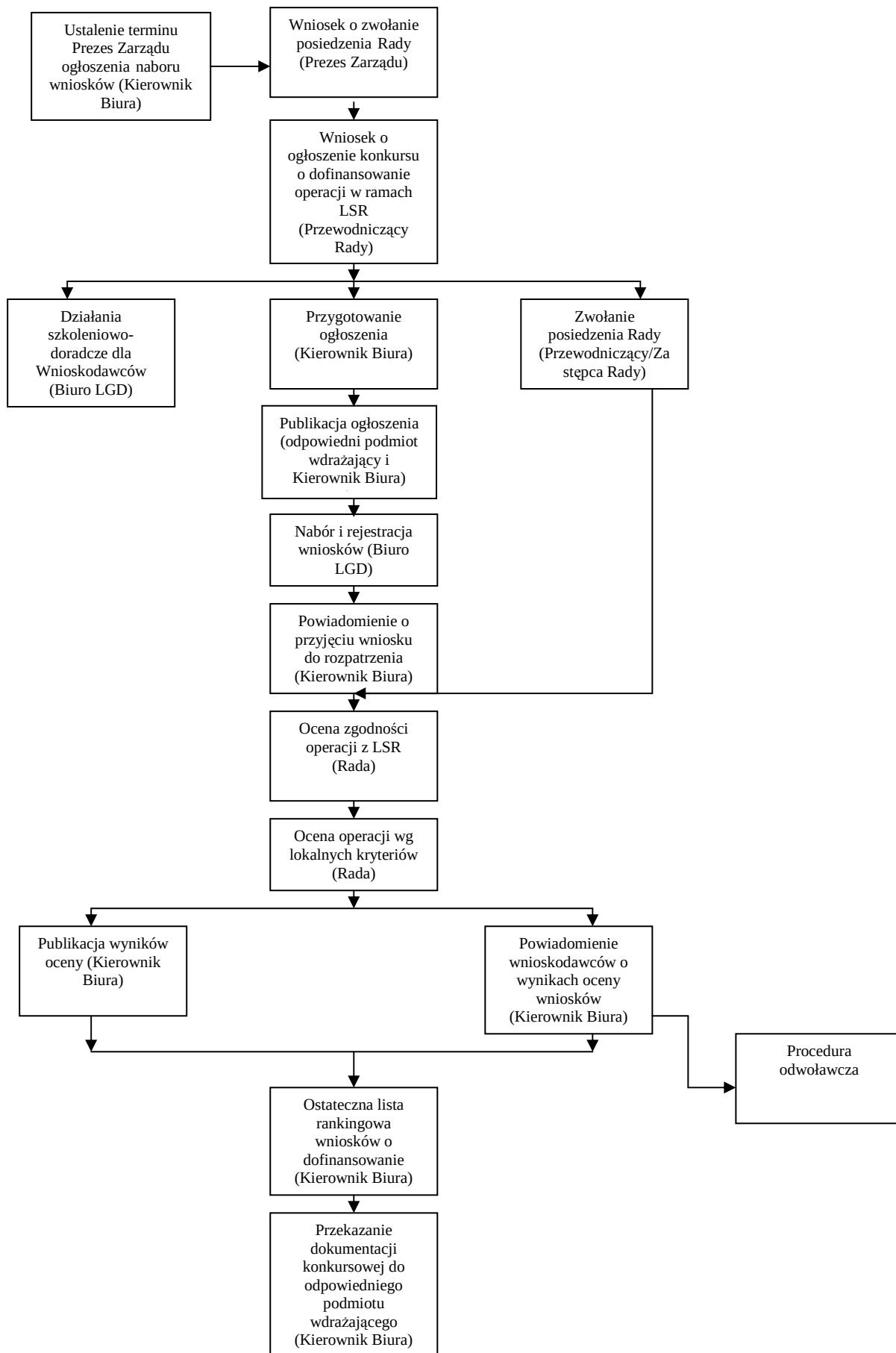

Tabela 20. Procedury przyjmowania i oceny wniosków o przyznanie pomocy

L.p.	Nazwa etapu procesu oceny	Osoba odpowiedzialna	Czynności w etapie	Dokumenty
1.	Procedura ogłaszania naboru	Kierownik Biura, (Prezes Zarządu, Przewodniczący Rady)	1. Ustalenie terminu - Prezes Zarządu 2. Wniosek o ogłoszenie konkursu (Przewodniczący Rady) 2. Wniosek o zwołanie posiedzenia Rady (Prezes Zarządu) 3. Przygotowanie ogłoszenia (Kierownik Biura) 4. Zwołanie posiedzenia Rady (Przewodniczący/Zastępca Rady) 5. Publikacja ogłoszenia (Urząd Marszałkowski i Kierownik Biura)	Ogłoszenie o naborze wniosków
2.	Procedura naboru wniosków	Biuro LGD/Kierownik Biura	1. Działania szkoleniowo-doradcze dla Wnioskodawców 2. Nabór i rejestracja wniosków (Biuro LGD) (Przyjęcie wniosków wraz z załącznikami, nadanie numeru dla każdego z przyjętych wniosków, wydanie potwierdzenia przyjęcia wniosku).	Dokumentacja szkoleń Lista przyjętych wniosków - rejestr. Dokumenty potwierdzające wpłynięcie wniosku.
3.	Ocena zasadności operacji z LSR	Rada	Ocena oparta jest na systemie zerojedynkowym, co oznacza, iż brak spełnienia jednego z kryteriów powoduje odrzucenie wniosku i wykluczenie go z dalszej oceny. W ramach procedury określono zestaw pytań, które pomagają ustalić stopień zgodności operacji z LSR, tj: - Projekt dotyczy działania PROW - Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR? - Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR? - Czy operacja jest zgodna z przedsięwzięciami planowanymi w ramach LSR? W odniesieniu do każdego celu i planowanego przedsięwzięcia wyszczególnionego w punktach należy wybrać oraz zaznaczyć	Karta oceny zgodności operacji z LSR

			odpowieđ „tak” bąđ „nie” poprzez postawienie znaku „X” w odpowiednim polu. Operacje można uznać za zgodną z LSR, gdy z odpowiedzi udzielonych na pytania zawarte w punktach wynika, iż jej realizacja przyczynia się do osiągnięcia: - co najmniej jednego celu ogólnego LSR, - co najmniej jednego celu szczegółowego LSR - oraz jest zgodna z co najmniej jednym przedsięwzięciem planowanym w ramach LSR W głosowaniu odbywającym się przez wypełnienie kart do oceny operacji radni oddają głos za pomocą kart oceny operacji, wydanych członkom Rady przez komisją skrutacyjną. Wynik głosowania w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR jest pozytywny, jeśli zwykła większość głosów została oddana na opcję, że operacja jest zgodna z LSR.	
4.	Ocena operacji według lokalnych kryteriów	Rada	Etap polega na ocenie punktowej określonych lokalnych kryteriów, zróżnicowanych w zależności od rodzaju działania (typy kryteriów znajdują się w załącznik do Regulaminu Rady Programowej, PN. Karta oceny operacji, wg lokalnych kryteriów). Oddanie głosu w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD polega na wypełnieniu tabeli zawartej na „Karcie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD”, która jest odpowiednia do typu ocenianej operacji. Wynik głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD dokonuje się w taki sposób, że sumuje się oceny punktowe wyrażone na kartach stanowiących głosy oddane ważnie w pozycji „SUMA PUNKTÓW” i dzieli przez liczbę ważnie oddanych głosów.	Karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów
5.	Wybór operacji do realizacji	Rada LGD, Kierownik Biura	1. Na podstawie wyników głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych	Lisa rankingowa wniosków w formie Uchwały Rady

			kryteriów LGD sporządza się listę operacji wybranych do finansowania. W stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem posiedzenia Rady podejmowana jest przez Radę decyzja w formie uchwały o wybraniu bądź nie wybraniu operacji do finansowania, której treść musi uwzględniać: wyniki głosowania w sprawie uznania operacji za zgodne z LSR, wyniki głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD i sporządzoną na tej podstawie listę rankingową wniosków, dostępność środków LGD na poszczególne typy operacji. 2. Rozesłanie informacji do wnioskodawców 3. Przekazanie listy rankingowej i wniosków do samorządów województwa	Programowej Listy informacyjne do Wnioskodawców
6.	Procedura odwoławcza	Rada, Kierownik Biura	W przypadku niezadowolenia z rozstrzygnięcia organu decyzyjnego, wnioskodawcy przysługuje prawo odwołania się od decyzji Rady, w postaci złożenia wniosku o ponowną oceną złożonego wniosku	Uchwała Rady w sprawie rozpatrzenia odwołania Listy informacyjne do Wnioskodawców

Zgodnie z Procedurą oceny zgodności operacji z LSR:

Zgodnie z założeniami odnośnie wdrażania LSR Lokalna Grupa Działania ma możliwość ogłaszania konkursów.

Informacje o terminach poszczególnych konkursów zostaną podane do publicznej wiadomości z zachowaniem następującej procedury:

1. Ogłoszenie o naborze wniosków podawane jest do publicznej wiadomości poprzez publikację ogłoszenia w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej LGD, a także w zwyczajowo przyjęty sposób na terenie każdej gminy.
2. Lokalna Grupa Działania wybiera projekty:
 - a) do limitu dostępnych środków określonych w informacji o naborze wniosków,
 - b) w przypadku ogłoszenia ostatniego naboru w danym zakresie LGD będzie wybierała operacje do wysokości 120% limitu dostępnych środków wskazanego w informacji o naborze wniosków,
3. W ogłoszeniu o naborze wniosków podaje się następujące informacje:
 - a) dokładny adres i dane kontaktowe LGD,
 - b) nazwa działania, którego dotyczy nabór,
 - c) rodzaje operacji, jakie mogą podlegać dofinansowaniu,
 - d) termin i miejsce składania wniosków,

- e) sposób pozyskania pełnej informacji o naborze i dokumentów niezbędnych do ubiegania się o dofinansowanie (wzory dokumentów, oświadczeń, instrukcje, kryteria wyboru).
 - f) minimalne wymagania, których spełnienie jest niezbędne do wyboru małego projektu przez LGD
 - g) limit dostępnych środków w ramach danego naboru.
4. Lokalna Grupa Działania w terminie 44 dni przed rozpoczęciem naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” występuje do Samorządu Województwa z wnioskiem o podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania za jej pośrednictwem wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, a dokumenty niezbędne do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy – LGD składa do Samorządu Województwa w terminie 24 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy
5. W terminie 14 dni po podaniu do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania, za pośrednictwem LGD wniosków o przyznanie pomocy Biuro LGD rozpoczyna procedurę przyjmowania wniosków o dofinansowanie. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy nie może być krótszy niż 14 dni i dłuższy niż 30 dni. Przyjęte wnioski są rejestrowane w rejestrze wniosków prowadzonym przez Biuro Stowarzyszenia i otrzymują indywidualny numer składający się z ciągu 4 liczb, zgodnie z wzorem: numer działania, numer konkursu, w ramach danego działania, rok naboru wniosków, numer kolejny wniosku zgodnie z rejestrem. O terminowości złożenia wniosku decyduje data złożenia w Biurze Stowarzyszenia. Złożenie wniosku potwierdza się pieczęcią wraz z datą i godziną wpływu oraz podpisem osoby przyjmującej wniosek. Kierownik Biura pisemnie, w terminie nie późniejszym niż 7 dni od daty zakończenia naboru, informuje Wnioskodawców o przyjęciu wniosku do rozpatrzenia, podając nadany, indywidualny numer wniosku.
6. Następnie kieruje je do oceny Radzie Programowej LGD. Wybór operacji następuje w trakcie posiedzenia Rady zgodnie z Regulaminem Rady oraz Procedurą oceny zgodności operacji z LSR i lokalnymi kryteriami wyboru. Ocena wniosku dokonywana jest zgodnie z lokalnymi kryteriami zatwierdzonymi dla programu przez Walne Zebranie Członków. Ocena wniosku jest oceną dwustopniową. Najpierw dokonuje się oceny zerojedynkowej kryteriów zgodności operacji z LSR
- Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR
 - Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR
 - Czy operacja jest zgodna z przedsięwzięciami planowanymi w ramach LSR
- Operację można uznać za zgodną jeśli jej realizacja przyczyni się do osiągnięcia co najmniej jednego celu ogólnego LSR, co najmniej jednego celu szczegółowego LSR oraz jest zgodna z co najmniej jednym przedsięwzięciem planowanym w ramach LSR.
- Drugi etap oceny polega na ocenie punktowej określonych lokalnych kryteriów, które zostały zróżnicowane w zależności od rodzaju działania,
- 1 Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej:**
- a) Gospodarstwo rolne, z którego pochodzi Beneficjent, było objęte płatnościami bezpośrednimi przez kolejne lata poprzedzające rok złożenia wniosku:
 - trzy lata i więcej: 10 pkt.
 - dwa lata: 5 pkt.
 - 1 rok: 3 pkt.
 - b) Powierzchnia gospodarstwa, które wnioskodawca posiada lub w którym pracuje, (średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego w województwie)¹

- nie przekracza: 10 pkt.
- przekracza: 0 pkt.
- c) Wnioskowana kwota pomocy wynosi:
 - mniej niż 30 tys. zł. - 10 pkt.
 - od 30 tys. do 50 tys. – 5 pkt.
 - pow. 50 tys. – 0 pkt.
- d) Operacja wiąże się z możliwością zatrudnienia w ramach podjętej rozwiniętej działalności nierolniczej
 - tak: 10 pkt.
 - nie: 0 pkt.
- e) Operacja zakłada powstanie/zmodernizowanie podmiotu gospodarczego działającego w zakresie energii odnawialnej lub wykonanie badań/analiz/inicjatyw w zakresie energii odnawialnej;
 - tak: 3 pkt.
 - nie – 0 pkt.
- f) Realizowana operacja wprowadza nowe, niespotykane wcześniej na obszarze LGD rozwiązania. Operacja ma innowacyjny charakter w odniesieniu do:
 - nowej grupy docelowej lub nowego produktu i usługi lub nowej formy lokalnej współpracy lub nowego sposobu i zasięgu promocji – 5 pkt.
 - operacja nie zawiera elementu innowacyjności – 0 pkt.
- g) Działalność, której dotyczy operacja jest oparta o wykorzystanie lokalnych zasobów lub lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego, przyrodniczego – od 0 do 10 pkt.

2 Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

- a) Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów (0-10 pkt)
- b) W ostatnim roku obrotowym wnioskodawca zatrudniał średniorocznie nie więcej niż 2 pracowników (0-10 pkt)
- c) Wnioskowana kwota pomocy wynosi:
 - mniej niż 50 tys. zł. - 10 pkt.
 - od 50 tys. do 80 tys. – 5 pkt.
 - pow. 80 tys. – 0 pkt.
- d) Realizacja operacji spowoduje utworzenie, w przeliczeniu na pełne etaty średnioroczne:
 - powyżej 3 miejsc pracy – 10 pkt.
 - od 1 do 3 miejsc pracy – 5 pkt.
 - 0 miejsc pracy – 0 pkt.
- e) Działalność, której dotyczy operacja związana jest z turystyką
 - tak - 3 pkt.
 - nie – 0 pkt.
- f) Operacja zakłada powstanie/zmodernizowanie podmiotu gospodarczego działającego w zakresie energii odnawialnej lub wykonanie badań/analiz/inicjatyw w zakresie energii odnawialnej;
 - tak - 3 pkt.
 - nie – 0 pkt.
- g) Realizowana operacja wprowadza nowe, niespotykane wcześniej na obszarze LGD rozwiązania. Operacja ma innowacyjny charakter w odniesieniu do:
 - nowej grupy docelowej lub nowego produktu i usługi lub nowej formy lokalnej współpracy lub nowego sposobu i zasięgu promocji – 5 pkt.
 - operacja nie zawiera elementu innowacyjności – 0 pkt.
- h) Działalność, której dotyczy operacja jest oparta o wykorzystanie lokalnych zasobów lub lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego, przyrodniczego – (0 -10 pkt.)

3. Odnowa i rozwój wsi:

- a) Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych lub z Unii Europejskiej (0-10 pkt.)
- b) Wnioskodawca ma siedzibę w miejscowości liczącej:
 - poniżej 2 000 mieszkańców – 3 pkt.
 - od 2 000-4 000 mieszkańców – 5 pkt.

- powyżej 4 000 mieszkańców, - 10 pkt.
- c) Wnioskowana kwota pomocy wynosi:
 - poniżej 100 tys. zł. - 0 pkt.
 - od 100 tys. zł do 300 tys. zł – 5 pkt.
 - powyżej 300 tys. do 500 tys. – 10 pkt.
- d) Korzyści lub oddziaływanie operacji dotyczy:
 - obszaru gminy LSR – 7 pkt.
 - kilku miejscowości – 5 pkt.
 - jednej miejscowości 3 pkt.
- e) Realizacja operacji przyczyni się do aktywności ludzi młodych i wzmocnienia ich więzi z miejscem zamieszkania – (0-5 pkt.).
- f) Operacja związana jest z odnowieniem obiektu wpisanego do rejestru zabytków;
 - tak: 3 pkt.
 - nie – 0 pkt.
- g) Realizowana operacja wprowadza nowe, niespotykane wcześniej na obszarze LGD rozwiązania. Operacja ma innowacyjny charakter w odniesieniu do:
 - nowej grupy docelowej lub nowego produktu i usługi lub nowej formy lokalnej współpracy lub nowego sposobu i zasięgu promocji – 5 pkt.
 - operacja nie zawiera elementu innowacyjności – 0 pkt.
- h) Wdrożenie operacji przyczyni się do rozszerzenia kierowanej do mieszkańców oferty z zakresu kultury, sportu, rekreacji i turystyki (0-3 pkt.)

4. Wdrażanie LSR – małe projekty

- a) Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów finansowanych ze środków publicznych lub z Unii Europejskiej (0-5 pkt.)
- b) Wnioskodawca ma miejsce zamieszkania lub siedzibę w miejscowości liczącej:
 - poniżej 2000 mieszkańców – 7 pkt.
 - od 2000-4000 mieszkańców – 5 pkt.
 - powyżej 4000 mieszkańców, - 3 pkt.
- c) Wnioskowana kwota pomocy wynosi:
 - mniej niż 20 tys. zł. - 6 pkt.
 - od 20 tys. do 40 tys. – 5 pkt.
 - pow. 40 tys. – 4 pkt.
- d) Korzyści lub oddziaływanie operacji dotyczy:
 - kilku miejscowości – 5 pkt.
 - jednej miejscowości 3 pkt.
- e) Wniosek składa:
 - osoba prawna – 5 pkt.
 - osoba fizyczna – 1 pkt.
- f) Wdrożenie operacji przyczyni się do rozszerzenia kierowanej do mieszkańców oferty z zakresu kultury, sportu, rekreacji i turystyki (0-3) pkt.
- g) Operacja związana jest z odnowieniem obiektu wpisanego do rejestru zabytków;
 - tak: 3 pkt.
 - nie – 0 pkt.
- h) Operacja zakłada powstanie wyrobu regionalnego nawiązującego do lokalnych tradycji;
 - tak: 3 pkt.
 - nie: 0 pkt.
- i) Realizowana operacja wprowadza nowe, niespotykane wcześniej na obszarze LGD rozwiązania. Operacja ma innowacyjny charakter w odniesieniu do:
 - nowej grupy docelowej lub nowego produktu i usługi lub nowej formy lokalnej współpracy lub nowego sposobu i zasięgu promocji – 5 pkt.
 - operacja nie zawiera elementu innowacyjności – 0 pkt.
- j) Realizacja operacji przyczyni się do aktywności ludzi młodych i wzmocnienia ich więzi z miejscem zamieszkania – (0-5 pkt.)

Na rozpatrzenie wniosku Stowarzyszenie ma 21 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy. Członkowie wchodzący w skład Rady dokonują oceny każdego wniosku przy wykorzystaniu Karty oceny operacji wg lokalnych kryteriów. LGD sporządza listy ocenianych operacji na których muszą być zawarte operacje niezgodne z LSR, zgodne z LSR i niewybrane, oraz zgodne z LSR i wybrane. Każdy wniosek powinien być oceniony niezależnie przez każdego członka Rady, chyba że któryś z członków zostanie wykluczony.

Każda LGD, mając na uwadze konieczność wyłączenia z głosowania członka Rady wobec którego są podejrzenia o niezachowaniu bezstronności w czasie głosowania, w szczególności ubiegania się przez niego o wybór jego operacji w ramach działania, jest spokrewniony z wnioskodawcą, reprezentuje wnioskodawcę lub sam przygotowywał wniosek o przyznanie pomocy, powinna mieć oddzielną uchwałę dla każdej operacji. Następnie Rada powinna głosować w całości listę rankingową.

Wniosek o dofinansowanie projektu otrzymuje pozytywną ocenę Członków Rady w przypadku uzyskania co najmniej 50% maksymalnej liczby punktów uwzględniającej stopień spełnienia kryteriów wyboru projektów przewidzianych w Karcie oceny merytorycznej. W przypadku Wnioskodawców, którzy uzyskają tą samą liczbę punktów o miejscu na liście rankingowej decydować będzie kolejność złożenia wniosków o dofinansowanie.

Kierownik Biura pisemnie informuje wnioskodawców o wynikach postępowania informując o: zgodności operacji z LSR, albo jej niezgodności z LSR – wskazując przyczyny niezgodności; liczbie uzyskanych punktów w ramach tej oceny lub miejscu na liście ocenionych małych projektów; informacje, czy projekt mieści się w ramach limitu dostępnych środków oraz o prawie do odwołania i procedurze odwołania od podjętej decyzji. W przypadku wpłynięcia do biura LGD we właściwym terminie (decyduje data wpływu odwołania do biura) odwołań od rozstrzygnięć Rady (w ciągu 5 dni od daty otrzymania informacji o podjętej uchwale) Prezes Zarządu występuje do Przewodniczącego Rady z wnioskiem o wszczęcie procedury odwołania od rozstrzygnięć Organu Decyzyjnego. Przewodniczący Rady zwołuje posiedzenie Rady w terminie nie dłuższym niż 10 dni od daty wniesienia odwołania wszczynana jest procedura zgodnie z Regulaminem Rady. Uchwała Rady w sprawie rozpatrzenia odwołania jest ostateczna. Ostatnim etapem oceny jest wybór projektu przez Radę.

Po zakończeniu oceny projektów przez Radę w ramach danego konkursu tworzone są listy rankingowe wniosków o dofinansowanie projektów, która następnie wraz z pełną dokumentacją konkursową jest przekazywana w terminie 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy właściwemu podmiotowi wdrażającemu:

- Wnioski o przyznanie pomocy, które nie wpłynęły w terminie wraz z ich listą;
- Wnioski o przyznanie pomocy, w których nie wskazano adresu Wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu wraz z ich listą;
- Wnioski o przyznanie pomocy, które zostały wybrane do finansowania w ramach LSR wraz z uchwałami w sprawie wyboru;
- Listę wniosków o przyznanie pomocy wybranych do finansowania w ramach LSR (wraz z uchwałą, w przypadku, gdy lista została przyjęta w formie uchwały), na której wnioski zostały zamieszczone w kolejności według liczby uzyskanych punktów;
- Wnioski o przyznanie pomocy, które nie zostały wybrane do finansowania w ramach LSR wraz z uchwałami w sprawie nie dokonania wyboru;
- Listę wniosków o przyznanie pomocy niewybranych do finansowania w ramach LSR (wraz z uchwałą, w przypadku, gdy lista została przyjęta w formie uchwały);
- Wnioski o przyznanie pomocy niezgodne z LSR;
- Wykaz wniosków o przyznanie pomocy niezgodnych z LSR.

:

X. BUDŻET LSR DLA KAŻDEGO ROKU REALIZACJI

Rok	Kategoria kosztu/wydatku	Działania osi 4 Leader									Razem Oś 4
		4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy	4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania			
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsięwzięć	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	Razem 4.1/413		Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.31	
2008-2009	całkowite	0,00	0,00	0,00	277 854,60	277 854,60	0,00	96 309,96	42 218,80	138 528,76	416 383,36
	kwalifikowalne	0,00	0,00	0,00	277 854,60	277 854,60	0,00	96 309,96	42 218,80	138 528,76	416 383,36
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	194 498,22	194 498,22	0,00	96 309,96	42 218,80	138 528,76	333 026,98
	całkowite	0,00	0,00	1938540,00	170 677,50	2109217,50	0,00	156 938,58	85 904,39	242 842,97	2 352 060,47
	kwalifikowalne	0,00	0,00	1938540,00	170 677,50	2109217,50	0,00	156 938,58	85 904,39	242 842,97	2 352 060,47
	do refundacji	0,00	0,00	1550832,00	119 474,25	1 670 306,25	0,00	156 938,58	85 904,39	242 842,97	1 913149,22
2010	całkowite	0,00	0,00	289 227,50	171182,01	460409,51	74 635,00	143 239,00	54 029,28	197 268,28	732 312,79
	kwalifikowalne	0,00	0,00	289 227,50	171182,01	460409,51	74 635,00	143 239,00	54 029,28	197 268,28	732 312,79
	do refundacji	0,00	0,00	231 382,00	119 827,41	351 209,41	74 635,00	143 239,00	54 029,28	197 268,28	623 112,69
	całkowite	0,00	67300,00	0,00	325809,66	393109,66	50 000,00	145 853,18	47 270,36	193 123,54	636 233,20
	kwalifikowalne	0,00	67300,00	0,00	325809,66	393109,66	50 000,00	145 853,18	47 270,36	193 123,54	636 233,20
	do refundacji	0,00	33650,00	0,00	260 647,73	294 297,73	50 000,00	145 853,18	47 270,36	193 123,54	537 421,27
	całkowite	200 000,00	0,00	585 755,00	335 628,76	1 121383,76	0,00	149 238,44	25 593,60	174 832,04	1 296 215,80
	kwalifikowalne	200 000,00	,00	585 755,00	335 628,76	1 121383,76	0,00	149 238,44	25 593,60	174 832,04	1 296 215,80
	do refundacji	100 000,00	,00	468 604,00	268 503,01	837 107,01	0,00	149 238,44	25 593,60	174 832,04	1 011939,05
2013	całkowite	0,00	0,00	1 475 390,73	206 812,50	1 682 203,23	0,00	152 721,64	27 489,57	180 211,21	1 862 414,44
	kwalifikowalne	0,00	0,00	1 475 390,73	206 812,50	1 682 203,23	0,00	152 721,64	27 489,57	180 211,21	1 862 414,44
	do refundacji	0,00	0,00	1 180312,58	165 450,00	1 345762,58	0,00	152 721,64	27 489,57	180 211,21	1 525 973,79
2014	całkowite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55 756,05	0,00	55 756,05	55 756,05
	kwalifikowalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55 756,05	0,00	55 756,05	55 756,05
	do refundacji	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55 756,05	0,00	55 756,05	55 756,05
2015	całkowite	200 000,00	67300,00	4 288 913,23	1 487 965,03	6 044 178,26	124 635,00	900 056,85	282 506,00	1 182 562,85	7 351376,11
	kwalifikowalne	200 000,00	67300,00	4 288 913,23	1 487 965,03	6 044 178,26	124 635,00	900 056,85	282 506,00	1 182 562,85	7 351376,11
	do refundacji	100 000,00	33 650,00	3431130,58	1 128 400,62	4 693 181,20	124 635,00	900 056,85	282 506,00	1 182 562,85	6 000 379,05

Tabela 21. Harmonogram realizacji przedsięwzięć w ramach LSR (z dokładnością do pół roku).

Nazwa Przedsięwzięcia	Okresy realizacji LSR (w układzie półrocznym)													
	2009		2010		2011		2012		2013		2014		2015	
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej (413)														
Odnowa i rozwój wsi (413)														
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw (413)														
Małe projekty (413)														
Projekty współpracy														
Nabywanie umiejętności i aktywizacja														
Koszty bieżące (431)														

XI. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA LSR

Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Region Sanu i Trzebośnicy” było procesem społecznym, angażującym wszystkie podmioty, które mają wpływ na rozwój obszaru objętego planowaniem. Niniejszy dokument Lokalnej Strategii Rozwoju jest efektem pracy szerokich konsultacji społecznych przeprowadzonych na obszarze Lokalnej Grupy Działania. Został przygotowany na podstawie zidentyfikowanych potrzeb mieszkańców jak i w oparciu o wieloletnie doświadczenie w zakresie działania na rzecz obszarów wiejskich.

Proces tworzenia strategii przebiegał w następujących etapach:

- **Etap I. Stworzenie Grupy inicjatywnej** (Wójt Gminy Leżajsk i Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, obecny Zarząd LGD oraz ekspert zewnętrzny)
- **Etap II. Charakterystyka:** zgromadzenie danych, informacji oraz ich analiza, a także prowadzenie nieformalnych punktów konsultacyjno-informacyjnych w Leżajsku i Nowej Sarzynie.
- **Etap III. Konsultacje społeczne:** przeprowadzenie otwartych konsultacji z lokalną społecznością, w celu określenia mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń (Analiza SWOT). Dokonanie bilansu strategicznego, pozwalającego na wskazanie problemów do rozwiązania oraz wypracowanie głównych kierunków rozwoju obszaru, zdefiniowanie wizji i misji rozwoju. Sformułowanie celów strategii, ich struktury i współzależności, określenie listy zadań strategicznych.
- **Etap IV:** Spotkania tematyczne w zakresie opracowywania i doprecyzowania merytorycznych aspektów Lokalnej Strategii Rozwoju, w szczególności związanych z weryfikacją problemów i celów wybranych przez społeczność oraz ustalania budżetu.

Efektem etapu pierwszego było powołanie Grupy inicjatywnej - kolegialnego organu zarządzającego procesem tworzenia strategii, odpowiedzialnego za włączenie różnych grup i środowisk w tok podejmowanych prac oraz przeprowadzanie konsultacji. W skład grupy wchodził Wójt Gminy Leżajsk i Burmistrz Miast i Gminy Nowa Sarzyna, obecny Zarząd LGD oraz ekspert zewnętrzny uczestniczący w przygotowaniu LSR. Dzięki takiej strukturze Grupa inicjatywna dysponowała doskonałą znajomością lokalnej społeczności, umożliwiającą dobór i zaproszenie odpowiednich do współpracy osób.

Etap II konsultacyjno-informacyjnych w Leżajsku i Nowej Sarzynie, które odpowiadały za propagowanie informacji o powstającej LSR, rozpowszechnianiu wiadomości o spotkaniach konsultacyjnych i dystrybucji ankiet badawczych oraz gromadzenie uwag społecznych w przedmiotowym zakresie. W ramach etapu przeprowadzono analizę wszelkich aktualnych informacji na temat czynników mających wpływ na definicję i spójność obszaru objętego LSR. Dane zostały zaczerpnięte od:

- Społeczności lokalnej poprzez przeprowadzenie badania ankietowego (wynik badania stanowi załącznik nr 8 do LSR)
- Jednostek Samorządu Terytorialnego - Urzędu Gminy Leżajsk oraz Urzędu Miasta i Gminy Nowa Sarzyna,
- Starostwa Powiatowego w Leżajsku,
- Partnerów wszystkich sektorów wchodzących w skład LGD (publicznego, społecznego prywatnego),
- Powiatowego Urzędu Pracy w Leżajsku
- Urzędu Statystycznego w Rzeszowie.

W trakcie wykonywania prac dołożono wszelkich starań, aby przedstawione w Dokumencie Strategii dane były jak najbardziej aktualne i zgodne z rzeczywistością.

Celem etapu III było maksymalne uspołecznienie procesu budowania strategii. Poprzez przeprowadzenie sondażu dokonano otwartych konsultacji z mieszkańcami obszaru objętego LSR. Spotkania miały charakter otwarty, każdy z mieszkańców (w odpowiedzi na ogłoszenie o mających nastąpić konsultacjach, informacji w nieformalnych punktach konsultacyjnych w Urzędach Gmin, zaproszenia dla przedsiębiorców oraz NGO wysłane pocztą zwykłą i elektroniczną) mógł wziąć w nich udział oraz zabrać głos.

Podczas spotkań w każdej z Gmin należących do LGD, przedstawione zostały prezentacje oraz przeprowadzone zostały warsztaty w postaci „burzy mózgów”. Przedstawione prezentacje dotyczyły zobrazowania oraz wyjaśnienia idei Programu LEADER, możliwości które daje członkostwo w LGD oraz istoty

strategii LGD Dodatkowym i niezwykle ważnym efektem konsultacji było wyodrębnienie mocnych i słabych stron obszaru, szans i zagrożeń czyli stworzenie analizy SWOT jak i zbadanie oczekiwań i zamierzeń związanych z LGD jak i podejściem Leader. Po dokonaniu tejże analizy, określone zostały cele ogólne i szczegółowe.

Z uwagi na wieloaspektowość i wielopodmiotowość strategii do udziału w jej opracowaniu zaproszono przedstawicieli trzech sektorów: społecznego, publicznego oraz prywatnego. Uczestniczyli oni w spotkaniach i wywiadach, owocem których są konkluzje zawarte w niniejszym dokumencie. Dzięki upowszechnieniu informacji o powstawaniu LSR oraz utworzeniu nieformalnego punktu informacyjno-konsultacyjnego, każdy mieszkaniec mógł otrzymać interesujące go informacje, materiały, porozmawiać o nurtujących go sprawach i problemach dotyczących obszaru oraz podejściu LEADER. Wszystkie etapy i zabiegi przeprowadzone pod nadzorem Grupy inicjatywnej, umożliwiły maksymalne uspołecznienie procesu budowania strategii i przyczyniły się do odzwierciedlenia rzeczywistego stanu obszaru i jego potrzeb w niniejszym dokumencie.

Poniżej przedstawiono tabele przedstawiające frekwencję na spotkaniach konsultacyjnych w Gminach oraz liczbę ankiet które spłynęły z poszczególnych Gmin obszaru.

Tabela 22: Dane dotyczące konsultacji społecznych w celu opracowania LSR

L.p.	Gmina	Miejsce spotkania konsultacyjnego	Data spotkania konsultacyjnego	Liczba uczestników spotkania konsultacyjnego	Liczba ankiet uzyskanych od mieszkańców gminy nie uczestniczących w spotkaniach konsultacyjnych
1.	Gmina Leżajsk	Urząd Gminy Leżajsk	08.12.2008 r.	53 osób	62 ankiety
2.	Miasto i Gmina Nowa Sarzyna	Urząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna	08.12.2008 r.	40 osób	53 ankiet
Obszar LGD				93 osoby	115 ankiet

Źródło: opracowanie własne

Etap IV W ramach etapu przeprowadzono konsultacje tematyczne z członkami LGD, których celem było zweryfikowanie i wykorzystanie wyników prac nieformalnego punktu konsultacyjnego, wyników ankiet badawczych, a przede wszystkim konsultacji społecznych. W efekcie zatwierdzono analizę SWOT, cele, misję i wizję przyświecające LGD. Opracowano również zarys planowanych do realizacji przedsięwzięć służących do osiągnięcia zamierzonych celów, a także montaż finansowy niezbędny dla ich realizacji.

Poniżej przedstawiono tabele przedstawiające frekwencję na spotkaniach tematycznych LGD.

Tabela 23. Dane dotyczące spotkań tematycznych w celu opracowania LSR

L.p.	Temat spotkania tematycznego	Miejsce spotkania tematycznego	Data spotkania tematycznego	Liczba uczestników spotkania tematycznego
1.	Spotkanie tematyczne dotyczące określenia analizy SWOT obszaru LGD, określenia celów ogólnych i szczegółowych oraz planowanych do realizacji przedsięwzięć	Urząd Gminy w Leżajsku	05.01.2009 r.	20
2.	Spotkanie tematyczne dotyczące podziału środków budżetowych LGD Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” na lata 2009-2015	Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie	07.01.2009 r.	20
Razem				40

Źródło: opracowanie własne

Grupa inicjatywna zastosowała następujące formy działania związane z procesem informowania społeczności lokalnej o wdrażaniu LSR:

- utworzenie nieformalnego punktu informacyjno-konsultacyjnego mieszczącego się w Urzędach Gminy. Dzięki temu zabiegowi, każdy z mieszkańców i zainteresowanych mógł zgłosić swoje propozycje lub uwagi oraz zasięgnąć wszelkich informacji związanych z tematem i podejściem LEADER
- zamieszczenie zaproszenia do udziału oraz informacji o spotkaniach, konsultacjach dotyczących tworzenia strategii w miejscach publicznych Miasta i Gminy Nowa Sarzyna oraz Gminy Leżajsk.
- Badania ankietowe pomagające określić silne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia obszaru LSR. Technika okazała się również przydatna w identyfikacji i analizie zasobów lokalnych.
- wywiady Grupy inicjatywnej z lokalnymi Liderami na tematy dotyczące zakresu ich działalności,
- konsultacje społeczne –spotkania mające na celu opracowanie analizy SWOT, zdefiniowanie celów strategii i określenie projektów wspieranych w ramach strategii na podstawie informacji uzyskanych w drodze sondaży, wywiadów i seminariów

O szerokim zakresie procesu informowania społeczności lokalnej o wdrażaniu LSR świadczy duża liczba przeprowadzonych ankiet (115) oraz listy obecności ze spotkań i seminariów. Cykl osobistych konsultacji w Gminach objął łącznie 155. osób. W sumie w fazie procesu tworzenia Strategii (poprzez spotkania konsultacyjne oraz uczestnictwo w ankiecie) udział wzięło 270 mieszkańców obszaru LGD.

XII. OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR

Proces wdrażania LSR

Sednem podejścia LEADER jest zachęcanie lokalnej społeczności do większego zaangażowania na rzecz rozwoju lokalnego, dlatego wdrażanie strategii LGD „Region Sanu i Trzebošnicy” odbywać się będzie z udziałem i na oczach jak najszerszego spektrum mieszkańców obszaru.

Główną rolę we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju pełni Lokalna Grupa Działania „Region Sanu i Trzebošnicy”. Wdrażanie Strategii polegać będzie na zarządzaniu całym procesem realizacji Strategii zgodnie z opracowanym harmonogramem realizacji przedsięwzięć oraz sukcesywnym osiąganiu określonych w niej celów realizując przyjęte wskaźniki. Sprzyjać temu będzie zasada jawności działania LGD poparta akcją informacyjno-promocyjną, mającą na celu upowszechnienie wszelkich informacji związanych z LGD, LSR oraz wszelkimi działaniami z nimi związanymi.

Informowanie o LGD oraz o wdrażaniu Strategii odbywać się będzie poprzez:

- media lokalne (prasa, radio, telewizja)
- plakaty i ulotki informacyjne
- strony internetowe Gminy Leżajsk oraz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna wchodzących w skład LGD
- stronę internetową LGD „Region Sanu i Trzebošnicy”

Rozpowszechniane informacje dotyczyć będą głównie:

- samej LGD „Region Sanu i Trzebošnicy” oraz idei podejścia LEADER
- LSR przyjętej i realizowanej przez LGD
- wszelkich działań podejmowanych w ramach strategii
- ogłoszeń o bieżących konkursach organizowanych przez LGD
- informacji i relacji z bieżących wydarzeń, spotkań, wizyt studyjnych w których uczestniczy LGD lub reprezentujący ją przedstawiciele
- ogłoszeń o wynikach i efektach konkursów organizowanych przez LGD
- informacji o dobrych praktykach i przykładach będących efektem działalności LGD oraz realizowanej Lokalnej Strategii Rozwoju.

Biuro LGD jako jednostka prowadząca sprawy Lokalnej Grupy Działania zapewni powszechność, systematyczność, wiarygodność oraz aktualność informacji zamieszczanej w mediach. Dodatkowo posiadana strona internetowa LGD „Region Sanu i Trzebošnicy” umożliwi bieżący, łatwy oraz ciągły dostęp do informacji

ponieważ Internet gwarantuje dostęp do informacji w każdym miejscu i czasie (24 h na dobę). Wartością dodaną jest istniejąca już możliwość zadania zapytania lub udzielenia sugestii poprzez specjalny formularz kontaktowy udostępniony na wspomnianej stronie internetowej.

Aktualizacja Lokalnej Strategii Rozwoju

Z uwagi na ciągłe zmiany w otoczeniu, Strategia LGD „Region Sanu i Trzebošnicy” będzie podlegała corocznej aktualizacji. Za aktualizację strategii odpowiada Zarząd Stowarzyszenia, który dokonuje jej poprzez Grupę Roboczą, która przygotowywała dokument. Wszelkie zmiany dokonywane w trakcie aktualizacji będą musiały być przyjęte zgodnie z procesem jej tworzenia. W ramach procesu aktualizacji strategii przeprowadzane będą szerokie konsultacje społeczne obejmujące – cykl spotkań konsultacyjnych i tematycznych których wyniki wskażą obszary wymagające aktualizacji. Przeprowadzane będą również badania ankietowe wśród mieszkańców, a opracowany na tej podstawie raport posłuży do aktualizacji strategii, głównie w zakresie celów i prowadzonych działań. Do aktualizacji diagnozy obszaru posłużą również wyniki aktualizacji poszczególnych strategii gmin wchodzących w skład LGD. Dodatkowe informacje, które posłużą do aktualizacji strategii zostaną opracowane na podstawie forum internetowego, które będzie gromadziło opinie na temat działań na rzecz obszaru. Dodatkowo każdy z uczestników lub innych osób zainteresowanych będzie mógł zgłosić swoje pomysły i sugestie bezpośrednio podczas warsztatów bądź indywidualnie w Biurze LGD. Proces aktualizacji zapewni społeczności lokalnej powszechny i systematyczny udział w konsultacjach LSR oraz adekwatność konsultacji do zakresu aktualizacji LSR.

Wszelkie działania zmierzające do aktualizacji strategii wykonywane przez LGD będą jawne, w szczególności dzięki szerokim działaniom promocyjno-informacyjnym. Działania te będą wykorzystywać głównie lokalne formy komunikacji społecznej: tablice informacyjne w Urzędach Gmin, prasę lokalną, spotkania z mieszkańcami i Internet. Stowarzyszenie będzie posiadać własną stronę internetową, na której na bieżąco umieszczane będą aktualne informacje, dokumenty, raporty, regulaminy, uchwały. Na stronie internetowej planują się również uruchomić forum dyskusyjne, na którym mieszkańcy regionu będą mogli wyrażać swoje opinie na temat działania LGD i realizacji celów LSR.

XIII. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA EWALUACJI WŁASNEJ

Ewaluacja własna dokonywana będzie, w okresach rocznych, równoległe z procesem monitoringu realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Proces monitorowania obejmować będzie różne aspekty działalności LGD, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii finansowych. Proces monitoringu obejmować będzie w szczególności:

1. Analizę osiągnięcia celów projektu (analiza prowadzona będzie z wykorzystaniem matrycy logicznej);
2. Coroczny przegląd procedur wdrażania szczegółowych działań LSR, który pozwoli na przegląd dotyczący ról, funkcji i poszczególnych wykonawców;
3. Przegląd wskaźników, służących do weryfikacji rzeczowych rezultatów projektów;
4. Raportowanie na temat postępów realizacji działań. W umowach, zawieranych z poszczególnymi wykonawcami, wprowadzone zostaną odpowiednie zapisy, ułatwiające stosowanie tego narzędzia.
5. Opracowany zostanie plan wdrażania dla systemu monitorowania, opisujący kolejne kroki i działania w procesie monitoringu, wskazanie rodzaju analizowanych dokumentów; wskazanie form zdobywania informacji o sposobie i efektach realizacji LSR.

Oprócz monitoringu LSR dokonywana będzie ewaluacja, określana czasem jako ocena sukcesu projektu, tj. oceny odpowiedzialności, skuteczności, efektywności i oddziaływania projektu w stosunku do założeń.

Obejmować będzie ona następujące aspekty projektu:

- Adekwatność projektu, czyli uzyskanie odpowiedzi na pytanie jakie problemy miały zostać rozwiązane dzięki realizacji celów projektu;
- Przygotowanie projektu i jego planu – czy projekt jest logicznie zaplanowany i spójny wewnętrznie;
- Efektywność projektu – jakie są koszty projektu oraz czas realizacji tj. nakłady, w stosunku do osiągniętych rezultatów;

- Skuteczność projektu – czy dzięki realizacji projektu osiągnięto zakładaną zmianę? Jaki jest stosunek rezultatów do zakładanych celów;
- Oddziaływanie projektu – skutek jaki wywiera projekt w szerszym środowisku oraz jego wkład w realizację szerszych celów;
- Trwałość projektu – prawdopodobieństwo, że osiągnięte zmiany/korzyści będą nadal kontynuowane.

Docelowo planuje się przygotowanie dokumentu określającego zasady i sposób dokonywania ewaluacji działalności LGD i realizacji LSR i przyjęcie go w drodze uchwały przez Radę LGD.

Procesem oceny objęte zostaną zarówno operacje w fazie planowania i podejmowania decyzji o ich realizacji (ocena ex ante). Oprócz oceny ex ante dokonywana będzie również ocena działań zrealizowanych w minionym okresie. Ocena taka dokonywana będzie po zakończeniu realizacji etapu, jednak nie później niż co 2 lata. Procesowi ewaluacji poddane zostanie również jakoś partnerstwa i sprawność funkcjonowania LGD.

Wskazane działania podejmowane w procesie monitoringu i ewaluacji dokonywane będą częściowo przez Komisję Rewizyjną odpowiedzialną za działania kontrolne.

Wyniki przeprowadzonej ewaluacji przedstawione zostaną w formie raportu zawierającego m.in. następujące elementy:

- Wykaz przedsięwzięć zrealizowanych w okresie objętym badaniem (z opisem merytorycznym i informacją finansową o każdym z nich);
- Opis bezpośrednich efektów przedsięwzięć i porównanie ich z efektami, które były zakładane na etapie projektowania;
- Analizę dotyczącą wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów zaplanowanych w LSR;
- Wnioski w formie uwag i rekomendacji dotyczących zmian w zakresie funkcjonowania LGD, które zapewnią większą efektywność działań LGD oraz lepsze osiągnięcie celów zakładanych w LSR.

Raport prezentowany będzie podczas Walnego Zgromadzenia LGD. Dodatkowo treść raportu poddana zostanie do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie go na stronie internetowej.

XIV. POWIAZANIA LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJĘTYM LSR

LGD „Region Sanu i Trzebošnicy” nie jest jedyną organizacją zaangażowaną w podejmowanie działań rozwojowych na terenie gminy Leżajsk oraz miasta i gminy Nowa Sarzyna. Prócz LGD inne organizacje i instytucje opracowują dla omawianego terenu dokumenty o charakterze strategicznym. Do głównych dokumentów planistycznych związanych z obszarem objętym LSR należą:

1. Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015
2. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020
3. Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013
4. Strategia Rozwoju Powiatu Leżajskiego na lata 2000 - 2010
5. Strategia Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2007-2015
6. Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Miasta i Gminy Nowa Sarzyna 2008 - 2013
7. Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013
8. Program Operacyjny Kapitał Ludzki
9. Program Operacyjny „Innowacyjna gospodarka”
10. Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko”
11. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

Niniejszy dokument LSR jest zgodny z założeniami zawartymi w wyżej wymienionych dokumentach strategicznych. Dogłębna ich analiza pozwala stwierdzić, iż wszystkie planowane zadania wskazane w LSR LGD „Region Sanu i Trzebošnicy”, przyczynią się do rozwoju obszaru podnosząc statystyki całego województwa. Lokalna Strategia rozwoju jest zgodna z następującymi celami poszczególnych dokumentów planistycznych.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015

- Rozwój obszarów wiejskich, któremu służyć będzie m.in. rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej, rozwój i poprawa infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich oraz wzrost jakości kapitału ludzkiego i aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi.

Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020

- Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich sprzyjający powstawaniu rentownych gospodarstw rolnych oraz kreowaniu pozarolniczych źródeł dochodów poprzez Rozwój pozarolniczych form działalności gospodarczej w warunkach zrównoważonego rozwoju oraz Odnowę wsi i modernizację przestrzeni wiejskiej

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

- Oś 3 Jakość życia na obszarach wiejskich: Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi i promowanie obszarów wiejskich. Rozwój przedsiębiorczości i rynku pracy. Różnicowanie działalności rolniczej.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego 2007-2013

- Tworzenie warunków do rozwoju kapitału społecznego poprzez inwestycje w edukację, ochronę zdrowia, pomoc społeczną, sport i rekreację.
- Wzrost udziału turystyki w gospodarce regionu oraz ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój instytucji kultury.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki

- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
- Upowszechnianie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększaniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.
- Zmniejszanie obszarów wykluczenia społecznego.

Strategia Rozwoju Gminy Leżajsk na lata 2008-2015

- Przyspieszenie rozwoju gospodarczego gminy poprzez kreowanie przyjaznego klimatu dla rozwoju nowoczesnej przedsiębiorczości i zrównoważonej turystyki

Strategia Rozwoju Społeczno – Gospodarczego Miasta i Gminy Nowa Sarzyna 2008 - 2013

- Jakościowa poprawa przestrzeni gminy poprzez poprawę stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie zasobami przyrodniczymi, wielofunkcyjny rozwój obszaru gminy, restrukturyzację i odnowę miasta oraz obszarów wiejskich
- Zwiększenie udziału usług turystyczno - rekreacyjnych w gospodarce gminy,
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego i wzrost jego znaczenia,

XV. PANOWANE DZIAŁANIA W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW NA OBSZARZE LGD

LGD Stowarzyszenie "Region Sanu i Trzebońnicy" planuje tworzyć i realizować (samodzielnie lub w partnerstwie), przedsięwzięcia w ramach innych programów niż umożliwia oś 4. Leader PROW 2007-2013. Podejmowane przez LGD wszelkie inicjatywy będą miały charakter komplementarny w stosunku do projektów realizowanych w ramach PROW i przyczyniają się również do rozwoju regionu i obszarów wiejskich.

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Region Sanu i Trzebońnicy” planuje uczestniczyć w ogłoszonych konkursach i realizować przedsięwzięcia w ramach:

- **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.** Dążąc do efektywnego rozwoju zasobów ludzkich, grupa skoncentruje działania na wykształceniu kadr w sektorze turystyki a także na zagadnieniach związanych z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich w tym głównie pracowników firm i organizacji pozarządowych. LGD planuje wdrażać projekty finansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetów realizowanych na szczeblu regionalnym Województwa Podkarpackiego tj. Priorytetu VI, VII, VIII i IX.

- **Regionalnego Programu Operacyjnego**, gdzie planowane projekty dotyczyć będą obiektów infrastruktury turystycznej, w tym m.in. szlaków, tras turystycznych, przystani wodnych, kąpielisk i innych form infrastruktury służącej rozwojowi turystyki wraz z infrastrukturą sanitarną, gastronomiczną, noclegową jak i informacyjną, punktów informacji turystycznej, kampanii reklamowych i innych działań informacyjnych i promocyjnych, przygotowania i realizacji programów rozwoju i promocji lokalnych lub regionalnych produktów turystyki kulturowej i przyrodniczej (wyłącznie jako elementu przedsięwzięć infrastrukturalnych),

- **Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013**

W ramach tego programu, LGD planuje wdrożyć projekty z zakresu zwiększenia innowacyjności przedsiębiorstw, tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy, wzrostu wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych w gospodarce.

- **INTERREG**

W tym punkcie działania i planowane projekty skoncentrują się na integracji obszaru LGD (jako obszaru przygranicznego) oraz budowaniu relacji i partnerstw z Ukrainą. Głównym celem planowanych w tym zakresie projektów będzie poprawa efektywności polityki, instrumentów rozwoju regionalnego i spójności poprzez wymianę informacji na dużą skalę oraz wzajemne wykorzystywanie doświadczeń.

Mechanizmy zabezpieczające przed nakładaniem się pomocy

Wszelkie pomysły projektów oraz i ich tematyka (odpowiadająca potrzebom regionu), zgodna z celami LSR LGD „Region Sanu i Trzebošnicy” będą opracowywane w czasie i na podstawie ogłoszonych konkursów.

Realizując projekty finansowane z osi 4 jak i innych programów, LGD stworzy mechanizmy zapobiegające realizacji podobnych operacji z dwóch różnych źródeł. Powzięte zostały już decyzje dotyczące zabezpieczeń przed podwójnym finansowaniem, uniemożliwiające przeprowadzenie wielokrotnego finansowania podobnych lub tych samych działań. Do zabezpieczeń takich należeć będą:

- odpowiednie, zgodne z przepisami, trwałe oznaczenie i opisanie faktur i dokumentów księgowych, informujące o tym, z jakiego programu finansowana jest dana operacja,
- stworzone przez LGD osobne konta dla każdego z programów,
- wskazanie obowiązków i zadań wykonywanych przez pracowników LGD na rzecz poszczególnych programów współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu UE
- stworzenie umów zawierających szczegółowy zakres obowiązków i zadań pracowników, ze wskazaniem programu, na rzecz którego są one wypełniane wraz z kwotą wynagrodzenia pochodzącą ze środków tego programu,
- dokładne określenie czasu pracy (części etatu) jaki pracownik zobowiązany jest przeznaczyć na wykonanie powierzonych zadań jeśli pracuje w co najmniej dwóch projektach,
- dobry przepływ informacji między zespołami roboczymi realizującymi projekty,

XVI. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH

Opracowana strategia swoim działaniem obejmuje bezpośrednio obszar wchodzący w skład działalności LGD. Statutowo LGD działa głównie na obszarze Gmin Leżajsk i Nowa Sarzyna jednak może swym zasięgiem objąć również inne tereny Rzeczypospolitej Polskiej. Wdrożenie strategii bezpośrednio wpłynie na obszar wyżej wymienionych Gmin jak i pośrednio na obszar gmin i powiatów sąsiadujących.

Realizacja celów założonych w strategii jest zgodna z kierunkiem rozwoju jaki wytycza Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego. Główne priorytety, cele strategiczne i kierunki zawarte w Strategii Województwa są zgodne z misją, wizją, celami strategicznymi, celami operacyjnymi jak i zadaniami LSR.

Ramy Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020 wyznacza 8 głównych obszarów strategicznych:

- gospodarka regionu,
- infrastruktura techniczna,
- obszary wiejskie i rolnictwo,
- ochrona środowiska,

- kapitał społeczny,
- współpraca międzynarodowa,
- ochrona zdrowia,
- zabezpieczenie społeczne.

Obszary te, jako kluczowe dla społeczno-gospodarczego rozwoju regionu, określone zostały na podstawie wniosków wynikających z aktualnej diagnozy społeczno-gospodarczej oraz analizy zachodzących procesów zmian w różnych sferach aktywności województwa.

W Lokalnej Strategii Działania opracowanej przez LGD „Region Sanu i Trzebońnicy” zostały uwzględnione postulaty w pełni zawierające się w obszarach strategicznych rozwoju województwa. Są nimi:

- wspieranie rozwoju sektora turystycznego,
- promocja obszarów wiejskich położonych na obszarze LGD „Region Sanu i Trzebońnicy”,
- ochronę bogactw przyrodniczych i kulturowych,
- wspieranie rozwoju sektora produktów lokalnych,
- pobudzenie aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców regionu,
- przeciwdziałanie bezrobociu,
- podniesienie umiejętności mieszkańców poprzez wsparcie szkoleniowo-doradcze,
- podniesienie świadomości ekologicznej i promocji działań ekologicznych,

Tym samym strategia opracowana i realizowana przez LGD, dzięki osiągnięciu założonych w niej celów, przyczyni się nie tylko do rozwoju objętych nią gmin ale i do rozwoju całego województwa podkarpackiego, wpływając poprzez osiągnięcie celów ogólnych i szczegółowych na:

- wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru,
- poprawę jakości życia mieszkańców,
- spadek bezrobocia,
- przeszkolenie i rozwój zasobów ludzkich,
- waloryzację dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego,
- rozwój aktywności gospodarczej,
- wzrost integracji społecznej.

W celu oceny stopnia realizacji założonych celów strategicznych a przez to wpływu na rozwój regionu i obszarów wiejskich, dokonywany będzie monitoring dokumentu w oparciu o zaproponowane na poziomie priorytetów wskaźniki. Poziom osiągniętych wskaźników będzie dokładnym, liczbowym miernikiem wpływu jaki LSR miała na rozwój objętego nią regionu. Realizacja strategii wpłynie na poprawę sytuacji obszaru w dziedzinach opisanych w poniższej tabeli.

Tabela: Wskaźniki wpływu realizacji LSR na obszar LGD

Dziedzina	Wskaźnik
Jakość życia mieszkańców	1. Zmniejszenie liczby emigracji 2. Stworzenie atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego
Waloryzacja życia kulturowego i przyrodniczego	1. wzrost ruchu turystycznego
Rozwój aktywności gospodarczej	1. liczba utworzonych miejsc pracy 2. zwiększenie dochodów gospodarstw ze źródeł pozarolniczych 3. wzrost liczby mikroprzedsiębiorstw 4. spadek bezrobocia 5. wzrost dochodu podatkowego gmin
Wzrost atrakcyjności turystycznej obszaru	1. wzrost ruchu turystycznego 2. wzrost dochodów z turystyki 3. wzrost liczby nowych/zmodernizowanych miejsc noclegowych dla turystów 4. ilość oznakowanych tras turystycznych
Wzrost integracji społecznej wzrost aktywności mieszkańców	1. poziom absorpcji środków Unii Europejskiej dostępnych dla regionu

PODSUMOWANIE

Przedstawiany dokument strategii jest rzetelnym odwzorowaniem autentycznego procesu społecznego. W jej opracowaniu uczestniczyły środowiska lokalne z trzech sektorów: społecznego, publicznego oraz prywatnego. Szerokie konsultacje społeczne, dogłębna analiza obszaru jak i potrzeb mieszkańców pozwoliła stworzyć wyjątkowo spójny system hipotez, których weryfikacja pozwoliła na zmaksymalizowanie trafności obranych celów i kierunków rozwoju obszaru.

Opracowana strategia pozostaje w ścisłej korelacji z kluczowymi strategicznymi dokumentami lokalnymi, regionalnymi oraz dokumentami na poziomie kraju. Maksymalne uspołecznienie procesu planowania, poczynając od diagnozy problemów lokalnych i analizy strategicznej, poprzez etap definiowania wizji, celów strategicznych i operacyjnych, a skończywszy na ustaleniu kryteriów i opracowaniu listy działań i zadań zostało zaakceptowane przez mieszkańców oraz władze regionu stając się praktycznym dowodem, iż filozofia Programu Leader trafia w zapotrzebowanie jednostek, środowisk i zbiorowości społecznych obszaru LSR. Wdrożenie strategii pozytywnie wpłynie na zrównoważony rozwój oraz na sposób postrzegania obszaru LGD przez jego mieszkańców, napływających turystów oraz potencjalnych inwestorów.

Lokalna Strategia Rozwoju dla LGD „Region Sanu i Trzebońnicy”, została opracowana na lata 2009-2015 roku. Określa ona główne kierunki rozwoju na obszarze działania LGD i ma charakter otwarty. Proces tworzenia został oparty na filozofii, iż żadne strategie nie są „wieczne i niezmiennie” i zawsze należy pozostawić możliwość ich aktualizacji i modyfikacji. LSR jest drogą do osiągnięcia sukcesu obszaru, a ten chcąc budować i utrzymać swoją konkurencyjność na tle kraju i Europy nie ma innego wyboru niż wpisanie się w nurt zachodzących przemian.

ZAŁĄCZNIKI:

I. Listy obecności uczestników spotkań konsultacyjnych i tematycznych